

Studiu privind analiza legislației referitoare la accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora

Colectivul de autori:

Universitatea din București

Academia Română

Centrul de Cercetări în Ecologie

Institutul de Biologie București

Sistemică și Sustenabilitate

Dr. Nicoleta Geamăna

Dr. Sorin Ștefănuț

Dr. Magdalena Bucur

Dr. Anca Manole

Dr. Elena Preda

Drd. Constanța Mihaela Ion

Dr. Mihai Adamescu

Dr. Constantin – Ciprian Bîrsan

Dr. Relu Giucă

Ms. Gabriela Tamas

Drd. Tudor Racoviceanu

Dr. Marian Constantin

Dr. Kinga – Ágnes Öllerer

Verificare:

Elena Preda

Nicoleta Geamăna

Mihai Adamescu

Cuprins

Abrevieri	3
Glosar	4
Introducere	10
I. Cadru general	12
I. 1. Încadrarea Protocolului de la Nagoya în contextul CBD	12
I.2. Ghiduri IUCN referitoare la accesul la resurse genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea acestor resurse	16
I.3. Protocolul de la Nagoya	18
I.4. Aspecte legislative și de reglementare complementare Protocolului de la Nagoya	19
I.5. Norme legislative, administrative și strategice din România cu privire la furnizarea și utilizarea de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate	22
II. Analiza bibliometrică	28
III. Analiza comparativă a implementării Protocolului Nagoya în diferite state (din UE și non-UE)	37
IV. Sectoare economice vizate și actori implicați	43
IV.1. Sectoare economice vizate în implementarea Protocolului Nagoya și accesul la resurse	43
IV.2. Stakeholderi implicați în implementarea Protocolului de la Nagoya	45
IV.2.1. Stakeholderi implicați în arborele decizional	49
IV.2.2. Stakeholderi utilizatori ai resurselor genetice (care furnizează și care solicită acces)	51
V. Accesul la resurse genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și cunoștințe genetice	54
V.1. Acces la resurse genetice	54
V.2. Acces la cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice	57
V.3. Împărțirea beneficiilor	58
VI. Platforme informatice pentru implementarea protocolului de la Nagoya	60
VI.1. Analiza platformelor privind accesul la informațiile necesare pentru implementarea protocolului	60
VI.2. Platforma Access and Benefit-sharing Clearing-House (ABS-CH)	66
Concluzii	72
Bibliografie	74
ANEXA 1. Lista țărilor care au ratificat Protocolul de la Nagoya	81
ANEXA 2. Draft Chestionar de discutat în grupurile de lucru	88
ANEXA 3. Articole studiate pentru efectuarea analizei bibliometrice a principalelor surse de literatură științifică	92
ANEXA 4. Publicații analizate pentru abordarea aspectelor privind platformele informatice necesare implementării Protocolului de la Nagoya	114
ANEXA 5. Platforme informatice dezvoltate la nivelul statelor ne-membre UE, părți în Protocolul de la Nagoya	140

Abrevieri

Abreviere în limba engleză ¹	Termen în limba engleză	Termen în limba română
ABS	Access and Benefit-sharing	Accesul și Împărțirea Beneficiilor
ABS-CH	Access and Benefit-sharing -Clearing House	Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor
CBD	Convention on Biological Diversity	Convenția privind Diversitatea Biologică
CNA	Competent National Authority	Autoritate Națională Competentă
COP	Conference of the Parties	Conferința părților la convenție
ILC	Indigenous and Local Communities	Comunități Indigene și Locale
IPR	Intellectual Property Rights	Drepturi de Proprietate Intelectuală
IRCC	Internationally Recognized Certificate of Compliance	Certificat de conformitate recunoscut la nivel internațional
ITPGRFA	International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture	Tratat Internațional privind Resursele Genetice Vegetale pentru Alimentație și Agricultură
IUCN	International Union for Conservation of Nature	Uniunea Internațională de Conservare a Naturii
MAT	Mutually Agreed Terms	Termeni conveniți de comun acord
MOP	Meeting of the Parties	Reuniune a Părților
NFP	National Focal Point	Punct de Contact Național
NP	Nagoya Protocol	Protocolul Nagoya
PIC	Prior Informed Consent	Consimțământ prealabil în cunoștință de cauză
TK	Traditional Knowledge	Cunoștințe tradiționale
UNCED	United Nations Conference on Environment and Development	Conferința Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare

¹ Abrevierile în limba engleză vor fi folosite în acest document, urmând să fie utilizate, ulterior, și în alte materiale referitoare la Protocolul Nagoya, pe parcursul derulării proiectului.

Glosar

Termenii din glosar sunt definiți conform Protocolului de la Nagoya și, implicit, Legii nr. 36/2019. Pentru termenii care nu există în legea menționată sunt folosite definițiile din Regulamentului UE nr. 511/2014, iar în cazul în care sunt termeni care nu se regăsesc în aceste documente, se utilizează definițiile existente în CBD sau alte documente relevante.

Termen	Definiție	Sursă
Acces	Obținerea de resurse genetice sau de cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice de la o parte a Protocolului de la Nagoya	Protocol Nagoya
Acces și împărțire a beneficiilor (ABS)	Describe modul în care resursele genetice sau cunoștințele tradiționale asociate cu astfel de resurse sunt accesate și sunt utilizate în comun cu țările și/sau comunitățile indigene și locale care le furnizează	Lege nr. 36/2019
Access and Benefit sharing Clearing-House (ABS-CH)	Mecanism de access și împărțire a beneficiilor: portal informațional global stabilit prin Protocolul Nagoya care va fi menținut de secretariatul internațional al acestuia. Protocolul identifică informațiile pe care părțile trebuie sau le pot transmite Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor	Lege nr. 36/2019
Asociație de utilizatori	Organizație constituită în conformitate cu cerințele statului membru în care este situată, care reprezintă interesele utilizatorilor și este implicată în dezvoltarea și supravegherea celor mai bune practici menționate la articolul 8 din Regulamentul UE 511/2014	Reg. UE nr. 511/2014
Autorități Naționale Competente	Autorități responsabile pentru acordarea accesului sau, după caz, pentru eliberarea unei dovezi scrise că au fost îndeplinite cerințele pentru acces; răspund de consilierea cu privire la procedurile și cerințele aplicabile pentru obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și încheierea unor termeni conveniți de comun acord	Protocol Nagoya
Biodiversitate/ Diversitate biologică	Variabilitate existentă la nivelul organismelor din toate mediile, inclusiv, printre altele, în cadrul ecosistemelor terestre, marine acvatice precum și alte ecosisteme acvatice și complexe ecologice din care acestea fac parte. Include diversitatea în cadrul speciilor, dintre specii și a ecosistemelor.	CBD

Termen	Definiție	Sursă
Bioprospectare	Proces de căutare sistematică a informațiilor biochimice și genetice din natură pentru a dezvolta produse cu valoare comercială	UNDP, 2016
Biotehnologie	Orice aplicație tehnologică care folosește sisteme biologice, organisme vii sau derivate din acestea, pentru a realiza sau a modifica produse sau procese cu utilizare specifică.	CBD
Certificat de conformitate recunoscut la nivel internațional (IRCC)	Permis sau document echivalent, emis în momentul accesului ca drept dovadă că resursa genetică la care se referă a fost accesată în conformitate cu decizia de acordare a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și că au fost stabilite condițiile convenite de comun acord pentru utilizator și pentru utilizarea specificată de către o autoritate competentă în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) litera (e) și cu articolul 13 alineatul (2) din Protocolul Nagoya și care este pus la dispoziția Centrului de informare pentru acces și împărțirea beneficiilor instituit în temeiul articolului 14 alineatul (1) din protocolul respectiv	Reg UE nr. 511/2014
Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor (ABS-CH)	Mijloc pentru schimbul de informații legate de acces și de împărțirea beneficiilor. În special, acesta asigură accesul la informații puse la dispoziție de fiecare parte, utile pentru implementarea prezentului protocol.	Protocol Nagoya
Colecție	O serie de eșantioane de resurse genetice colectate și de informații conexe care sunt acumulate și stocate, indiferent dacă aparțin unor entități publice sau private.	Reg UE nr. 511/2014
Comunități locale și indigene (ILC)	CBD și Protocolul Nagoya nu definesc acest termen. Părțile la protocol au fost lăsate să definească acest termen în măsurile de punere în aplicare aferente. În contextul Protocolului Nagoya, termenul de ILC este în general înțeles în contextul adresării către comunitățile care sunt aproape de natură și care dețin resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice. În România nu se regăsesc comunități indigene. În contextul României se va utiliza conceptul de comunități locale.	

Termen	Definiție	Sursă
Conformitate	Starea de a fi în conformitate se apreciază în raport cu liniile directoare stabilite, specificații/normative sau legislație. În contextul dreptului internațional public, Protocolul Nagoya descrie și măsura în care un stat își îndeplinește obligațiile. Termenul de conformitate al utilizatorului este folosit referitor la necesitatea utilizatorilor de resurse genetice sau cunoștințe tradiționale asociate cu ABS pentru a stabili cerințe specifice care pot fi menționate în cadrul de acces intern al țărilor furnizoare.	Lege nr. 36/2019
Conservare <i>in situ</i>	Conservarea ecosistemelor și habitatelor naturale și menținerea și refacerea populațiilor viabile de specii în mediul lor natural și, în cazul speciilor domestice sau cultivate, în mediul în care și-au dezvoltat caracterele lor distincte.	CBD
Conservare <i>ex situ</i>	Conservarea componentelor diversității biologice, în afara habitatelor lor naturale.	CBD
Consimțământ prealabil în cunoștință de cauză (PIC)	În contextul ABS și al Protocolului Nagoya, PIC se referă la permisul administrativ acordat de către autoritatea națională competentă a unei țări prestatoare către utilizator, înainte de accesarea resurselor genetice. Cu toate acestea, termenul este folosit și în raport cu dreptul de utilizare al comunităților tradiționale locale la o alegere informată și gratuită în ceea ce privește dorința acestora de a da acces la resurse genetice sau cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice. Părțile semnatare ale Protocolul Nagoya sunt obligate să includă PIC în procesul de acordare a accesului la resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate acestora	Protocol Nagoya
Convenție	Convenția privind Diversitatea Biologică	Protocol Nagoya
Cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice	Cunoștințe tradiționale deținute de o comunitate locală sau indigenă relevante pentru utilizarea resurselor genetice și care sunt descrise astfel în condițiile convenite de comun acord care se aplică utilizării resurselor genetice; includ cunoștințele, inovațiile și practicile comunităților indigene și locale cu stiluri de viață tradiționale, relevante pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice.	Reg UE nr. 511/2014

Termen	Definiție	Sursă
Declarație de diligență	Toți utilizatorii de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice ar trebui să exercite diligența necesară pentru a se asigura că accesul la resursele genetice și la cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice a fost obținută în conformitate cu cerințele legale sau de reglementare aplicabile și de faptul că, după caz, beneficiile sunt împărțite în mod corect și echitabil.	Protocol Nagoya
Furnizori de resurse genetice	Reprezintă țările de origine a resurselor genetice, părți la Protocolul Nagoya, care au drepturi suverane asupra resurselor naturale și pot decide să stabilească legislația de acces. În cadrul exercitării suveranității lor, statele vor determina cine deține drepturi asupra resurselor genetice în ordinea lor juridică internă și cine are autoritatea de a acorda acces la resurse genetice sau cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice și care ar trebui să se implice în negocierea termenilor de comun acord cu potențialii utilizatori.	Lege nr. 36/2019; Reg. UE nr. 1866/2015
In situ; Ex situ	Resursele genetice „ <i>in situ</i> ” se referă la resursele care se găsesc în ecosistemele și habitatele naturale sau definesc specii domestice și cultivate, în mediul în care s-au dezvoltat caracterele lor distincte. Resursele genetice „ <i>ex situ</i> ” sunt cele care se găsesc în afara ecosistemului sau habitatului lor normal (în grădini botanice, în bănci de resurse vegetale sau în colecții comerciale sau academice).	CBD
Lanț valoric al resurselor genetice	Describe totalitatea etapelor specifice efectuate de către utilizatorii resurselor genetice sau cunoștințelor tradiționale care pot crea valoare ecologică, socială și economică ca rezultat al utilizării materialului genetic dar și a surselor biochimice create în mod natural în natură. Lanțul valoric al resurselor genetice începe cu colectarea unor materiale și, eventual, se încheie cu comercializarea cu succes a unui produs final. Etapele specifice sunt: colectarea resurselor genetice, depozitarea materialului colectat, cercetarea fundamentală și cea aplicată asupra resurselor genetice, dezvoltarea de produse și în cele din urmă comercializarea produselor. Nu este necesar ca aceste etape să fie parcurse pentru orice resurse extrase din mediul natural. Totodată, în colecții nu sunt incluse toate resursele genetice extrase din mediu. De asemenea, trebuie menționat faptul că majoritatea	Reg. UE nr. 511/2014

Termen	Definiție	Sursă
	cercetărilor fundamentale nu generează obligatoriu aplicații concrete. Unele cercetări aplicative nu duc la dezvoltarea unui produs. În plus, în multe aplicații nu se ajunge la etapa de aprobare a produsului. Lanțul valoric al resurselor genetice este explicat, în termeni generali, în anexa 7 a evaluării impactului și în detaliu în anexa 8, descriind caracteristicile particulare ale acestor etape.	
Material genetic	Orice material de origine vegetală, animală, microbiană sau având altă origine, care conține unități funcționale de ereditate.	CBD
Puncte de contact naționale	Administrațiile interne responsabile cu furnizarea informațiilor despre ABS, cum ar fi cerințele pentru obținerea accesului la resursele genetice. Toate părțile la Protocolul de la Nagoya trebuie să stabilească un punct focal național.	Protocol Nagoya
Resurse genetice	Material genetic având valoare actuală sau potențială.	CBD
Resurse genetice accesate pe cale ilegală	Resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice care nu au fost accesate în conformitate cu legislația națională privind accesul și împărțirea beneficiilor sau cu cerințele de reglementare a țării furnizoare care este parte la Protocolul Nagoya privind obligativitatea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză.	Reg UE nr. 511/2014
Reuniunea părților	Conform practicilor obișnuite, Protocolul Nagoya identifică faptul că regulamentul părților la protocol funcționează ca decizie supremă a deciziilor sale. Aceste reuniuni sunt denumite „reuniunea părților” sau „reuniunea părților la Protocol”. Protocolul stabilește că reuniunea părților la Protocolul Nagoya trebuie să fie organizată concomitent cu ședințele organului suprem decizional al CBD, „conferința părților”. Aceste întâlniri comune vor fi denumite CoP-NP.	Protocol Nagoya Lege nr. 36/2019
Termeni conveniți de comun acord (MAT)	Acorduri contractuale încheiate între un furnizor de resurse genetice sau de cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice și un utilizator; acești termeni stabilesc condiții specifice pentru împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice sau a cunoștințelor tradiționale asociate cu aceste resurse; de asemenea, pot include și alte condiții și modalități privind această utilizare,	Lege nr. 36/2019

Termen	Definiție	Sursă
	precum și aplicațiile lor practice și comercializarea lor ulterioară.	
Țară de origine a resurselor genetice	Țara care posedă acele resurse genetice în condiții " <i>in-situ</i> ,,	CBD
Țară care asigură resurse genetice	Țara care furnizează resurse genetice preluate din surse " <i>in-situ</i> ", inclusiv populații de specii sălbatice și domestice sau din surse " <i>ex-situ</i> " care pot avea sau nu originea în acea țară.	CBD
Utilizare a resurselor genetice	Termen ca atare definit cf art. 2 din Protocolul Nagoya, prin prisma desfășurării de activități de cercetare și dezvoltare asupra compoziției genetice și/sau biochimice a resurselor genetice, inclusiv prin aplicarea biotehnologiei, după cum este definită la art. 2 din convenția CBD; se adaugă utilizare comercială și/sau necomercială - la pct. 4, lit. i, art. 17 privind monitorizarea resurselor genetice prin criteriu conținut de certificatul de conformitate. Reg. UE privind ABS detaliază definirea termenilor, fără să prevadă o listă de activități specifice care ar trebui incluse.	Protocol Nagoya, Lege nr. 36/2019, Reg. UE 511/2014
Utilizator	Orice persoană fizică sau juridică ce utilizează resurse genetice sau cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice.	Reg. UE nr. 511/2014
Utilizatori de resurse genetice	Grup divers, inclusiv grădini botanice, cercetători din industrie, cum ar fi: industrie farmaceutică, agricultură și cosmetică, colecționari și institute de cercetare. Aceștia caută acces pentru o gamă largă de scopuri, de la cercetarea de bază până la dezvoltarea de noi produse. Regulamentul UE ABS conține o definiție a acestui termen care este decisivă pentru aplicarea regulamentului.	

Introducere

Protocolul de la Nagoya este un act juridic elaborat din necesitatea de a aplica și clarifica unul dintre articolele Convenției privind Diversitatea Biologică, respectiv articolul 15 referitor la accesul la resursele genetice și distribuirea echitabilă a beneficiilor generate de utilizarea acestor resurse.

Protocolul Nagoya² este un tratat internațional foarte important care susține implementarea Convenției privind Diversitatea Biologică și se alătură altor inițiative de referință, cum ar fi *Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES)* sau *Tratatul internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură (ITPGRFA)*.

Protocolul Nagoya stabilește cadrul juridic internațional prin care se promovează implementarea transparentă și eficientă a conceptului de acces la resurse genetice și distribuire a beneficiilor rezultate în urma utilizării acestor resurse³ la nivel național, regional și local.

La nivelul Uniunii Europene, aspectele privind accesul la resurse genetice și distribuirea echitabilă a beneficiilor rezultate în urma utilizării acestor resurse, prevăzute în Protocolul de la Nagoya, sunt reglementate prin:

- **Regulamentul UE nr. 511/2014** al Parlamentului și al Consiliului European din 16 aprilie 2014 privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor prevăzute în Protocolul Nagoya privind accesul la resurse genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în Uniune;
- **Regulamentul UE de punere în aplicare nr. 1866/2015** al Comisiei din 13 octombrie 2015, de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 511/2014 al Parlamentului și al Consiliului European cu privire la registrul colecțiilor, monitorizarea respectării normelor de către utilizatori și cele mai bune practici.

Pentru a facilita punerea în aplicare a celor două regulamente stabilite la nivelul Uniunii Europene a fost nevoie de clarificarea anumitor aspecte, iar în urma consultărilor din cadrul grupului de experți alcătuit din reprezentanți de specialitate ai statelor membre a fost elaborat un **Document de orientare cu privire la domeniul de aplicare și la obligațiile principale prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 511/2014** al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor prevăzute în Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în Uniune (Comisia Europeană, 2016).

La nivel național, aspectele legislative de ratificare și transpunere națională a Protocolului Nagoya s-au concretizat în **Legea nr. 36/2019** din 17 ianuarie 2019 pentru ratificarea Protocolului privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea

² Protocolul adoptat la Nagoya, la 29 octombrie 2010, va fi numit, pentru simplificare, "Protocolul Nagoya" pe tot parcursul raportului

³ în limba engleză: Access and Benefit Sharing - ABS

acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, care a completat Convenția privind diversitatea biologică, semnată la data de 5 iunie 1992 în timpul Conferinței de la Rio de Janeiro. Legea nr. 36/2019 include traducerea în limba română a Protocolului Nagoya.

Scopul prezentului raport constă în analiza extensivă a cunoașterii existente și a legislației referitoare la modul în care se realizează accesul la resursele genetice și la modalitatea de împărțire corectă și echitabilă a tuturor beneficiilor rezultate din utilizarea acestor resurse⁴. Acest studiu va facilita înțelegerea obligațiilor legale pe care statele semnatare ale Protocolului Nagoya le au cu privire la accesul la resurse genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse.

Pentru îndeplinirea scopului propus au fost stabilite următoarele obiective:

- Identificarea legislației europene și internaționale existente pe aspecte legate de accesul la resurse genetice și distribuirea echitabilă a beneficiilor
- Analiza legislației ABS și necesitatea implementării în România
- Analiza literaturii de specialitate din punct de vedere al utilizării resurselor genetice și împărțirii echitabile a beneficiilor
- Identificarea principalelor domenii în care se utilizează resurse genetice și care pot intra sub jurisdicția unor reglementări specifice
- Identificarea autorităților și instituțiilor implicate în gestionarea, accesarea, utilizarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate
- Fundamentarea elaborării unui ghid care să faciliteze implementarea Protocolului Nagoya și a actului legislativ corespunzător.

În plus, prezentul studiu constituie bază de cunoștințe și informații pentru activitatea de elaborare a ghidului ce se va adresa tuturor categoriilor de utilizatori sau potențiali utilizatori ai resurselor genetice sau cunoștințelor tradiționale asociate, cu sau fără personalitate juridică, inclusiv factorilor de decizie. Aceștia li se adaugă persoane care activează în diferite domenii de activitate sau din publicul larg, sectorul privat și societatea civilă. Atât studiul de față cât și ghidul ce urmează a fi elaborat urmăresc explicarea prevederilor protocolului într-o manieră imparțială și accesibilă, folosind un limbaj adecvat, necesar în contextul unei reale conservări și utilizări durabile a biodiversității. În acest demers se pornește de la premisa faptului că absența conștientizării privind ABS alături de existența unor lacune în baza de cunoștințe privind politicile și legislația în acest domeniu generează dificultăți referitoare la aplicarea pe scară largă și implementarea eficientă a ABS în practică.

⁴ Folosim terminologia conform Legii nr. 36/2019, chiar dacă în cererea de finanțare se folosește expresia “acces la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora”

Totodată, raportul abordează aspecte practice, deosebit de utile în implementarea Protocolului de la Nagoya. Astfel, s-au identificat principalele activități în care pot fi utilizate resursele genetice, de natură vegetală, animală sau microbiană, cum ar fi cercetarea sau producerea și comercializare anumitor produse. În acest context, sunt prezentate principalele categorii de utilizatori instituționali ai resurselor genetice și/sau cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice, care pot fi: institute de cercetare, universități, colecții ex-situ și companii private care activează în diferite domenii: industrie farmaceutică, cea a produselor cosmetice și a celor de îngrijire personală, cea a parfumurilor și substanțelor aromatice, sau cea care presupune utilizarea biotehnologiilor, a semințelor, precum și entități care au drept scop protecția culturilor, activități din domeniul horticola sau agroalimentar.

I. Cadru general

I. 1. Încadrarea Protocolului de la Nagoya în contextul CBD

Unul dintre principiile fundamentale ale dezvoltării durabile este principiul corectitudinii, echității și justiției. Protocolul permite implementarea de proceduri pentru obținerea unui mecanism echitabil de împărțire a beneficiilor rezultate atât din utilizarea resurselor genetice cât și din comercializarea ulterioară a acestora. Se stipulează, de asemenea, că împărțirea beneficiilor le include atât pe cele monetare cât și pe cele nemonetare. Această prevedere, dacă este pusă în aplicare în mod corespunzător, poate oferi comunităților locale asistența necesară, spre exemplu sub forma înființării de spitale, școli etc., care să conducă la o dezvoltare durabilă. Principiul corectitudinii și justiției prevede ca cei care conservă resursele biologice să beneficieze de utilizarea acestuia. Distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor trebuie să fie stabilită, însă, de criteriile elaborate. Unele dintre punctele sugerate includ:

- dezechilibrul sud-nord în alocarea și exploatarea resurselor;
- protejarea identității culturale pentru comunitățile tradiționale;
- interesul comun pentru securitatea alimentară;
- necesitatea conservării biodiversității.

Convenția privind Diversitatea Biologică (CBD) a fost adoptată la 22 mai 1992 și lansată pentru semnare la 5 iunie 1992 în cadrul Conferinței Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare (UNCED). La 29 decembrie 1993, CBD a intrat în vigoare, iar până în prezent (2020), 157 de state au aderat la această convenție, fiind astfel un acord internațional aproape universal acceptat. România a transpus legislativ ratificarea Convenției privind diversitatea biologică prin adoptarea Legii nr. 58/1994.

Protocolul de la Nagoya a fost încheiat după o lungă serie de evenimente și acțiuni pregătitoare. Astfel, s-a constatat că este nevoie de un cadru special pentru aplicarea articolului 15 al CBD. Un scurt istoric al abordării aspectelor privind accesul la resursele genetice și/sau cunoștințele

tradiționale asociate utilizării acestor resurse și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora este realizat și prezentat sintetic în tabelul 1.

Tabelul nr. 1. Evenimente pregătitoare pentru încheierea Protocolului de la Nagoya

Data și locul desfășurării	Evenimente pregătitoare pentru încheierea Protocolului Nagoya
29 Decembrie 1993	Adoptarea CBD
4 - 15 Mai 1998, Bratislava; Slovacia	COP 4: A IV-a reuniune COP a CBD
1 - 5 Octombrie 1999; San José, Costa Rica	Prima reuniune a Grupului de Experți privind Accesul la Resursele Genetice și Împărțirea Beneficiilor
19 - 22 Martie 2001; Montreal, Canada	Reuniunea Grupului de Experți privind ABS
15 - 26 Mai 2000; Nairobi, Kenya	COP 5: A V-a reuniune COP a CBD
22 - 26 Octombrie 2001; Bonn, Germania	WGABS 1: Prima reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS
7- 19 Aprilie 2002; Haga, Olanda	COP 6: A VI-a reuniune COP a CBD
2 - 4 Decembrie 2002; Montreal, Canada	Workshop al Experților privind dezvoltarea capacităților necesare accesului la resursele genetice și împărțirea beneficiilor
Septembrie 2002; Johannesburg, Africa de Sud	Summit Mondial privind Dezvoltarea Durabilă
1 - 5 Decembrie 2003; Montreal, Canada	WGABS 2: a II-a reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS
9 - 20 Februarie 2004; Kuala Lumpur, Malaezia	COP 7: A VII-a reuniune COP a CBD
14 - 18 Februarie 2005; Bangkok, Tailanda	WGABS 3: a III-a reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS
30 Ianuarie – 3 Februarie 2006; Granada, Spani	WGABS 4: a IV-a reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS
20 - 31 Martie 2006; Curitiba, Brazilia	COP 8: A VIII-a reuniune COP a CBD
8 - 12 Octombrie 2007; Montreal, Canada	WGABS 5: a V-a reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS
21 - 25 Ianuarie 2008; Geneva, Elveția	WGABS 6: a VI-a reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS

Data și locul desfășurării	Evenimente pregătitoare pentru încheierea Protocolului Nagoya
19 - 30 Mai 2008; Bonn, Germania	COP 9: A IX-a reuniune COP a CBD
2 - 5 December 2008; Windhoek, Namibia	Reuniunea grupului de Experți juridici și tehnici privind concepte, termeni, definiții de lucru și abordări sectoriale
27 - 30 Ianuarie 2009; Tokyo, Japonia	Reuniunea grupului de Experți juridici și tehnici privind respectarea cadrului creat în contextul unui Regim Internațional referitor la ABS
2 - 8 Aprilie 2009; Paris, Franța	WGABS 7: a VII-a reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS
16 - 19 Iunie 2009; Hyderabad, India	Reuniunea grupului de Experți juridici și tehnici privind cunoștințele tradiționale asociate resurselor genetice
9 - 15 November 2009; Montreal, Canada	WGABS 8: a VIII-a reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS
9 - 10 February 2010; Isle of Vilm, Germany	Consultări Regionale privind ABS pentru statele din Europa Centrală și de Est
22 - 28 March 2010; Cali, Colombia	WGABS 9: a IX-a reuniune a Grupului de lucru Deschis Ad-Hoc privind ABS
18 - 29 Octombrie 2010; Nagoya, Aichi, Japonia	COP 10: A X-a reuniune COP a CBD – Adoptarea NP
5-10 Iunie 2011; Montreal, Canada	Prima reuniune a Comitetului Interguvernamental Deschis Ad Hoc pentru NP privind ABS
2 - 6 Iulie 2012; New Delhi, India	A II-a reuniune a Comitetului Interguvernamental Deschis Ad Hoc pentru NP privind ABS
8 - 19 Octombrie 2012; Hyderabad, India	COP 11: A XI-a reuniune COP a CBD
24 - 28 Februarie 2014; Pyeongchang, Republica Korea	A III-a reuniune a Comitetului Interguvernamental Deschis Ad Hoc pentru NP privind ABS
12 Octombrie, 2014	Adoptarea NP privind ABS
13 - 17 Octombrie 2014; Pyeongchang, Republica Korea	Prima reuniune COP-MOP pentru NP privind ABS

Încă din timpul negocierilor pentru adoptarea CBD, problema accesului la resursele genetice și cea a distribuirii beneficiilor generate de utilizarea acestor resurse a creat numeroase discuții referitoare la aspecte cum ar fi: suveranitatea statelor deținătoare ale resurselor genetice, dezvoltarea economică, comunitățile autohtone, cercetarea științifică, domeniile industriale dependente de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate acestor resurse.

Necesitatea elaborării unei convenții globale care să reglementeze utilizarea durabilă a componentelor biodiversității a apărut ca urmare a demersurilor comunității internaționale de a asigura conservarea diversității biologice, în ansamblu, prin intermediul unui instrument juridic global. Aceasta are la bază abordarea ecosistemică a mediului, focalizându-se atât pe specii cât și pe ecosisteme. Totodată, alături de conservarea biodiversității, CBD abordează și aspecte socio-economice conexe, ceea ce o face un document de referință în domeniul mediului și dezvoltării sustenabile.

Articolul 1 din CBD precizează obiectivele acestei convenții care se referă la: “conservarea diversității biologice, utilizarea durabilă a componentelor sale și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice, inclusiv prin acces adecvat la resursele genetice și prin transfer corespunzător de tehnologii relevante, luând în considerare toate drepturile asupra resurselor și a tehnologiilor și prin finanțarea aferentă” (CBD, 1992)

Articolul 2 din CBD definește diversitatea biologică (biodiversitatea) ca variabilitate a organismelor vii prin prisma celor trei niveluri de interpretare: diversitate genetică, a speciilor și a ecosistemelor.

Articolele 8 și 9 se referă la conservarea *in-situ* respectiv *ex situ* a diversității biologice, litera b a articolului 9 referindu-se în mod expres la resursele genetice. Astfel, se prevede “stabilirea și menținerea facilităților pentru conservarea *ex-situ* și cercetarea plantelor, animalelor și microorganismelor, de preferință în țara de origine a resurselor genetice”.

De asemenea, *articolul 15* conține prevederi specifice referitoare la resursele genetice: “recunoscând drepturile suverane ale statelor asupra resurselor naturale, autoritatea de a gestiona accesul la resursele genetice revine guvernelor naționale și este supusă legislației naționale” (CBD, 1992).

Deoarece la nivel global s-a constatat faptul că resursele genetice sunt utilizate inechitabil, iar beneficiile corespunzătoare acestei utilizări sunt exploatate și/sau utilizate fără a oferi nimic în schimb țărilor care furnizează resursele sau deținătorilor de cunoștințe tradiționale, în cadrul CBD a fost introdus conceptul ABS. Articolul 15 al acestei convenții prevede principalele obligații ale ABS încercându-se echilibrarea intereselor utilizatorilor de resurse genetice care doresc să aibă acces continuu la aceste resurse cu interesele furnizorilor acestor resurse care trebuie să primească o cotă echitabilă din beneficiile derivate din utilizarea acestor resurse. Pe scurt, în conformitate cu conceptul ABS, statele furnizoare vor facilita accesul la resursele lor genetice, în timp ce statele utilizatoare vor distribui în mod corect și echitabil beneficiile care decurg din accesul la aceste resurse și utilizarea lor. De fapt, odată cu intrarea în vigoare a CBD, a fost posibilă trecerea de la considerarea resurselor genetice ca fiind un patrimoniu cultural comun la recunoașterea drepturilor suverane ale statelor posesoare ale resurselor genetice și la reglementarea utilizării acestora.

Articolul 16 al CBD se referă strict la accesul și transferul tehnologiei pentru utilizarea resurselor genetice, stipulând la alineatul (3) faptul că: “fiecare parte contractantă va lua măsuri legislative,

administrative sau politice, după caz, cu scopul ca părțile contractante, în special țările în curs de dezvoltare care furnizează resurse genetice, să aibă acces inclusiv la transferul tehnologiei care utilizează aceste resurse, în baza unor termeni conveniți/ acceptați reciproc, inclusiv la tehnologie protejată de brevete și alte drepturi de proprietate intelectuală, atunci când este necesar” (CBD, 1992).

Inclusiv cercetarea biotehnologică este luată în considerare de CBD, *Articolul 19* referindu-se la: “asigurarea participării efective la activități de cercetare biotehnologică a părților contractante, în special a țărilor în curs de dezvoltare, care furnizează resurse genetice pentru o astfel de cercetare, acolo unde este posibil” (CBD, 1992).

Pentru facilitarea înțelegerii conceptului de ABS, este necesar să stabilim coordonatele contextului în care resursele genetice sunt furnizate și utilizate și să definim aceste resurse.

Conform CBD, *resursele genetice* sunt definite ca “*material genetic cu valoare actuală sau potențială*”. De asemenea, materialul genetic este considerat “*orice entitate de natură vegetală, animală, microbiană sau de altă natură ce conține unități funcționale de ereditate*”.

Resursele genetice se referă la caracteristicile ereditare ale unei specii vegetale sau animale sau ale unui microorganism ce prezintă utilitate reală sau potențială pentru populația umană. Astfel, de exemplu, resurse genetice pot fi: *i)* soiuri de plante cultivate și rase de animale; *ii)* specii din medii naturale și seminaturale care sunt înrudite cu plante sau animale cultivate sau crescute de oameni în medii antropizate; *iii)* specii din medii naturale sau seminaturale de importanță economică; *iv)* material reproductiv.

I.2. Ghiduri IUCN referitoare la accesul la resurse genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea acestor resurse

Fondată în 1948, Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (IUCN) reunește state, instituții guvernamentale și organizații neguvernamentale cu o reprezentare internațională printr-un parteneriat global alcătuit din 1300 membri ce provin din aproximativ 170 de țări.

IUCN se află printre promotorii Protocolului de la Nagoya, având un rol important în influențarea, încurajarea și acordarea de sprijin societăților din întreaga lume pentru a menține integritatea și diversitatea naturii și pentru a se asigura că utilizarea resurselor naturale este echitabilă și sustenabilă.

Aspectele privind accesul la resurse genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea acestor resurse au constituit o provocare intens dezbătută în cadrul IUCN care s-a finalizat cu publicarea a numeroase ghiduri care încearcă explicarea și reglementarea procedurilor caracteristice.

Evidențierea unor principii care ar trebui luate în considerare de către cei care elaborează normative privind accesul la resursele genetice, precum și de factorii de decizie ce au responsabilități în acest sens, reprezintă puncte de reper abordate în *Ghidul IUCN pentru elaborarea normativelor necesare accesului la resurse genetice*. În acest context, sunt furnizate informații despre CBD și exemple privind modul în care diferite state au abordat până acum această problemă (Glowka, 1998).

Încă din 2002, Summitul mondial privind dezvoltarea durabilă (World Summit on Sustainable Development – WSSD), care a avut loc la Johannesburg cu scopul de a analiza progresele înregistrate de la Conferința de la Rio din 1992, a relevat importanța conservării biodiversității și a utilizării durabile a resurselor biologice pentru reducerea sărăciei, a adoptării unor stiluri de viață compatibile cu sustenabilitatea societății umane, precum și a asigurării integrității culturale.

Publicația IUCN intitulată *Regimul internațional privind accesul la resurse genetice și distribuirea beneficiilor: progres, elemente și recomandări* (Cabrera Medaglia, 2006) analizează progresul discuțiilor privind dezvoltarea unui regim internațional privind accesul la resurse genetice și distribuirea beneficiilor, precum și opțiuni pentru dezvoltarea acestuia în viitor. Astfel, se urmărește asigurarea de suport pentru formularea și derularea evenimentelor unei adevărate “Agende Globale a Biodiversității” constituindu-se într-o contribuție fundamentală la progresul problemelor tehnice și conceptuale privind negocierile ABS la nivel regional și global.

În ceea ce privește *Ghidul explicativ privind Protocolul de la Nagoya referitor la accesul și distribuirea beneficiilor* se relevă faptul că acest ghid “promovează o mai bună înțelegere a anumitor acorduri internaționale de mediu pentru a oferi un instrument adaptabil pentru viitoarele inițiative de consolidare a capacității ABS”. Acest fapt este posibil în contextul în care scopul primordial al respectivei publicații a IUCN este de a facilita înțelegerea Protocolului de la Nagoya, inclusiv cunoașterea obligațiilor legale ce revin părților ce au aderat la acest protocol. În același timp, acest ghid se constituie într-o referință importantă pentru toate statele care transpun în practică Protocolul de la Nagoya (Greiber et al., 2012).

O altă publicație a IUCN apărută în 2019 (*Frontiere genetice pentru conservare - Sinteză și mesaje cheie*) a fost realizată ca urmare a dezvoltării accelerate a tehnologiilor de secvențiere genetică, care necesită crearea unei noi generații de instrumente care să abordeze aspectele ce țin de accesul la resursele genetice și distribuirea beneficiilor rezultate în urma utilizării acestora. Această evaluare reprezintă începutul unui proces care va conduce la dezvoltarea unei strategii a IUCN, fiind un document de referință pentru comisiile IUCN și pentru membrii săi (IUCN, 2019). Aceasta va fi supusă votului în cadrul Congresului Internațional al Conservării Biologice programat pentru anul în curs, respectiv 2020.

I.3. Protocolul de la Nagoya

Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora a fost adoptat la 29 octombrie 2010, la Nagoya și a fost semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, fiind un acord suplimentar al Convenției privind Diversitatea Biologică semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro. Protocolul a intrat în vigoare la 12 octombrie 2014 și a fost ratificat de 123 de părți (122 state membre ONU și Uniunea Europeană; Anexa 1).

Convenția CBD, după cum am arătat anterior, face referire la împărțirea echitabilă și corectă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice. La acest obiectiv principal, se adaugă și altele la fel de importante incluzând accesul adecvat la resursele genetice și transferul corespunzător de tehnologii relevante, ținând seama de toate drepturile asupra resurselor și tehnologiilor respective. Realizarea acestor obiective implică o finanțare corespunzătoare, contribuind astfel la conservarea diversității biologice și la utilizarea durabilă a componentelor sale.

Totodată, convenția prevede principii de bază cum sunt Consimțământul prealabil în cunoștință de cauză (PIC) și Termenii conveniți de comun acord (MAT). Totuși, aceste principii au rămas în mare parte declarative, cu o serie de dificultăți în aplicarea lor, existând puncte de vedere diferite cu privire la modalitățile de gestionare a acestor bariere întâmpinate.

Prin Protocolul de la Nagoya, a fost reafirmată împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor ca fiind o componentă fundamentală a strategiilor ce se referă la conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității. În plus, protocolul oferă un set de reguli ce urmăresc facilitarea, promovarea și asigurarea implementării efective a prevederilor privind distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice. Această împărțire corectă și echitabilă este descrisă în condițiile unor termeni definiți de comun acord, în condiții convenite reciproc de semnatarii acestui protocol. Aprecierea beneficiilor poate fi realizată pe baza unor criterii monetare sau non-monetare, o anexă a Protocolului de la Nagoya prezentând o listă în termeni generali ai acestor aspecte.

Articolul 2 al Protocolului definește conceptul de “utilizare a resurselor genetice”, situându-l în contextul “realizării activităților de cercetare și dezvoltare referitoare la compoziția genetică și/sau biochimică a resurselor genetice, inclusiv prin aplicarea biotehnologiilor după cum sunt definite în articolul 2 al Convenției CBD”.

Protocolul Nagoya prevede proceduri pentru realizarea unui mecanism de distribuire echitabilă și corectă a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice, precum și din comercializarea ulterioară a acestora (art. 5 alin. 1).

Prevederile protocolului Nagoya nu se aplică următoarelor categorii de resurse genetice:

- resurse genetice umane;

- regiuni care depășesc granițele jurisdicției teritoriale (ex.: Antarctica, ape maritime/oceanice care sunt situate în afara granițelor teritoriale);
- resurse genetice utilizate în scopuri de producție, ca de exemplu obținere de semințe pentru cultivarea și plantarea puieților ca parte a operațiunilor normale de exploatare forestieră;
- resurse genetice accesate înainte de 29 decembrie 1993 - data intrării în vigoare a CBD.

I.4. Aspecte legislative și de reglementare complementare Protocolului de la Nagoya

Regulamentul UE nr. 511/ 2014 al Parlamentului și Consiliului European

În Uniunea Europeană a fost stabilit Regulamentul nr. 511 din 2014 al Parlamentului și al Consiliului European privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor, prevăzute în Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în UE (Parlamentul European, 2014). Acest regulament stabilește normele prin care se reglementează accesul și a împărțirea beneficiilor care provin din resursele genetice și cunoștințele tradiționale aferente, în conformitate cu dispozițiile Protocolului Nagoya. Termenii utilizați în cadrul acestui regulament au fost explicați și sunt preluați în cadrul acestui raport, așa cum se poate consulta în glosar.

Regulamentul se aplică atât resurselor genetice asupra cărora statele exercită drepturi suverane și cunoștințelor tradiționale asociate la care se obține accesul după intrarea în vigoare a Protocolului Nagoya în UE, cât și beneficiilor care provin din utilizarea unor astfel de resurse și cunoștințe tradiționale.

De asemenea, în regulament sunt stabilite obligațiile utilizatorilor, precizându-se faptul că aceștia vor exercita diligența necesară pentru a se asigura că resursele genetice și cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice pe care le utilizează sunt accesate în conformitate cu legislația în vigoare.

Regulamentul nu se aplică resurselor genetice al căror acces și împărțire a beneficiilor sunt reglementate prin instrumente internaționale specializate care sunt în concordanță cu obiectivele convenției și ale Protocolului de la Nagoya cum ar fi Tratatul internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură.

Comisia Europeană a elaborat la data de 27 august 2016 un **document de orientare cu privire la domeniul de aplicare și la obligațiile principale prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 511/2014** privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor prevăzute în Protocolul Nagoya. Documentul a fost dezvoltat în colaborare cu reprezentanții statelor membre care au fost desemnați pentru a face parte din grupul de experți privind ABS și a ținut seama de observațiile tuturor părților interesate care au alcătuit Forumul consultativ.

Regulamentul UE nr. 1866/ 2015

Regulamentul de punere în aplicare nr.1866/2015 a fost stabilit de către Comisia Europeană la 13 octombrie 2015 pentru a stabili normele de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 511/2014 al Parlamentului și Consiliului European cu privire la registrul colecțiilor, monitorizarea respectării acestor norme de către utilizatori și recunoașterea celor mai bune practici.

Acest regulament stabilește norme detaliate privind punerea în aplicare a articolelor 5, 7 și 8 din Regulamentul (UE) nr. 511/2014, care se referă la registrul colecțiilor, monitorizarea respectării normelor de către utilizatori, precum și la cele mai bune practici. Astfel, se stabilește procedura de înscriere în registrul colecțiilor stabilit de Comisia Europeană în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul nr. 511/ 2014, precum și procedura de verificare și acțiunile corective necesare.

În ceea ce privește monitorizarea respectării normelor de către utilizatori, se stabilesc condițiile pentru depunerea declarației de diligență necesară în faza de finanțare a activităților de cercetare, precum și în faza finală a procesului complex de dezvoltare a unui produs.

Tratatul internațional privind resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură (ITPGRFA)

Tratatul internațional privind resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură (ITPGRFA) a fost adoptat la 3 noiembrie 2001 în cadrul Conferinței Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) și a intrat în vigoare la 29 iunie 2004.

UE și statele sale membre sunt părți contractante la tratatul internațional, care stabilește un sistem global de norme și criterii pentru accesarea materialului fitogenetic pentru alimentație și agricultură de către fermieri, amelioratori de plante și oameni de știință. Totodată, acest tratat urmărește să asigure, prin utilizarea unui sistem multilateral de accesare și de distribuire a beneficiilor, împărțirea corespunzătoare, corectă a beneficiilor între utilizatori și țările din care provine materialul genetic (Consiliul UE, 2017).

Tratatul a fost adoptat în legislația națională și a intrat în vigoare odată cu publicarea în Monitorul Oficial în 13 aprilie 2005. Obiectivele acestui tratat se referă la conservarea și utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură și împărțirea justă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea lor, în strânsă colaborare și armonie cu prevederile Convenției privind diversitatea biologică (CBD), pentru asigurarea unei agriculturi durabile și securității alimentare. În acest tratat sunt prevăzute obligațiile generale referitoare la conservarea, exploatarea, colectarea și utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale utilizate pentru alimentație și agricultură. De asemenea, fiecare parte contractantă și-a asumat angajamentul de a integra în programele și politicile de dezvoltare rurală și agricolă prevederile acestui tratat.

Se recunoaște și în acest document rolul esențial al comunităților locale și autohtone de agricultori în asigurarea conservării și acordării de valoare resurselor genetice vegetale care constituie baza

producției alimentare și agricole la nivel global. De asemenea, prin tratat se reglementează accesul și utilizarea resurselor genetice vegetale incluse în Sistemul Multilateral de acces și de împărțire a avantajelor, prin intermediul Acordului Standard de Transfer al Materialului (SMTA).

Pentru implementarea prevederilor Tratatului în România, Banca de Resurse Genetice Vegetale „Mihai Cristea” din Suceava a inclus în Sistemul Multilateral de acces și de împărțire a avantajelor o parte din probele aflate în colecțiile sale și aplică două variante ale Acordului Standard de Transfer al Materialului, în funcție de scopul utilizării materialului genetic.

În tratat sunt incluse prevederi speciale pentru colecțiile *ex situ* de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, aflate în responsabilitatea și sub managementul centrelor de cercetări agricole internaționale ce aparțin Grupului consultativ de cercetări agricole internaționale.

Alte acorduri și regulamente

Pentru completarea Protocolului de la Nagoya a fost stabilit un protocol suplimentar, respectiv protocolul adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului. După cum este specificat în *articolul 1*, ținând cont de riscurile pentru sănătatea umană, acest act stabilește norme și proceduri internaționale în domeniul răspunderii și reparării prejudiciului referitoare la organisme vii modificate genetic. Astfel, se poate afirma faptul că și acest protocol contribuie la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice.

Aspecte privind protecția anumitor specii sau resurse se regăsesc enunțate în documente legislative complementare, cum ar fi:

- Regulamentul (CE) nr. 1936/2001 al Consiliului din 27 septembrie 2001 de stabilire a unor măsuri de control aplicabile pescuitului pentru anumite stocuri de pești mari migratori;
- Regulamentul (CE) nr. 812/2004 al Consiliului din 26 aprilie 2004 de stabilire a unor măsuri privind capturile accidentale de cetacee în activitățile de pescuit și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 88/98;
- Regulamentul (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind comerțul cu produse derivate din focă;
- Regulamentul (CE) nr. 734/2008 al Consiliului din 15 iulie 2008 privind protecția ecosistemelor marine vulnerabile din marea liberă împotriva efectelor nocive ale uneltelor de pescuit de adâncime;
- Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice;
- Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor care revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn;
- Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive;

I.5. Norme legislative, administrative și strategice din România cu privire la furnizarea și utilizarea de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate

Prevederile acordurilor și protocoalelor internaționale la care România a aderat, au fost preluate în legislația națională prin diferite acte normative. Astfel, aspectele referitoare la accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora sunt integrate din punct de vedere legislativ în:

- *Legea nr. 58/1994 pentru ratificarea Convenției privind diversitatea biologică*, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992
- *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare
- *Legea nr. 36/2019 pentru ratificarea Protocolului Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora*, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro.

În legislația națională, Protocolul de la Nagoya este preluat ca atare, dar există și regulamentele stabilite la nivel european pe care România, în calitate de stat membru, are obligația să le respecte. În tabelul 2 este prezentată analiza comparativă a Protocolului de la Nagoya, regulamentelor europene și legislației naționale.

Tabelul nr. 2. Acte legislative naționale și europene de transpunere a Protocolului Nagoya

Aspecte reglementate prin Protocolul de la Nagoya	Aspecte reglementate prin Regulamentul UE 511/2014 și Regulamentul de punere în aplicare 1866/2015	Legislația națională
Beneficiile rezultate din utilizarea resurselor genetice, precum și utilizările și comercializarea ulterioară trebuie să fie împărțite în manieră corectă și echitabilă cu țara de origine a acestor resurse care le pune la dispoziție sau cu o parte care a dobândit resursele genetice; măsuri legislative, administrative ori strategice pentru asigurarea faptului că beneficiile rezultate din utilizarea resurselor genetice și/sau a cunoștințelor tradiționale asociate, deținute de comunități indigene și locale, sunt împărțite corect și echitabil cu comunitățile respective conform legislației interne privind drepturile consacrate ale	Reg. 511/2014 - la Art 4 obligațiile utilizatorilor prevede explicit faptul că beneficiile sunt împărțite în mod corect și echitabil conform MAT, în conformitate cu legislația sau cu cerințele de reglementare aplicabile, după caz.	Art 5 din Legea nr. 36/2019

Aspecte reglementate prin Protocolul de la Nagoya	Aspecte reglementate prin Regulamentul UE 511/2014 și Regulamentul de punere în aplicare 1866/2015	Legislația națională
comunităților indigene și locale asupra resurselor genetice (Art 5) Accesul la resurse genetice în vederea utilizării acestora - obiect al PIC al țării de origine a acestor resurse/o parte care a dobândit resursele genetice conform convenției, partea care pune la dispoziție aceste resurse (excepție: partea respectivă prevede altceva. (Art 6)	Reg. 511/2014 - la Art 4, obligațiile utilizatorilor, se menționează: în lipsa PIC, obținut în timp util, a stabilirii MAT și până când nu se ajunge la un acord cu țara furnizoare respectivă, un utilizator nu va pretinde niciun fel de drepturi exclusive asupra nici unei dezvoltări obținute ca urmare a utilizării agenților patogeni (cauzează o urgență la nivel internațional în domeniul sănătății publice, iminentă sau deja prezentă).	Leg. 58/1994 privind ratificarea CBD, prin Art. 8, lit. j prevede faptul că fiecare parte va respecta, menține și păstra cunoștințele, inovațiile și practicile comunităților indigene și locale cu stiluri de viață tradiționale necesare conservării și utilizării durabile a diversității biologice; totodată, va promova aplicarea mai largă, implicând deținătorii de cunoștințe tradiționale, inovații și practici și va încuraja împărțirea echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea unor astfel de cunoștințe, inovații și practici. Art 6 din Leg. nr. 36/2019
Acces la cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice se face conform PIC sau cu aprobarea și implicarea comunităților indigene și locale ce dețin acele cunoștințe, stabilindu-se MAT în acest sens (Art 7)	Reg. 511/2014 - la Art 4, referitor la obligațiile utilizatorilor, prevede faptul că resursele genetice și cunoștințele tradiționale asociate acestora nu se transferă și nu se utilizează decât conform PIC dacă se prevede astfel în legislația aplicabilă sau în cerințele de reglementare, la Art 13, măsurile complementare vizează faptul că se promovează dezvoltarea și utilizarea unor instrumente și sisteme de comunicare eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru a sprijini monitorizarea și urmărirea utilizării resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice de către colecții și utilizatori	Art 7 din Leg. nr. 36/2019

Aspecte reglementate prin Protocolul de la Nagoya	Aspecte reglementate prin Regulamentul UE 511/2014 și Regulamentul de punere în aplicare 1866/2015	Legislația națională
Activități de cercetare care contribuie la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice (<i>Art 8 lit a</i>)	Reg 1866/2015 - <i>Art 5</i> se referă la declarația privind diligența necesară în etapa de finanțare a lucrărilor de cercetare, în anexa II fiind prezentat modelul de declarație privind diligența necesară, solicitată în etapa de finanțare a lucrărilor de cercetare	<i>Art 8 lit a</i> din Leg. nr. 36/2019
Acces la tratamente accesibile în cazuri de urgență prezente sau iminente care amenință sau deteriorează sănătatea oamenilor (<i>Art 8 lit b</i>)	Reg 1866/2015 - <i>Art 6</i> specifică la <i>pct. 4</i> faptul că punerea la dispoziție de medicamente neautorizate spre a oferi opțiuni de tratament pentru pacienți individuali sau grupuri de pacienți este exceptată de la „introducere pe piața Uniunii” .	<i>Art 8 lit. b</i> din Leg. nr. 36/2019
Importanța resurselor genetice pentru alimentație și agricultură și rolul special al acestora pentru securitatea alimentară (<i>Art 8 lit c</i>)	Reg. 511/2014 - <i>Art. 4</i> alin. (4) prevede faptul că utilizatorii care obțin resurse fitogenetice pentru alimentație și agricultură (PGRFA), într-o țară parte a NP și care a stabilit că PGRFA pe care le are în gestiune și control și în domeniul public, care nu figurează în anexa I la Tratatul internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură (ITPGRFA), vor face de asemenea obiectul termenilor și condițiilor acordului-tip de transfer al materialelor în scopurile stabilite prin ITPGRFA, au îndeplinit obligațiile de diligență necesară prevăzute la alineatul (3) de la prezentul articol.	<i>Art 8 lit. c</i> din Leg. nr. 36/2019
Utilizatorii și furnizorii sunt încurajați să direcționeze beneficiile care rezultă din utilizarea resurselor genetice către conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor acesteia (<i>Art 9</i>)	Reg 511/2014 - <i>Art 13</i> prevede faptul că măsurile complementare acționează în sensul conservării diversității biologice și a utilizării durabile a componentelor acesteia.	<i>Art 9</i> din Leg. nr. 36/2019
Necesitate și modalități de instituire a unui mecanism multilateral mondial de împărțire a beneficiilor în situații transfrontaliere sau pentru care nu este posibilă acordarea sau obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză (<i>Art 10</i>)	Reg 511/2014 - <i>Art 4</i> , la obligațiile utilizatorilor se prevăd condițiile pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. (3) sau (5) de la <i>Art 4</i> de către utilizatorii care obțin o resursă genetică identificată ca fiind certă sau posibilă ca agent patogen care generează o amenințare transfrontalieră gravă pentru sănătate (cf. definiții din Decizia nr. 1082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului).	<i>Art 10</i> din Leg. nr. 36/2019

Aspecte reglementate prin Protocolul de la Nagoya	Aspecte reglementate prin Regulamentul UE 511/2014 și Regulamentul de punere în aplicare 1866/2015	Legislația națională
Cooperarea transfrontalieră, cu implicarea comunităților indigene și locale respective pentru resurse genetice existente <i>in situ</i> pe teritoriul mai multor părți (<i>Art 11 alin. 1</i>)	Reg. 511/2014 prevede la <i>Art. 4 alin. (2)</i> faptul că resursele genetice și cunoștințele tradiționale asociate acestor resurse sunt transferate și utilizate doar în conformitate cu condițiile convenite de comun acord, în condițiile în care este prevăzut astfel în legislația aplicabilă sau în cerințele de reglementare	<i>Art 11 alin. (1)</i> din Leg. nr. 36/2019
Cooperarea, cu implicarea comunităților indigene și locale respective pentru cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice deținute în comun de una/ mai multe comunități indigene și locale care aparțin mai multor părți (<i>Art 11 alin. 2</i>)	Reg. 511/2014 prevede la <i>Art. 4 alin. (3)</i> faptul că nu aduce atingere dispozițiilor statelor membre privind articolul 8 litera (j) din convenție cu privire la cunoștințele tradiționale asociate resurselor genetice.	<i>Art . 11 alin. (2)</i> din Leg. nr. 36/2019
În conformitate cu dreptul intern, părțile NP iau în considerare legile, protocoalele și procedurile tradiționale ale comunităților indigene și locale, după caz, în privința cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice (<i>Art 12</i>)	Reg. 511/2014 prevede la <i>Art. 4 alin. (3)</i> faptul că nu aduce atingere dispozițiilor statelor membre privind <i>art. 8 lit. j</i> din convenție cu privire la cunoștințele tradiționale asociate resurselor genetice.	<i>Art 12</i> din Leg. nr. 36/2019
Puncte de contact naționale și autorități naționale competente privind accesul și împărțirea beneficiilor trebuie desemnate de fiecare parte a NP, precizând informațiile ce trebuie să fie disponibile pentru NFP (<i>Art 13</i>)	Art. 6 din Reg. UE 511/2014; Reg. 1866/2015 prevede specificarea concretă a drepturilor și obligațiilor autorităților competente în privința: <i>Art 2</i> - registrului colecțiilor; <i>Art 3</i> - cererea de înscriere în registru și notificarea către Comisie; <i>Art 4</i> - verificări ale colecțiilor înscrise în registru și acțiuni corective; <i>Art 5</i> - declarația privind diligența necesară în etapa de finanțare a lucrărilor de cercetare și <i>Art 6</i> - cea necesară în etapa finală a dezvoltării unui produs; <i>Art 7</i> - transmiterea de informații; <i>Art 8</i> - cerere de recunoaștere acordată unei bune practici; <i>Art 10</i> - informații privind modificările ulterioare aduse unei bune practici recunoscute;	<i>Art 13</i> din Leg. nr. 36/2019
Înființarea Centrului pentru schimb de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor și schimbul de informații – ca parte a mecanismului de tip ABS CH centru de informare (<i>Art 14</i>)	Conform <i>Art. 7</i> din Reg. 1866/2015 autoritățile competente trebuie să transmită ABS-CH informații privind ABS, cu excepția cazului în care informațiile sunt confidențiale în sensul articolului 7 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 511/2014; Reg. 1866/2015 în Partea B prevede informații care nu trebuie transmise	<i>Art 14</i> din Leg. nr. 36/2019

Aspecte reglementate prin Protocolul de la Nagoya	Aspecte reglementate prin Regulamentul UE 511/2014 și Regulamentul de punere în aplicare 1866/2015	Legislația națională
	Centrului de informare pentru acces și împărțirea beneficiilor.	
Măsuri legislative, administrative sau strategice adecvate specifice pentru fiecare parte pentru asigurare asupra faptului că accesarea resurselor genetice utilizate în cadrul jurisdicției fiecărei părți conform PIC și MAT, în acord cu legislația sau cerințele de reglementare interne privind accesul și împărțirea beneficiilor ale celeilalte părți (Art 15)	Reg. 511/2014, Art. 4 alin (2) prevede faptul că transferarea și utilizarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate acestora se realizează numai conform condițiilor convenite de comun acord, dacă în legislația aplicabilă sau în cerințele de reglementare sunt prevederi în acest sens	Art 15 din Leg. nr. 36/2019
Soluționarea situațiilor de nerespectare a măsurilor privind PIC sau a aprobării și implicării comunităților indigene și locale (Art 16)	Reg. 511/2014, prevede la Art. 8 alin. (5) faptul că existența unor cazuri repetate sau semnificative de nerespectare a normelor de către utilizatori se datorează deficiențelor înregistrate în cele mai bune practici.	Art 16 din Leg. nr. 36/2019
În vederea monitorizării și îmbunătățirii transparenței referitoare la utilizarea resurselor genetice, fiecare parte ia măsuri privind desemnarea unuia sau mai multor puncte de control și încurajarea utilizatorilor și a furnizorilor de resurse genetice să includă dispoziții ale MAT pentru realizarea schimbului de informații privind implementarea acestor termeni, inclusiv prin cerințe de raportare pentru sprijinirea conformității (Art 17)	Reg. 511/2014 la Art. 7 stabilește monitorizarea respectării de către utilizatori a diligenței necesare pentru asigurarea faptului că accesarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate acestor resurse, în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare aplicabile	Art 17 din Leg. nr. 36/2019
Informații conținute de Certificatul de conformitate recunoscut pe plan internațional-IRCC (Art 17 alin.. 4)	Reg. 511/2014 la Art. 4 alin. (3) lit. (a) prevede faptul că IRCC-ul eliberat pentru un utilizator specific sau pe care se poate baza un utilizator demonstrează diligența necesară pentru asigurarea că accesarea și utilizarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate acestora s-a realizat în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare aplicabile	Art 17 alin. (4) din Leg. nr. 36/2019
Respectarea termenilor conveniți, conform art. 6 alin. (3) lit. (g) punct (i) și art. 7 al NP, trebuie încurajată de fiecare parte astfel ca furnizorii și utilizatorii de resurse genetice și/sau de cunoștințe tradiționale asociate acestor resurse să includă dispoziții MAT pentru a reglementa soluționarea litigiilor, după caz (Art 18)	Nu sunt astfel de specificații în regulamentele UE	Art 18 din Leg. nr. 36/2019

Aspecte reglementate prin Protocolul de la Nagoya	Aspecte reglementate prin Regulamentul UE 511/2014 și Regulamentul de punere în aplicare 1866/2015	Legislația națională
Elaborarea, actualizarea și utilizarea de modele de clauze contractuale sectoriale și transsectoriale pentru termenii conveniți de comun acord sunt încurajate, de către fiecare parte (Art 19)	Reg. 511/2014, Art. 13 referitor la măsuri complementare, lit. (b) încurajează elaborarea clauzelor contractuale, în special în situațiile în care aduc potențiale avantaje cercetătorilor din mediul academic, universitar și necomercial și întreprinderilor mici și mijlocii	Art 19 din Leg. nr. 36/2019
Elaborarea, actualizarea și utilizarea de coduri de conduită, orientări și bune practici și/sau standarde voluntare referitoare la accesul și împărțirea beneficiilor sunt încurajate, de către fiecare parte (Art 20)	Reg. 511/2014, Art. 13- măsuri complementare, lit. (b) încurajează elaborarea de coduri de conduită, orientări și bune practici, în special în situațiile în care aduc potențiale avantaje cercetătorilor din mediul academic, universitar și necomercial și întreprinderilor mici și mijlocii, Art. 8 alin. (1) al aceluiași regulament prevede recunoașterea unei combinații de proceduri, instrumente sau mecanisme, pe care au dezvoltat-o și asupra căreia exercită supraveghere, ca parte din categoria celor mai bune practici în baza unei cereri	Art 20 din Leg. nr. 36/2019
Măsurile de creștere a gradului de sensibilizare privind importanța resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate acestor resurse, și a aspectelor conexe privind ABS sunt luate de fiecare parte (Art 21)	Nu sunt astfel de specificații în regulamentele UE	Art 21 din Leg. nr. 36/2019
În vederea asigurării resurselor umane și a capacităților instituționale pentru implementarea protocolului, părțile sunt încurajate să coopereze pentru construirea și dezvoltarea capacităților, precum și spre consolidarea resurselor umane și a capacităților instituționale pentru implementarea eficace a NP în cazul țărilor în curs de dezvoltare, în special cele cel mai puțin dezvoltate (state insulare mici în curs de dezvoltare) și în state cu economie în tranziție, inclusiv prin instituții și organizații mondiale, regionale, subregionale și naționale (Art 22)	Nu sunt astfel de specificații în regulamentele UE	Art 22 din Leg. nr. 36/2019
În cadrul programelor de cercetare și dezvoltare științifică și tehnică, inclusiv a activităților de cercetare biotehnologică sunt încurajate accesul la tehnologie și transferul de tehnologie spre realizarea obiectivelor CBD și ale NP (Art 23)	Nu sunt astfel de specificații în regulamentele UE	Art 23 din Leg. nr. 36/2019

Aspecte reglementate prin Protocolul de la Nagoya	Aspecte reglementate prin Regulamentul UE 511/2014 și Regulamentul de punere în aplicare 1866/2015	Legislația națională
Necesitatea asigurării mecanismelor și resurselor financiare pentru implementarea NP este specificată în acord cu Art. 20 al CBD (Art 25)	Reg. 511/2014 Art. 7 alin. (1) specifică faptul că toți beneficiarii de fonduri pentru cercetare care presupun utilizarea de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate acestor resurse trebuie să declare că exercită diligența necesară în acord cu Art. 4, fără a specifica naturii finanțării; publică sau privată.	Art 25 din Leg. nr. 36/2019

Chiar dacă cele mai multe prevederi se regăsesc preluate în legislația națională sau în regulamentele UE, este necesară completarea legislației naționale cu unele reglementări privind:

- drepturi de proprietate intelectuală (patente) a produselor ce presupun utilizarea resurselor genetice și/sau cunoștințelor tradiționale asociate acestora;
- brevete de invenții privind practici de utilizare a resurselor genetice;
- accesul la resurse genetice, respectiv acordarea certificatelor PIC, MAT (de exemplu, accesul poate fi gratuit pentru activități non-comerciale, de cercetare/dezvoltare, inclusiv activități în scop medical, precum și pentru activități comerciale de producție alimentară și agricolă, respectiv contra unei taxe de acces pentru activități comerciale, altele decât cele ce implică produse alimentare și agricole sau activități în scop medical);
- accesul în cazul plantelor medicinale și aromatice, fructelor de pădure și ciupercilor utilizate în scop non-comercial;
- modalități/mecanisme de intervenție în justiție a deținătorilor de resurse genetice.

II. Analiza bibliometrică

Analiza bibliometrică a urmărit investigarea literaturii științifice în scopul actualizării stadiului de cunoaștere și identificării aspectelor problematice privind modul de reglementare, monitorizarea accesului și împărțirea echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice în conformitate cu prevederile Protocolului de la Nagoya.

În vederea identificării surselor relevante pentru scopul mai sus menționat s-a utilizat baza de cunoștințe ScienceDirect (www.sciencedirect.com), fiind recunoscută ca una dintre bazele de literatură științifică cele mai cuprinzătoare pentru domeniul științei mediului. S-au efectuat căutări avansate, distincte, la finalul lunii februarie, utilizând operatori logici și cuvinte cheie ce se regăsesc în întreg conținutul publicației după cum urmează:

1. „Nagoya Protocol” AND „biodiversity”, rezultând un număr de 213 surse bibliografice

2. „Nagoya Protocol” AND „genetic resources”, rezultând un număr de 190 surse bibliografice
3. „Nagoya Protocol” AND „genetic diversity”, rezultând un număr de 61 surse bibliografice
4. „Nagoya Protocol” AND „implementation”, rezultând un număr de 15 surse bibliografice

Publicațiile științifice astfel identificate au fost descărcate și salvate într-o bază de date Mendeley pentru prelucrare ulterioară și au fost eliminate dublurile rezultând un număr final de 167 de publicații științifice ce au făcut obiectul analizei bibliometrice.

Astfel, după lansarea Protocolului de la Nagoya în 2010, *numărul publicațiilor științifice* (începând din 2011 până în prezent) care au abordat acest subiect a crescut constant și se estimează că este în creștere și în perioada următoare, așa cum se poate observa în figura 1. Numărul articolelor științifice a crescut brusc din anul 2014, fapt ce poate fi explicat de intrarea în vigoare a protocolului.

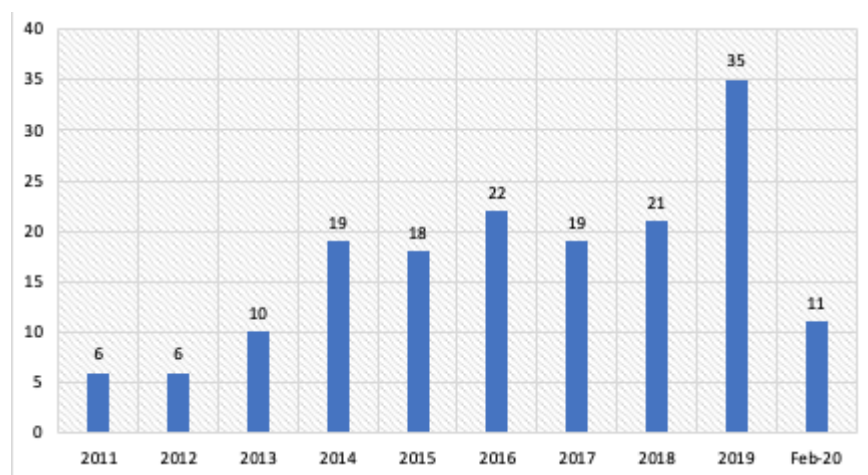

Figura nr. 1. Numărul publicațiilor de specialitate considerate în analiză (Prelucrare pe baza datelor furnizate de www.sciencedirect.com).

Distribuția spațială bazată pe țara unde este afiliat primul autor arată că țara cu cel mai mare număr de publicații științifice în domeniul de interes este SUA, urmată de Germania, Italia, Franța, Anglia, Australia, Coreea de Sud. Se constată o corelare a numărului de publicații cu nivelul de dezvoltare al țării (PIB/cap de locuitor), numărul de infrastructuri de cercetare, gradul de preocupare cu privire la conservarea biodiversității.

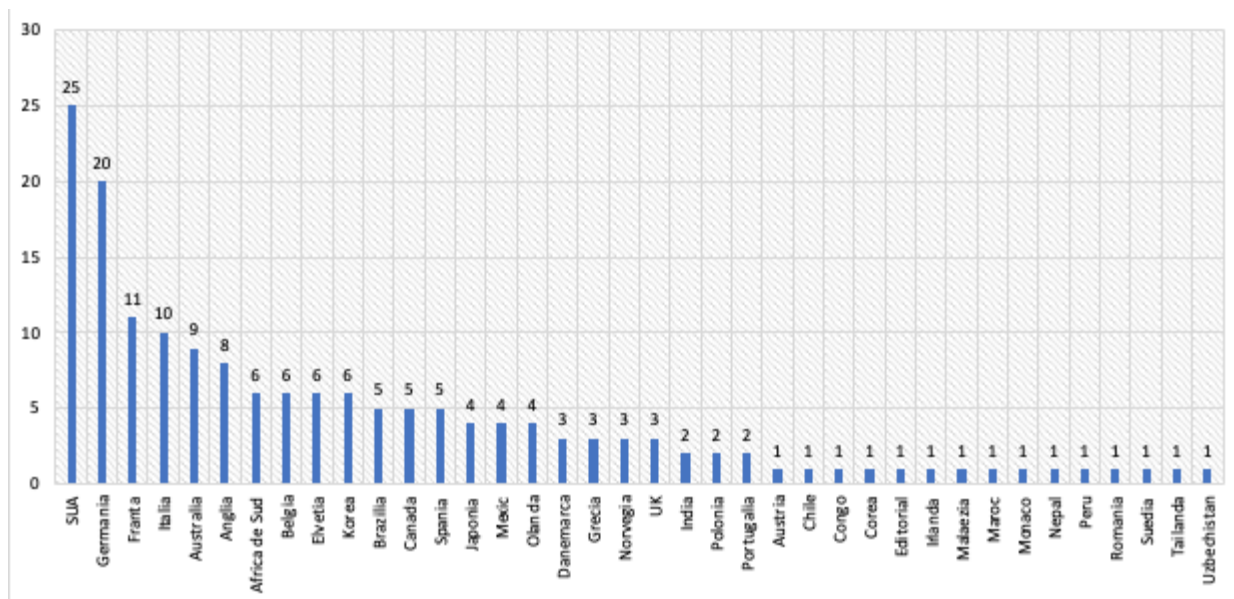

Figura nr. 2. Distribuția numărului de publicații pe țări, în funcție de originea primului autor (Prelucrare pe baza datelor furnizate de www.sciencedirect.com).

Din numărul total de 167 de publicații științifice analizate, doar 50 de lucrări sunt localizate spațial, în sensul că fac referire la resursele genetice sau cunoștințele tradiționale asociate acestora și împărțirea echitabilă a beneficiilor dintr-o anumită zonă.

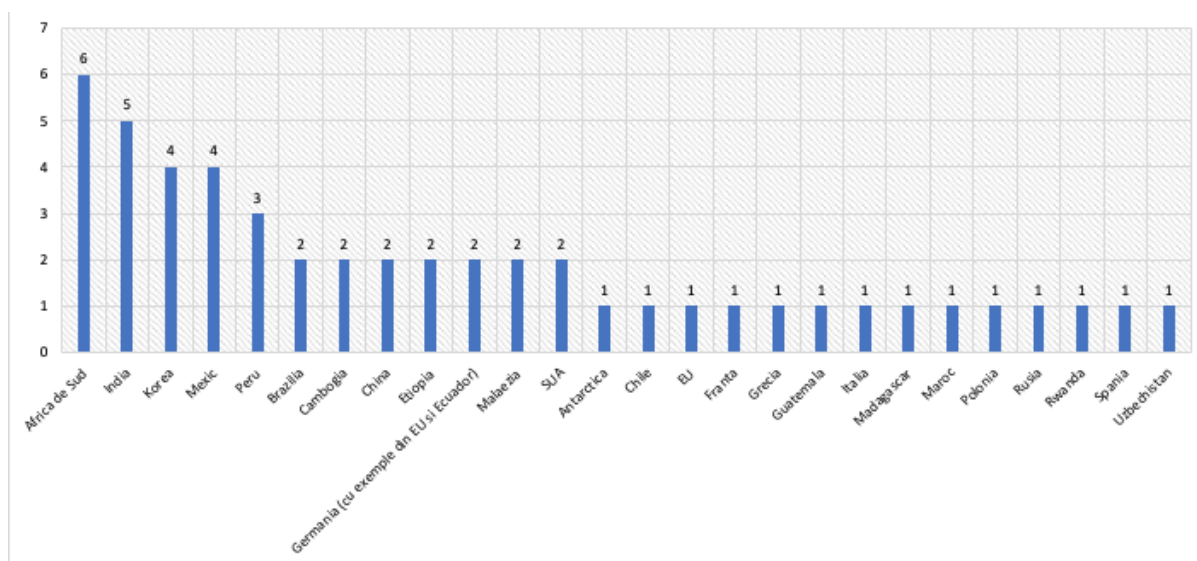

Figura nr. 3. Distribuția numărului de publicații în funcție de țara în care este realizat studiul (Prelucrare pe baza datelor furnizate de www.sciencedirect.com).

Acorduri internaționale sau europene. Din cele 167 de publicații analizate (Anexa 4), 10 nu menționează în mod explicit Protocolul de la Nagoya, însă îl menționează indirect în strânsă legătură cu CBD în contextul prevederilor privind necesitatea conservării resurselor genetice. Toate celelalte publicații menționează în mod explicit Protocolul de la Nagoya. Pe lângă CBD și Protocolul Nagoya în studiul de literatură au fost identificate și alte protocoale, acorduri sau

înțelegeri internaționale de interes pentru conservarea biodiversității și accesul echitabil la resurse genetice și/sau cunoștințe tradiționale. Dintre acestea menționăm:

1. Obiectivele privind biodiversitatea de la Aichi
2. Tratatul internațional privind resursele genetice vegetale pentru alimente și agricultură - *International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture* (ITPGRFA)
3. Convenția privind Comerțul Internațional cu Specii Periclitate de Faună și Floră Sălbatică - *Convention of International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna* (CITES)
4. Convenția Internațională pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante - *International Convention for the Protection of New Varieties of Plants* (UPOV Convention)
5. Legea privind protecția soiurilor de plante - *US Plant Variety Protection Act*
6. Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală - *Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights* (TRIPS Agreement)
7. Protocolul climatic de la Kyoto- *Kyoto Protocol*.

Importanța protocolului Nagoya în contextul accesului la resurse genetice și / sau cunoștințe tradiționale. Așa cum se poate observa în figura 4, majoritatea lucrărilor de specialitate abordează ca principal subiect de analiză implementarea Protocolului Nagoya în contextul accesului la resurse genetice (109 lucrări), în timp ce un număr de 18 publicații menționează importanța cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice, subliniind faptul că protocolul furnizează cadrul legal ce permite acordarea de beneficii materiale deținătorilor de cunoștințe tradiționale în vederea conservării biodiversității (Smith et al. 2017). De asemenea, 40 de publicații menționează Protocolul Nagoya în text, la modul general (de exemplu, în introducere) și subliniază importanța acestuia ca măsură în sprijinul conservării biodiversității, inclusiv a sistemelor ecologice. Astfel, se consideră că Protocolul Nagoya oferă cadrul legislativ pentru acordarea de beneficii materiale proprietarilor de resurse genetice și cunoștințe tradiționale (Corson et al. 2019, Glenk et al. 2014, Dawson & Martin, 2015) și că este necesară o listă a penalităților ce se impun prin nerespectarea Protocolului, aceasta fiind încă în curs de dezvoltare (Matz-Lück & Fuchs 2014).

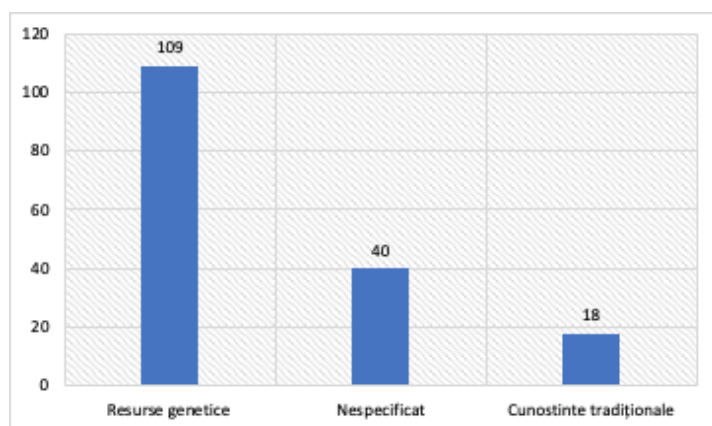

Figura nr. 4. Distribuția numărului de publicații în contextul accesului la resurse genetice sau cunoștințe tradiționale (Prelucrare pe baza datelor furnizate de www.sciencedirect.com).

Sectoare economice identificate în urma analizei bibliometrice. În ceea ce privește domeniile analizate de lucrările evaluate, majoritatea reprezintă rezultate ale activității de cercetare-dezvoltare - 57, fiind urmate îndeaproape de domeniul farmaceutic (inclusiv cosmetică) și medicină – 40, așa cum se poate observa în figura 5. În aproximativ 33 de lucrări investigate nu este menționat nici un sector economic implicat în implementarea protocolului. Este de menționat faptul că majoritatea lucrărilor abordează mai multe domenii interconectate (de exemplu, cercetare-dezvoltare+farmacie, cercetare-dezvoltare+silvicultură, etc).

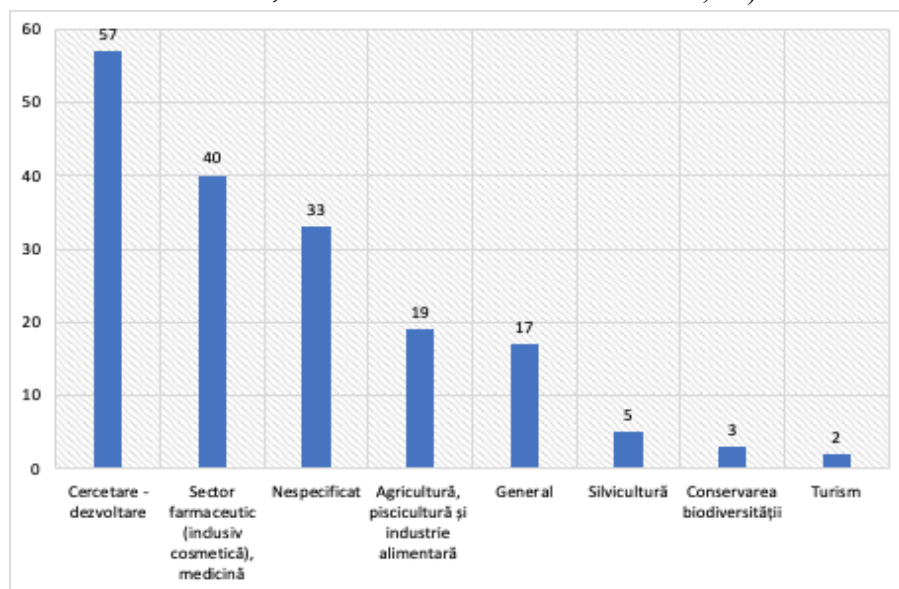

Figura nr. 5. Distribuția numărului de publicații pe sectoare de activitate (Prelucrare pe baza datelor furnizate de www.sciencedirect.com).

Din punct de vedere al relevanței publicațiilor științifice identificate pentru scopul analizei bibliometrice, doar 9 lucrări de specialitate subliniază faptul că Protocolul de la Nagoya oferă cadrul pentru accesul echitabil și acordarea de compensații pentru resursele genetice și / sau cunoștințelor tradiționale între statele suverane și terți, oferind informații relevante despre etapele care trebuie parcurse în cazul achiziției de materiale genetice (PIC, MAT, diligență). Majoritatea publicațiilor sunt relevante pentru că oferă informații referitoare la modul de accesare a resurselor genetice, furnizează date cu privire la permisele legale de utilizare a resurselor și atrag atenția asupra drepturilor de proprietate asupra resurselor genetice sau se referă la probleme de implementare a Protocolului. Așa cum se poate observa în figura 6, un număr de 39 de publicații științifice, deși au răspuns căutării în baza de literatură științifică utilizându-se cuvintele cheie, au fost considerate nerelevante pentru scopul analizei deoarece nu oferă informații asupra modului de aplicare al protocolului, nu menționează sectoare economice în care a fost aplicat protocolul sau proceduri ce permit accesul la resurse genetice și / sau cunoștințe tradiționale, ci doar menționează Protocolul de la Nagoya în partea de introducere, în contextul relevanței acestuia pentru politicile de conservare a biodiversității.

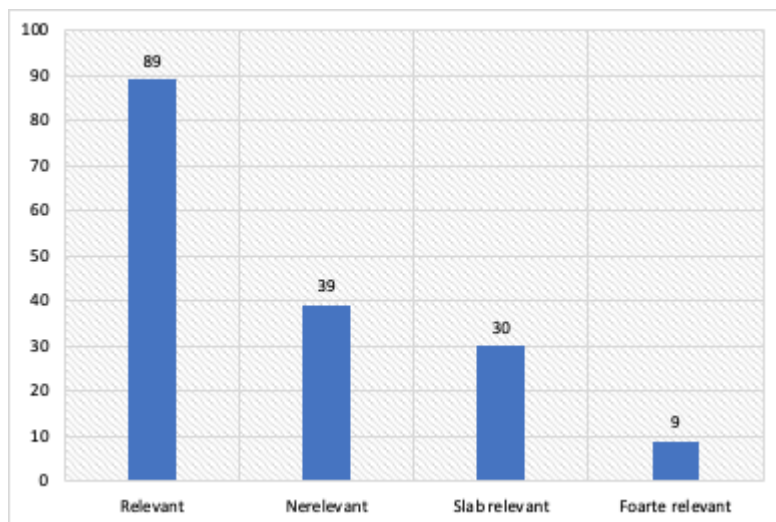

Figura nr. 6. Numărul de publicații relevante în contextul Protocolului de la Nagoya (Prelucrare pe baza datelor furnizate de www.sciencedirect.com).

Concluzii ale analizei bibliometrice

Termenul de „resurse genetice” a fost utilizat pentru prima dată în anii '70 în contextul speciilor de plante utilizate pentru culturile agricole, însă odată cu intrarea în vigoare a CBD, interpretarea lui a fost extinsă, aplicându-se și altor organisme (Deplazes-Zemp, 2018). Cererea pentru acces la resurse genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor în contextul CBD pare să fi fost determinată, într-o mare măsură, de așteptările privind beneficiile financiare obținute în urma bioprospectării. Aceasta a fost definită drept „căutarea sistematică a informațiilor biochimice și genetice din natură pentru a dezvolta produse cu valoare comercială (UNDP, 2016). În timp ce CBD și NP au fost redactate în principal pentru activitățile de cercetare cu scop comercial (cum ar fi, bioprospectarea), cea mai mare utilizare a resurselor genetice se realizează în cercetarea fundamentală (Deplazes-Zemp et al. 2018). Cercetarea fundamentală care utilizează probe biologice este efectuată în diverse sub-discipline biologice (cum ar fi biologia conservării, botanică, zoologie, microbiologie), în ecologie, biochimie, precum și în științele medicale (de exemplu, cercetarea cu agenți patogeni) și geologie. Ceea ce au în comun aceste proiecte de cercetare fundamentală este utilizarea de resurse genetice pentru a genera cunoaștere și a obține noi informații. Chiar și atunci când scopul acestor proiecte este de alimentare a bazei de cunoaștere științifică, unele informații pot fi de interes practic pentru aplicațiile comerciale viitoare, ceea ce conduce la creșterea interesului pentru proiectele de cercetare aplicată sau chiar cercetare comercială. Prin urmare, este imposibil de a trage o linie clară între cercetarea comercială și non-comercială în general, deși există proiecte individuale de cercetare care sunt clar determinate de stimulente comerciale și altele care sunt motivate în mod clar doar de dorința de a contribui la îmbunătățirea cunoașterii (Deplazes-Zemp et al. 2018).

Resursele genetice (RG) sunt definite astfel ca materiale genetice cu valoare reală sau potențială, care conțin unități funcționale de ereditate și pot fi utilizate în protecția culturilor, dezvoltarea alimentelor și a medicamentelor, la producerea de substanțe chimice specializate sau în procesarea industrială (CBD, 2010).

Înainte de intrarea în vigoare a CBD, unele state au considerat resursele genetice drept moștenire comună a societății umane și, prin urmare, un bun public aparținând tuturor, în timp ce alte state au revendicat drepturi suverane asupra resurselor genetice aflate în jurisdicția lor națională. Clarificarea acestei chestiuni de suveranitate a devenit urgentă, deoarece drepturile de proprietate intelectuală au jucat un rol din ce în ce mai mare în cercetarea și dezvoltarea resurselor genetice din diferite sectoare. Prin intermediul CBD s-a afirmat, în sfârșit, că statele au drepturi suverane asupra resurselor lor biologice, inclusiv dreptul de a reglementa accesul la resursele lor genetice (articolul 15.1 din CBD) (Greiber, 2019).

Protocolul Nagoya este direct menționat în contextul accesului la resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate acestora și distribuirea echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora (Davis et al., 2015) prin acordarea de stimulente pentru utilizarea sustenabilă a resurselor genetice (Efferth et al., 2019). De asemenea, este menționat în literatură faptul că de cele mai multe ori protocolul se adresează în special furnizorilor de resurse și nu utilizatorilor acestora (Davis et al. 2015). Una din ideile de bază ale Protocolului de la Nagoya este de a contribui la creșterea bunăstării populației umane prin valorificarea biodiversității și nu doar accesul și utilizarea resurselor genetice (Cámara-Leret et al. 2014).

Protocolul de la Nagoya abordează probleme precum biopirateria și „deturnarea” resurselor genetice. Acesta subliniază acordul prealabil informat și condițiile convenite reciproc pentru împărtășirea beneficiilor cu guvernele și popoarele indigene și comunitățile locale implicate, în schimbul accesului la resursele genetice.

Bavikatte & Robinson (2011) consideră că Protocolul de la Nagoya avansează în mod semnificativ drepturile comunității locale și indigene: (i) afirmând că drepturile comunităților locale/indigene conform CBD nu sunt la discreția statului; (ii) pledând pentru respectarea legilor și a protocoalelor comunitare atunci când sunt accesate resursele și cunoștințele comunității locale; (iii) asigurând dreptul de proprietate al comunităților locale/indigene asupra resurselor genetice ale acestora; (iv) referindu-se clar la importanța Declarației Națiunilor Unite privind drepturile popoarelor indigene. Astfel, Protocolul de la Nagoya constituie principalul instrument pentru aplicarea drepturilor conform CBD asupra resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate.

Mecanismul de acces și împărtășire a beneficiilor (ABS), ca parte a CBD, a fost conceput ca răspuns la secole de exploatare sălbatică a biodiversității și lipsă de recunoaștere a drepturilor de proprietate ale țărilor sursă (Heinrich & Hesketh, 2019). Chinina extrasă din *Cinchona sp.* din Peru este un exemplu clasic în acest sens (Heinrich, 2013). Un alt exemplu, tot din Peru, este rășina din sângele dragonului (*Croton lechleri*) care este folosită în mod tradițional în special în zona Amazonului și susținută de o bună bază de dovezi clinice și farmacologice, dar nu se recunosc beneficiile pentru comunitățile locale (Heinrich, 2013). Se menționează astfel, încă odată, faptul că „statele au drepturi suverane asupra resurselor genetice aflate în jurisdicția lor națională” și, prin urmare, fiecare stat poate defini calea de acces la resursele sale naturale pentru orice activități, inclusiv cele de cercetare- dezvoltare (Heinrich & Hesketh, 2019). Protocolul subliniază că țările semnatare sunt încurajate să permită un acces rapid la resurse genetice în cazul unor situații de urgență care pun în pericol sănătatea umană sau a plantelor și animalelor. Se menționează atât importanța accesului ușor la resurse cât și facilitarea acordării beneficiilor.

Protocolul Nagoya oferă astfel cadrul conceptual și legal ce permite accesul la resurse genetice și utilizarea acestora într-un context internațional de colaborare și determină tranziția de la un mod tradițional informal la un mod formal, legiferat, bazat pe acorduri internaționale și certificate de recunoaștere a originii și dreptului populației locale/indigene asupra materialului genetic utilizat sau asupra cunoștințelor și practicilor tradiționale.

Protocolul Nagoya impune deci utilizatorului să achiziționeze și să documenteze legal orice resursă genetică, să declare și să dovedească diligența cuvenită prin proceduri de trasabilitate, evaluare și atenuare a riscurilor și să permită inspecțiile din partea autorităților naționale. Fiecare stat semnatar își poate determina propria politică de acces sau poate oferi acces gratuit la propriile resurse genetice și la cunoștințele tradiționale asociate (așa cum este cazul Germaniei). Cu toate acestea, majoritatea statelor acordă acces numai după ce au primit suficiente informații cu privire la activitatea planificată printr-un acordul prealabil informat (PIC) și prin anumiți termeni conveniți de comun acord (MAT), care precizează condițiile pentru utilizarea resurselor genetice precum și pentru împărțirea beneficiilor. În practică, numeroase țări acoperă ultimele aspecte printr-un Acord de Transfer de Materiale (MTA) care specifică originea, furnizorul, destinatarul și modalitățile de utilizare și distribuție a resursei genetice.

Regulamentele instituite la nivelul Uniunii Europene au ca obiectiv principal stabilirea unui sistem de conformitate armonizat între statele membre, dar nu urmăresc implementarea de reguli și proceduri pentru accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor aferente. În schimb, decizia de a reglementa accesul la resursele genetice precum și împărțirea beneficiilor aferente au fost lăsate la latitudinea fiecărui stat membru al UE (Greiber, 2019). În consecință, statele membre au adoptat abordări diferite. În timp ce unii dintre ei au decis să solicite PIC și MAT (cum ar fi Spania, Franța sau Croația), alții continuă să ofere acces gratuit la resursele lor genetice (de exemplu, Marea Britanie, Germania, Olanda, Polonia sau Suedia).

Convenția privind diversitatea biologică și Protocolul de la Nagoya au contribuit semnificativ la creșterea gradului de conștientizare cu privire la dreptul de proprietate intelectuală asupra resurselor genetice, dar ghidurile specifice privind aplicarea regulilor specifice au rămas imprecise sau chiar confuze (Elkington et al. 2014). Modul de interpretare și implementare a prevederilor protocolului de către țările bogate în resurse genetice va determina în mare măsură capacitatea acestora de a obține beneficii de pe urma resurselor pe care le dețin. Se atrage atenția asupra necesității colaborării instituționale între autorități publice centrale și locale, entități cu personalitate fizică sau juridică, și organizații non-guvernamentale (Apaza-Ticona et al., 2020).

În figura 7 sunt sintetizate problemele centrale care necesită reconsiderare, de la recunoașterea tuturor deținătorilor de cunoaștere tradițională până la utilizarea sustenabilă și recunoașterea spectrului larg de beneficii care trebuie considerate. De asemenea, sunt integrate câteva aspecte contextuale cheie care ar trebui abordate într-o manieră holistă în orice context al aplicării Protocolului de la Nagoya.

Figura nr.7. Contextualizarea implementării Protocolului de la Nagoya (adaptat după Wynberg, 2017)

Caseta 1. Limitele implementării protocolului de la Nagoya (Wynberg, 2017, Schroeder et al., 2020)

Un exemplu de limite ale implementării Protocolului Nagoya se referă la specia *Aspalathus linearis*, cunoscută ca plantă medicinală sub denumirea de ”rooibos”.

Concluziile obținute în urma studiului pot fi considerate pe o scară mai largă, în diferite sectoare economice. Implementarea ABS în domeniul ceaiurilor din plante ”rooibos” și atingerea unui grad înalt de echitate, sustenabilitate și justiție este, în mod clar, un proces complex care, pe lângă o abordare holistă, integratoare, necesită:

- să se recunoască în mod explicit nedreptățile istorice și actuale ale sectorului vizat;
- să se recunoască contribuțiile semnificative ale deținătorilor de cunoștințe tradiționale, cercetătorilor, agricultorilor și întreprinderilor comerciale la dezvoltarea cu succes a sectorului respectiv;
- să se reglementeze cercetarea și dezvoltarea pentru optimizarea beneficiilor rezultate din bioprospectare;
- să se permită luarea de măsuri pentru a face față problemelor de mediu cu care se confruntă domeniul;
- să se pună la dispoziție măsuri de restaurare pentru transformarea domeniului vizat.

III. Analiza comparativă a implementării Protocolului Nagoya în diferite state (din UE și non-UE)

Protocolul Nagoya a fost adoptat în octombrie 2010 ca un protocol asociat la Convenția privind diversitatea biologică și a intrat în vigoare în octombrie 2014. Protocolul asigură cadrul legal pentru implementarea obiectivelor CBD privind accesul și distribuirea echitabilă a beneficiilor (ABS) obținute din utilizarea resurselor genetice.

Prin utilizarea resurselor genetice se înțelege cercetarea și dezvoltarea efectuată, pornind de la materialul genetic și compușii biochimici de natură vegetală, animală și microbiană.

Implementarea protocolului de către țările semnatare se face prin legi și reglementări menite să stabilească cerințele și procedurile ABS pe care persoanele fizice sau juridice trebuie să le îndeplinească pentru a accesa resursele genetice de pe teritoriul statelor respective (a se vedea figura 8).

La nivelul Uniunii Europene, Regulamentul European 511/2014 prevede ca toate companiile și organizațiile din Uniunea Europeană, implicate în activități de cercetare și dezvoltare care au legătură cu biodiversitatea, să se asigure că respectă cerințele ABS din alte țări.

Resursele genetice și cunoștințele tradiționale asociate intră sub incidența aplicării protocolului Nagoya și a Regulamentului UE privind ABS dacă au fost accesate după 12 octombrie 2014.

În continuare este descris modul de transpunere a Protocolului de la Nagoya de către o serie de state europene.

Suedia (Agenția de Protecția Mediului din Suedia, <http://www.swedishepa.se/genetic-resources>)

Suedia, a devenit parte la Protocolul de la Nagoya din 7 decembrie 2016 și se supune regulilor și condițiilor stabilite în Regulamentul UE privind ABS (nr. 511/2014 al UE), care a intrat în vigoare la 12 octombrie 2014, și în Regulamentul de punere în aplicare a acestuia (nr. 1866/2015). De asemenea, ghidul Comisiei UE cu privire la dispozițiile, domeniul de aplicare și obligațiile de bază ale Regulamentului ABS al UE este disponibil pe site-ul Agenției de Protecția Mediului din Suedia.

În Suedia, există și un regulament suplimentar față de Regulamentul UE privind ABS, numit **“Ordonanța suedeză privind utilizarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate”**, intrat în vigoare la 1 octombrie 2016 (Regulamentul SFS 858/2016) ce prevede dispoziții și obligații aplicabile în Suedia cu privire la Protocolul de la Nagoya.

Suedia nu are legislație care reglementează accesul la resursele genetice și cunoștințele tradiționale asociate, astfel încât utilizatorii nu au nevoie de PIC sau de MAT pentru a utiliza resursele genetice suedeze. Cu toate acestea, anumite specii intră sub incidența altor acte legislative, ca de ex. Ordonanța suedeză pentru protecția speciilor (845/2007) care restricționează sau interzice toate utilizările speciilor respective. Astfel, dacă utilizatorii vor colecta specii dintr-o arie protejată (ex. parcuri naționale) vor avea nevoie de permise de la consiliile de administrație județene sau, în unele cazuri, de la autoritățile administrative locale.

Agencia de Protecția Mediului din Suedia este singura autoritate competentă privind Protocolul de la Nagoya și Regulamentul UE privind ABS. Aceasta are responsabilitatea de a revizui și verifica diligența utilizatorilor, de a verifica cererile de înregistrare a colecțiilor și de a efectua controale periodice asupra acestora. De asemenea, în responsabilitatea agenției intră și oferirea de sfaturi și îndrumări privind utilizarea resurselor genetice și cunoștințele tradiționale asociate.

Finlanda (<https://www.biodiversity.fi/geneticresources/genetic-resources/access-and-benefit-sharing>)

Finlanda a aprobat Protocolul Nagoya la 3 iunie 2016 și a devenit parte contractuală la 1 septembrie 2016, data la care au intrat în vigoare actele legislative naționale.

Finlanda a pus în aplicare atât Protocolul Nagoya, cât și Regulamentul UE privind ABS (511/2014).

Actul legislativ finlandez asupra resurselor genetice reglementează în detaliu modul în care unele dintre prevederile Protocolului Nagoya sunt puse în vigoare la nivel național. De asemenea, actul pune în vigoare o parte din reglementările Decretului privind resursele genetice ale UE. Actul nu conține restricții de utilizare a resurselor genetice ale Finlandei, dar impune ca cei care importă resurse genetice în Finlanda să raporteze aceasta autorităților competente din Finlanda în termen de șase luni de la achiziție. Astfel, autoritățile obțin informații despre utilizatori și pot supraveghea legitimitatea achiziției și utilizării resurselor genetice în Finlanda.

Conform actului legislativ, se creează o bază de date privind cunoștințele tradiționale asociate resurselor genetice ale comunităților indigene Sami. Parlamentul Sami poate introduce aceste cunoștințe tradiționale în baza de date care poate fi folosită pentru cercetare și dezvoltare. Datele din baza de date vor fi obținute prin intermediul autorității competente.

Utilizarea resurselor genetice finlandeze este gratuită atât pentru utilizatorii din Finlanda, cât și din străinătate și nu este necesar acordul prealabil al autorităților pentru achiziția lor. Cu toate acestea, dacă materialul biologic este colectat din natură, trebuie respectată Legea conservării naturii și limitării drepturilor de acces ale publicului.

Resursele genetice ale plantelor de cultură pot fi achiziționate de la băncile de gene, folosind acorduri de transfer de materiale după cum este stipulat în Tratatul ITPGRFA.

Autoritățile competente din Finlanda în această privință sunt Institutul de Mediu din Finlanda și Institutul de Resurse Naturale din Finlanda, Institutul de Mediu din Finlanda acționând ca punct central de informare la nivel național.

Marea Britanie (<https://www.gov.uk/guidance/abs>)

Reglementările în vigoare cu privire la Protocolul de la Nagoya sunt:

- Regulamentul UK de conformitate cu Protocolul Nagoya nr. 821/2015,
- Regulamentul UE privind ABS (nr. 511/2014) care a intrat în vigoare la 12 octombrie 2014, și

- Regulamentul de punere în aplicare a acestuia (nr. 1866/2015/).

Reglementările se aplică atunci când cercetarea și dezvoltarea sunt realizate cu utilizarea resurselor genetice și/sau cunoștințelor tradiționale, cu specificarea faptului că resursele genetice umane nu se află sub incidența Protocolului Nagoya.

În Marea Britanie, legislația privind Protocolul de la Nagoya este pusă în aplicare de către Oficiul pentru siguranța și standardele produselor.

Tabelul nr. 3. Exemple privind implementarea ABS în Europa (conform raportărilor furnizate către ABS-CH)

Nr. crt.	Țara	Solicitare PIC pentru accesarea resurselor genetice	Alte legi/reglementări naționale în afară de PIC	Existența legislației naționale care vizează Art. 5.1 privind partajarea beneficiilor cu furnizorii de resurse genetice	Prezența comunităților indigene
1	Albania	Da		Da. Lege 9587/2006 Art. 43	Nu
2	Austria	Nu	Da. Alte legi privind protecția naturii, dreptul la proprietate privată etc.	Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
3	Belarus	Nu		Nu	Nu
4	Belgia	Nu		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
5	Bulgaria	Da		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
6	Croația	Da		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
7	Cehia	Nu		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
8	Danemarca	Nu	Da. Utilizatorii trebuie să se conformeze reglementărilor naționale.	Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
9	Elveția	Nu	Da (Art. 8)	Da (Art. 23 lit. n - p ; Art. 3 - 6)	Nu
10	Estonia	Nu		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu

Nr. crt.	Țara	Solicitare PIC pentru accesarea resurselor genetice	Alte legi/reglementări naționale în afară de PIC	Existența legislației naționale care vizează Art. 5.1 privind partajarea beneficiilor cu furnizorii de resurse genetice	Prezența comunităților indigene
11	Finlanda	Nu	Da. Finlanda reglementează doar accesul la cunoștințe tradiționale și nu accesul la resurse genetice.	Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Da (Sami)
12	Franța	Da		Da	Da. Art. 412 alin (4) - comunitățile din teritoriile din afara Europei)
13	Germania	Nu	Da. Legislația privind protecția naturii și speciilor; dreptul la proprietate privată.	Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
14	Malta	Da		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
15	Marea Britanie	Nu	Da. Alte aspecte legislative naționale, ex.: drepturi de proprietate, sănătatea plantelor și animalelor - relevante pentru cercetătorii care accesează resurse genetice din Marea Britanie.	Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
16	Moldova	Nu	Da. Legislația privind protecția naturii și speciilor; drepturi de proprietate intelectuală etc.	Da. Legea privind speciile de plante stipulează anumite măsuri privind exportul resurselor genetice.	Nu
17	Olanda	Nu	Da. Legislația privind protecția speciilor; protecția teritoriului etc.	Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
18	Norvegia	Nu	Da. Propunere legislativă.	Da. Comunitățile indigene nu au drepturi asupra resurselor, iar, Sami au dreptul să fie consultați în problemele care-i pot afecta direct.	Da

Nr. crt.	Țara	Solicitare PIC pentru accesarea resurselor genetice	Alte legi/reglementări naționale în afară de PIC	Existența legislației naționale care vizează Art. 5.1 privind partajarea beneficiilor cu furnizorii de resurse genetice	Prezența comunităților indigene
19	Polonia	Nu		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
20	Portugalia	Da		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
21	Slovacia	Nu		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
22	Spania	Da		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu
23	Suedia	Nu	Da. Colecțiile de resurse genetice pot fi interzise pentru alte motive.	Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Da (Sami)
24	Ungaria	Nu		Da. Regulament UE 511/2014 Art. 4 alin. (1)	Nu

Elveția (<https://www.bafu.admin.ch/bafu/en/home/topics/biotechnology/info-specialists/nagoya-protocol.html>)

Elveția a ratificat Protocolul de la Nagoya la 11 iulie 2014 și l-a implementat prin “Legea privind protecția patrimoniului natural și cultural” care a intrat în vigoare la 12 octombrie 2014. Consiliul Federal a aprobat Ordonanța Nagoya la 11 decembrie 2015. Ordonanța Nagoya împreună cu Protocolul de la Nagoya și dispozițiile din Legea federală privind protecția naturii și a patrimoniului cultural constituie baza utilizării legale a resurselor genetice din alte țări. De asemenea, Ordonanța Nagoya reglementează accesul la resursele genetice din Elveția. Ordonanța Nagoya fundamentează dispozițiile din Legea privind natura și patrimoniul cultural pentru punerea în aplicare a Protocolului Nagoya în Elveția, asigurând astfel o securitate juridică mai mare. A intrat în vigoare la 1 februarie 2016.

Autoritatea competentă și Punctul focal național cu privire la Protocolul de la Nagoya este reprezentată de către Oficiul Federal pentru Mediu.

Referitor la solicitarea PIC, din cele 24 de state analizate, doar șapte solicită, majoritatea țărilor europene care au raportat către ABS-CH nu solicită PIC, așa cum se poate vedea în tabelul 3. Alte zece state, dintre cele care nu solicită PIC, afirmă că au în vigoare alte legi sau reglementări naționale.

În privința legislației care vizează Art. 5.1 privind distribuirea beneficiilor cu furnizorii de resurse genetice, un singur stat, respectiv Belarus, nu are în vigoare o legislație în acest sens. Dintre țările membre ale Uniunii Europene, care au în vigoare astfel de reglementări, cu excepția Franței, celelalte se supun prevederilor Art. 4.1 al Regulamentului UE 511/2014.

Comunitățile indigene sunt prezente în patru țări, în Finlanda, Norvegia și Suedia fiind prezentă comunitatea Sami, iar în cazul Franței sunt considerate indigene comunitățile din teritoriile aflate în afara Europei (“communautes d’habitants”).

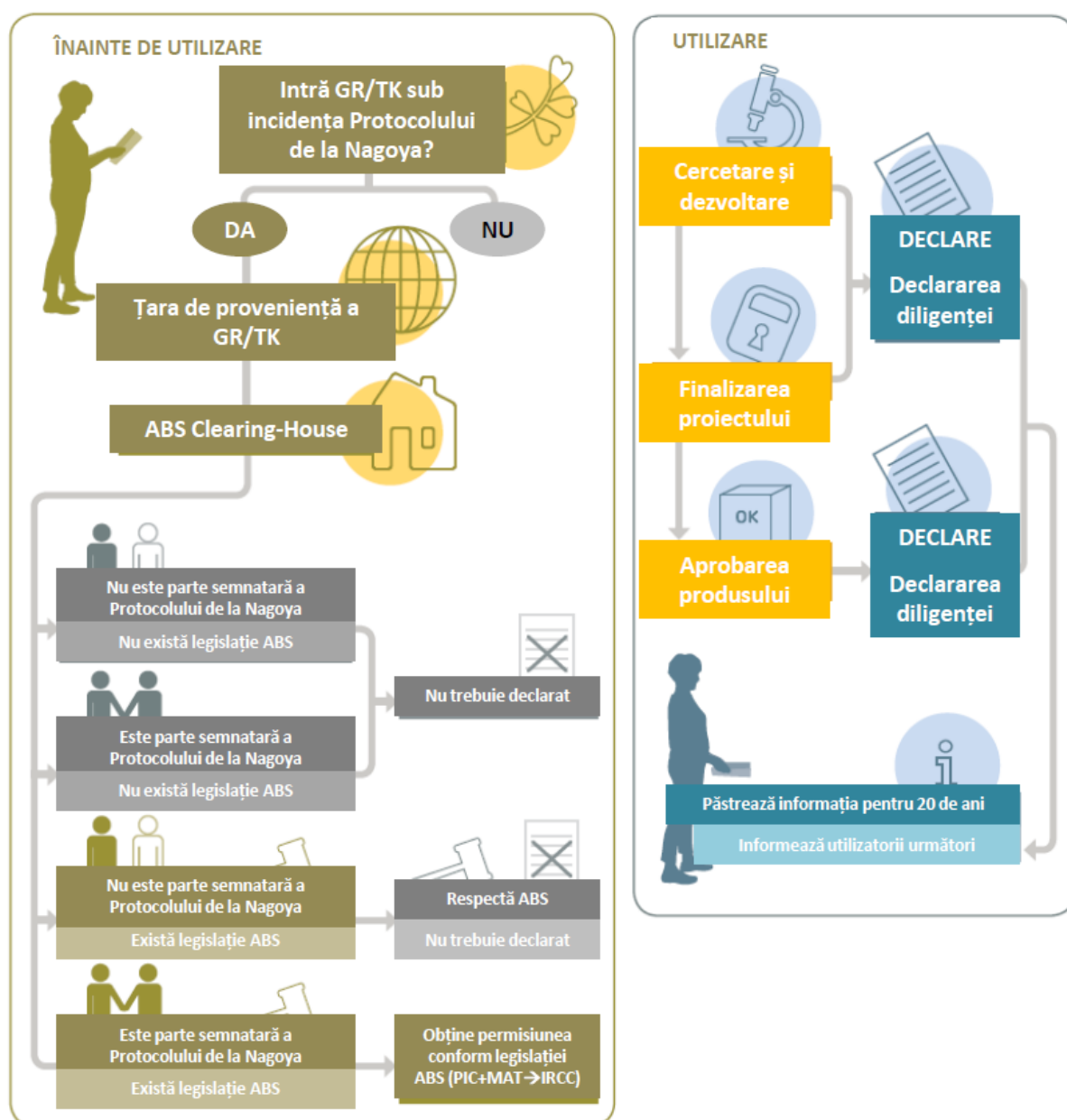

Figura nr. 8. Cadrul general de aplicare a Protocolului de la Nagoya (adaptat după Agenția de Protecția Mediului din Suedia)

IV. Sectoare economice vizate și actori implicați

IV.1. Sectoare economice vizate în implementarea Protocolului Nagoya și accesul la resurse

Sectoarele care implică utilizarea resurselor genetice și/sau cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice și care comercializează produse dezvoltate pe baza acestei utilizări sunt foarte diverse. Astfel, în motivația Regulamentului UE nr. 511/2014, se menționează că „resursele genetice ... joacă un rol semnificativ și tot mai accentuat în multe sectoare economice, inclusiv în producția de alimente, silvicultură și în dezvoltarea de medicamente, de produse cosmetice și de surse biologice de energie”.

La nivelul Comisiei Europene au fost identificate următoarele sectoare în care se poate aplica Protocolul de la Nagoya:

- Industria cosmetică,
- Industria farmaceutică,
- Industria produselor alimentare,
- Industria produselor furajere,
- Control biologic
- Biotehnologia,
- Creșterea animalelor,
- Creșterea plantelor,
- Colecțiile de organisme (vezi glosar)
- Cercetarea

În Marea Britanie, domeniile în care se aplică Protocolul de la Nagoya au fost identificate de către autorități (<https://www.gov.uk/guidance/abs>) ca fiind următoarele:

- ◆ zootehnia
- ◆ ameliorarea plantelor
- ◆ biotehnologia
- ◆ industria farmaceutică
- ◆ industria cosmetică
- ◆ industria alimentară
- ◆ industria producătoare de furaje
- ◆ control biologic
- ◆ instituțiile de cercetare
- ◆ colecțiile de organisme

Grădinile botanice dețin colecții de plante vii pe care le utilizează în scopul cercetării științifice, conservării, expunerii și educației (Wyse Jackson et al., 2001). Totodată, grădinile botanice se implică în activități de bioprospectare, identificare și documentare a soiurilor/speciilor noi de

plante, depozitare, cercetare și, în mod special, în schimburile de plante, mai ales sub formă de semințe, cu alte colecții *ex situ* între diferite instituții ce au acest domeniu de activitate.

Colecțiile de culturi sunt „organizații create pentru a achiziționa, conserva și distribui microorganisme și informații despre acestea pentru a favoriza cercetarea și educația” (Dedeurwaerdere et al., 2009). Bioprospectarea și cercetarea de bază asupra resurselor genetice microbiene sunt activități esențiale pentru microbiologi și pentru colecțiile de culturi, datorită faptului că majoritatea resurselor genetice microbiene sunt încă necunoscute.

Controlul biologic reprezintă sectorul în care se dezvoltă tehnici de protecție a culturilor prin utilizarea organismelor vii prădătoare sau parazite folosite pentru combaterea dăunătorilor ca „agenți de biocontrol”. Sectorul controlului biologic se bazează cel mai mult pe resursele genetice *in situ*. Printre resursele genetice utilizate se numără plantele, virusurile, bacteriile, ciupercile, insectele, nematodele și nevertebratele, care sunt adesea colectate *in situ* (FAO, 2009).

Biotehnologiile reprezintă sectorul în care companiile dezvoltă, fabrică și vând produse și servicii care folosesc sau conțin material biologic.

”Industria” semințelor și plantelor de cultură produce materiale de înmulțire a plantelor (butași, puieți etc.), în prezent producătorii din acest domeniu bazându-se în general pe soiuri moderne, însă, soiurile vechi, soiurile tradiționale și speciile sălbatice de origine sunt folosite și acum pentru a introduce caracteristici specifice, cum ar fi rezistența la insecte și boli în populațiile de reproducție (Schloen et al., 2011). Cererea de resurse genetice *in situ* din acest sector s-a redus fiind înlocuită de colecțiile *ex situ* (Laird & Wynberg, 2012).

Horticultura include o serie de activități ce pornesc de la creșterea plantelor ornamentale până la producția de legume. În sectorul horticol cererea de resurse genetice *in situ* este limitată, deși există companii care continuă să caute resurse genetice sălbatice cu scopul de a introduce specii ornamentale noi și de a oferi variații de culoare sau trăsături noi (Laird & Wynberg, 2012).

Sectorul economic ce vizează **creșterea animalelor** implică creșterea și reproducerea animalelor de fermă și de companie, dintre care cele mai importante pentru agricultura globală sunt: bovinele, ovinele, caprinele, porcii și găinile. În sectorul creșterii animalelor cererea de resurse genetice sălbatice este limitată în prezent, dar, ar putea crește în viitor ca urmare a schimbărilor climatice, multe dintre trăsăturile necesare pentru adaptarea la schimbările climatice putând fi găsite la rasele adaptate local (Hiemstra et al., 2010).

Industria alimentară și a băuturilor se bazează foarte mult pe resursele genetice sălbatice pentru dezvoltarea și comercializarea produselor noi. În ultimii ani a crescut interesul pentru speciile sălbatice noi și cunoștințele tradiționale asociate (Laird & Wynberg, 2012, Flach et al., 2019).

Industria farmaceutică presupune descoperirea, dezvoltarea și fabricarea de medicamente.

Caseta 2- Exemplul unei resurse genetice accesate în sectorul farmaceutic

Resursa genetică accesată

- extractul de kanna (*Sceletium tortosium*) folosit ca bază pentru un medicament antidepresiv (Zembrin).

Deținătorul resursei genetice

- comunitățile indigene San din Africa de Sud.

Utilizatorul resursei genetice

- Compania HGH Pharmaceuticals.

Permis

- HGH Pharmaceuticals primește din partea Consiliului comunității indigene San din Africa de Sud (SASC) permisiunea de bioprospectare și export pentru a efectua cercetări și a comercializa produsul obținut din extractul de kanna.

Distribuirea beneficiilor

- SASC și comunitățile locale au primit plăți anticipate (înainte de comercializare) și redevențe;

- interesul crescut pentru extractul de kanna a dus la crearea de noi locuri de muncă pentru cultivatorii plantei.

IV.2. Stakeholderi implicați în implementarea Protocolului de la Nagoya

CBD este o convenție internațională care se concentrează pe conservarea biodiversității și împărțirea beneficiilor între părțile interesate (Bhatja & Chugh, 2015). Obiectivele CBD au o relevanță directă pentru diverse organizații și diferiți stakeholderi care pot avea un rol crucial în aplicarea dispozițiilor CBD. Această contribuție poate fi realizată fie direct prin activități și cercetări proprii, fie indirect, oferind suport pentru consolidarea capacității în cadrul guvernelor și a altor instituții pentru a-și îndeplini angajamentele asumate prin aderarea la CBD.

Natura descentralizată a Protocolului de la Nagoya creează cadrul pentru reglementări diverse ce permit tuturor părților interesate și autorităților competente care tratează aceste subiecte la nivel regional, național și internațional să pună în aplicare măsuri legislative, administrative și politice

privind accesul și distribuirea beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice. Totodată, aceste măsuri pun în aplicare reglementările legislative pe care Guvernele, care au ratificat Protocolul, este necesar să le ia și acestea trebuie să fie publice pe platforma informațională de tipul Clearing House Mechanism în secțiunea dedicată ABS, pe site-ul CBD (CBD, 2010; CBD, 2011).

Caseta 3 Cum identificăm stakeholderii? Activități necesare identificării persoanelor de contact care să poată participa la elaborarea răspunsului, din rândul stakeholderilor

Stakeholderii diferă din punct de vedere al cunoștințelor pe care le au, al percepțiilor acestora, influențelor și intereselor lor. Aceștia includ cercetători/persoane din mediul academic, persoane din sectorul afacerilor, comunități locale, experți legali, factori de decizie, oficiali guvernamentali, jurnaliști etc.

Identificarea principalilor stakeholderi care au responsabilități în aplicarea Protocolului de la Nagoya trebuie să ia în considerare organizarea următoarelor activități:

1. Consultarea cu ministere reprezentative pentru implicațiile în activitatea ce presupun resurse genetice (ex.: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei).
2. Campanii de consultare cu stakeholderi ce activează în diferite domenii (ex: agricultură, inclusiv bănci de gene/semințe selecționate/răsaduri, industrie chimică/produse cosmetice și farmaceutice, industrie alimentară, silvicultură, inclusiv bănci de gene/rasaduri, cercetare, grădini zoologice și botanice) și care au responsabilități/ influențe/impact asupra Protocolului de la Nagoya.
3. Contacte bi și multilaterale cu diverși stakeholderi din rândul celor de mai sus pentru identificarea persoanelor cheie care au atribuții ce implică activități ABS

Strategiile de comunicare cu diferite entități ce pot fi implicate în procesul de luare a deciziilor sub aspectul rolului/atribuțiilor diverșilor stakeholderi, precum și nevoile de comunicare ale acestora trebuie să fie adaptate conform domeniului de activitate al acestora (tabel 4).

Tabelul nr. 4. Categoriile de stakeholderi implicați în implementarea Protocolului Nagoya, rolul acestora, nevoile și modalitățile de comunicare pentru fiecare categorie

Tip de stakeholderi	Rol	Nevoi de comunicare	Modalități de comunicare
Factori de decizie din ministere ce reglementează activități din domenii cum ar fi: mediu, păduri, știință, agricultură, pescuit, comerț, justiție, sănătate și din alte agenții și instituții (inclusiv consilieri guvernamentali, reprezentanți judecătorești) guvernamentale relevante	▪ Aprobare și revizuire normative, regulamentele și politici pentru aplicarea ABS la nivel național ▪ Realizare de analize cost-beneficiu necesare aplicării Protocolului Nagoya ▪ Negociere a acordurilor ABS ▪ Respectare a legilor și a reglementărilor	• Informare și sensibilizare de creștere a gradului de conștientizare și înțelegere a conceptelor cheie ABS necesare pentru susținerea deciziilor informate • Informații despre potențialul resurselor genetice pentru generarea de beneficii economice, sociale și de mediu care contribuie la dezvoltarea durabilă • Informații pentru îmbunătățirea înțelegerii protocolului și pentru clarificarea aspectelor ambigue, prevenind astfel interpretarea eronată	• Informări referitoare la legislația privind ABS • Broșuri informative despre diferite aspecte ale ABS • Dialoguri de grup și personalizate • Exemple de bune practici din legislația privind ABS • Organizarea unor forumuri pentru schimb de cunoștințe și training • Forumuri cu grupuri din comunități locale și indigene • Forumuri cu grupuri din comunități locale și indigene • Forumuri cu persoane din domeniul legislativ și oficiali ce aplică legislația specifică • Organizarea unor întâlniri de coordonare
Persoane din/ Reprezentanți ai unor comunități locale și indigene	▪ Participare la negocieri privind accesul și utilizarea resurselor genetice ▪ Contribuții la crearea cadrului legal și la elaborarea de protocoale locale ca parte a activităților de consolidare a capacității instituționale ▪ Furnizare de informații despre noile tipuri de resurse genetice și a feedback-ului privind drepturile și obligațiile de implementare ▪ Informare a utilizatorilor privind dreptul proprietății intelectuale și valoarea resurselor genetice,	• Conștientizarea prevederilor Protocolului de la Nagoya și înțelegerea cerințelor legale și instituționale care permit exercitarea drepturilor • Informarea utilizatorilor de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate	• Exemplificarea unor bune practici și succese înregistrate în negocierile privind ABS • Organizarea de comunicări pentru educarea și discutarea unor aspecte fundamentale și urgente • Constituirea de liste ale potențialilor utilizatori de resurse genetice • Discuții virtuale pe site-uri web specifice • Postări în diverse medii de socializare

Tip de stakeholderi	Rol	Nevoi de comunicare	Modalități de comunicare
	precum și utilizarea potențială a acestora		
Reprezentanți ai organizațiilor din sectorul privat	▪ Realizare de investiții pentru accesul la și utilizarea resurselor genetice ▪ Obținerea de produse din resurse genetice în acord cu liniile directe și reglementările ABS ▪ Contribuții la procesele de stabilire a cadrelor juridice și administrative	• Informarea, pentru diferite sectoare, privind valoarea economică potențială a resurselor genetice și cunoștințele tradiționale asociate, precum și beneficii nefinanciare asociate • Informații despre furnizorii de resurse genetice relevante pentru produsele care vor fi obținute	• Organizarea de comunicări și forumuri virtuale cu comunități locale și indigene • Organizarea de comunicări cu autoritățile de reglementare • Organizarea de comunicări cu reprezentanții sectorului privat • Exemplificarea unor bune practici înregistrate în constituirea și aplicarea legislației și reglementărilor ABS • Postări în medii de socializare
Institute academice sau/și cercetători naționali, regionali și internaționali	▪ Asistare la elaborarea actelor normativelor, politicilor și reglementărilor și la stabilirea procedurilor administrative pentru accesul la resursele genetice și distribuirea beneficiilor. ▪ Facilitare a distribuirii beneficiilor cu deținătorii de cunoștințe tradiționale și cu persoanele îndreptățite să beneficieze de deținerea sau utilizarea resurselor genetice. ▪ Obținere de produse din resurse genetice și ABS	• Informații despre conceptele cheie ale Protocolului Nagoya și legile sau politicile naționale privind ABS • Informații privind modalități de accesare a resurselor genetice de la nivel național • Acces la informații despre noi surse de resurse genetice	• Exemplificarea unor bune practici înregistrate în legislațiile și reglementările ABS • Postări în medii de socializare/Bloguri specifice
Organizații non-profit naționale și internaționale și societatea civilă, parteneri de implementare și alte	▪ Facilitare a coordonării operaționale, a consultărilor, a sensibilizării și creării de rețele între diferite	• Informații despre planuri, procese, progrese, realizări, bune practici, lecții învățate și lacune de implementare	• Bloguri web specifice • Comunicarea succeselor și exemplelor de bune practici înregistrate • Postări în social media

Tip de stakeholderi	Rol	Nevoi de comunicare	Modalități de comunicare
entități implicate la nivel național în procesul ABS	grupuri ▪ Facilitare a distribuirii beneficiilor către deținătorii de cunoștințe tradiționale și cei îndreptățiți să beneficieze de deținerea sau utilizarea resurselor genetice	• Informații despre concepte cheie ale ABS • Informații despre potențialul resurselor genetice pentru generarea de beneficii economice, sociale și de mediu care contribuie la dezvoltarea durabilă	
Jurnaliști /persoane din mass-media	▪ Îmbunătățire a vizibilității și a conștientizării privind ABS prin diverse canale media ▪ Facilitare a discuțiilor despre ABS și oferirea de actualizări în timp util publicului	• Înțelegere clară a Protocolului de la Nagoya și a ABS, a implicațiile lor, aplicarea locală și progresul în implementare la nivel local și național • Acces la stakeholderi cheie pentru interviuri necesare obținerii de informații relevante • Informații referitoare la contribuția produselor ABS la obiective ale dezvoltării durabile • Informații privind modul de distribuire a beneficiilor obținute din utilizare comercială a produselor ABS către utilizatorii și furnizorii de resurse genetice	• Forumuri față în față cu diferite părți interesate • Povești și bloguri web/ Postări în social media • Materiale de informare despre proiecte și ABS • Istории de succes documentate și bune practici despre ABS • Discuții virtuale pe probleme legate de ABS • Comunicate de presă

IV.2.1. Stakeholderi implicați în arborele decizional

În conformitate cu articolul 13 din Protocolul Nagoya, fiecare parte este obligată să desemneze un punct focal național (NFP) privind accesul și împărțirea beneficiilor (ABS). Cu toate acestea, fiecărei părți îi revine obligația să decidă ce instituție națională deține această calitate. În conformitate cu articolul 13, aliniat (1), NFP este responsabil cu punerea la dispoziție a informațiilor despre ABS; informează utilizatorii potențiali despre procedurile care trebuie urmate

atunci când solicită accesul la resurse genetice și/sau cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice. NFP este, de asemenea, responsabil pentru schimbul de informații privind autoritățile naționale competente (CNA) și părțile interesate relevante.

Caseta 4 Cine coordonează activitățile referitoare la ABS?

COP 5 al CBD solicită părților să desemneze un punct focal național (NFP) și una sau mai multe autorități naționale competente (CNA) care să își asume responsabilitatea pentru implementarea necesară ABS și să furnizeze informații cu privire la aceste activități specifice.

Rolul NFP ar trebui să fie acela de a furniza informații despre reglementările specifice ABS dintr-o țară, respectiv actele normative interne corespunzătoare și de a identifica acele CNA-uri sau părți interesate al căror consimțământ prealabil trebuie să existe.

De exemplu, în Belgia, principalele colecții de resurse genetice sunt deținute de Colecția/Banca Belgiană de coordonare a activităților din domeniul microbiologiei (BCCM) și Grădina Botanică Națională care au propriile lor regulamente etice cu scopul de promovare a conformității dintre resursele genetice distribuite și cerințele consimțământului prealabil în cunoștință de cauză (PIC) ale statelor furnizoare/proprietarilor/furnizori.

Prin intermediul platformelor cum ar fi cele care dețin un standard al companiilor private, utilizatorii resurselor genetice au deja un rol substanțial în promovarea implicării privind noile reguli referitoare la ABS. În Brazilia, de exemplu, în cazul în care cadrul ABS este în revizuire, companii private, asociații industriale și grupuri cu diferiți stakeholderi interesați au fost reunite în cadrul „Coalitiei pentru biodiversitate”. Prin urmare, membrii unei astfel de grupări pot reprezenta stakeholderii ce trebuie consultați în privința reglementărilor necesare coordonării activităților referitoare la ABS.

Marea Britanie a înființat un *punct focal național* pentru problemele referitoare la ABS (NFP-ABS) în cadrul unității de politici internaționale pentru biodiversitate din Direcția Științifică a Departamentului pentru mediu și agricultură (Defra). Marea Britanie a desemnat, de asemenea, un NFP-ABS bazat pe pagina web, găzduită de Defra, care oferă informații despre contactele principale pentru obținerea PIC și negocierea MAT, precum și îndrumări privind accesul la resursele genetice din Marea Britanie.

În România, instituțiile care au responsabilități ca autorități naționale competente sunt:

- **Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor** - autoritate publică centrală care, la nivel național, coordonează politicile în domeniul mediului și, implicit, vizează prin activitatea sa transpunerea legislației europene din domeniul accesului și/sau utilizării resurselor genetice de origine vegetală, animală, forestieră, microbiană, precum și a împărțirea echitabilă și corectă a beneficiilor rezultate.

- ***Agenția Națională de Protecția Mediului*** – instituție cu atribuții de planificare strategică de mediu, monitorizare a mediului, autorizare a activităților cu impact asupra mediului, implementare a legislației și politicilor de mediu la nivel național și local

- ***Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate*** care contribuie prin administrarea unitară și eficientă a ariilor naturale protejate și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice la conservarea *in situ* a biodiversității

IV.2.2. Stakeholderi utilizatori ai resurselor genetice (care furnizează și care solicită acces)

Utilizatorii resurselor genetice și/sau cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice includ institute de cercetare, universități, deținători ai unor colecții *ex-situ* și companii private care operează în diferite sectoare economice (ex.: industrie farmaceutică, biotehnologii, bănci de gene/semințe, protecția culturilor, horticultură, industrie chimică de obținere a produselor cosmetice, parfumurilor și uleiurilor esențiale și industria alimentară (Laird & Wynberg, 2008, Wynberg & Laird, 2013).

Este demn de menționat faptul că utilizarea resurselor genetice implică existența unor stakeholderi care pot avea interese complementare dar și interese opuse (Bloch & Tardieu-Guigues, 2014). În același timp, o caracteristică specială a diferiților stakeholderi constă în faptul că aceștia acționează adesea atât ca furnizori cât și ca utilizatori pentru a contribui la procesul de cercetare-dezvoltare, oferind resurse sau producând rezultate (Winter, 2013, Nijar et al., 2017).

Stakeholderii relevanți pentru domeniul cercetării în domeniul agriculturii și siguranței alimentare care utilizează resurse genetice includ: Departamentul Statelor Unite pentru Agricultură, Centre ce fac parte din Grupul consultativ internațional pentru cercetări agricole, universități, consultanți agricoli internaționali independenți și reprezentanți ai sectorului privat (Welch et al., 2017).

În domeniul agriculturii, din perspectiva biodiversității, Zimmerer et al. (2019) apreciază că sunt necesare metodologii riguroase și tehnici inovatoare, inclusiv stakeholderi ce asigură supravegherea/monitorizarea accesului la resurse genetice și a distribuirii echitabile a produselor obținute (de exemplu, cartarea stakeholderilor implicați în domeniul agro-biodiversității).

Crearea băncilor de semințe este esențială pentru abordarea importanței agro-biodiversității în societățile umane pe fondul accelerării schimbărilor globale. Este necesară implicarea tuturor stakeholderilor și cunoștințelor științifice pentru a reglementa activitățile agricole în privința siguranței și suveranității băncilor de semințe, precum și pentru a propune inițiative de acțiune în posibile conflicte în care sunt implicate populații care furnizează resurse agricole și se simt marginalizate (Sperling & McGuire, 2010).

Și în sectorul forestier, Koskela et al. (2014) evidențiază faptul că aplicarea Protocolului Nagoya privind accesul la resurse genetice și distribuirea beneficiilor poate schimba semnificativ practicile actuale de transfer, prin creșterea costurilor de tranzacție și a timpului necesar pentru obținerea legală a resurselor genetice forestiere utilizate în scop de cercetare și dezvoltare. Multe țări pot

întreprinde măsuri pentru crearea unui sistem de reglementare ABS care funcționează bine, încetinind procesul de obținere a documentației necesare pentru tranzacții. Dar, acest lucru întâmpină dificultăți generate de schimbări climatice, focare de dăunători și presiune tot mai mare pentru sprijinirea productivității crescute, sporind nevoia de transfer al materialului genetic și de accelerare a cercetării și dezvoltării.

Bhatja & Chugh (2015) evidențiază faptul că, printre actorii cheie ai activităților de identificare și comercializare de produse noi obținute din resurse biologice (“bioprospecție”) în domeniul marin sunt comunitățile indigene. “Bioprospecția” nu implică doar un furnizor și un acceptor, ci întregul proces de “bioprospecție” presupune diverse componente, inclusiv proprietarul (proprietarii) resurselor genetice marine, grupul de cercetare și dezvoltare și utilizatorii de produse finale. Aceste componente sunt dependente între ele, la fel cum depind și de resursa genetică (figura 10).

Alte exemple se referă la “Shrimp Seal of Quality” (SSOQ), un program de certificare cu ghiduri pentru toți stakeholderii implicați în industria creveților din Bangladesh (Islam, 2008), schema de certificare a fermei de acvacultură din Malaezia (SPLAM) și certificarea Codului de bune practici de mediu de către Sistemul integrat de gestionare a industriei somonului în Chile (Cid Aguayo & Barriga Parra, 2017).

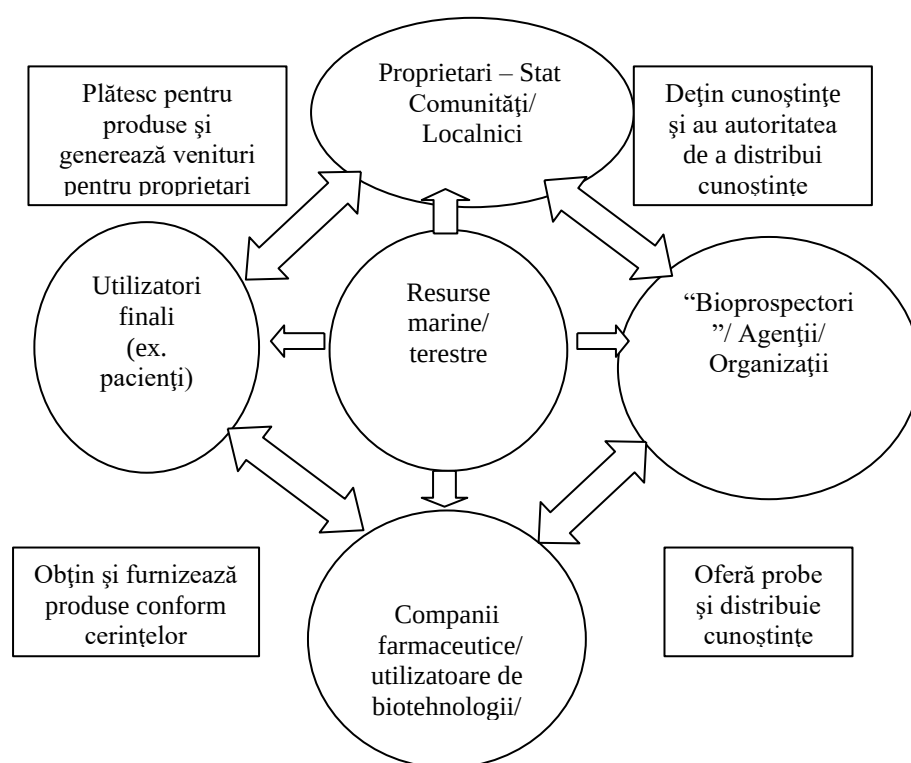

Figura nr. 10. Legături între stakeholderii implicați (adaptare după Bhatja și Chugh, 2015).

În ciuda beneficiilor potențiale ale acestora asupra mediului (de exemplu, limitarea poluării, a bolilor și a introducerii speciilor invazive), aceste programe se concentrează în principal pe acceptarea produselor agricole pentru export, având în vedere limitarea securității alimentare sau a mijloacelor de trai. Îndrumările privind responsabilitatea socială în acvacultură au fost relativ recent introduse de Consiliul de Administrare a Acvaculturii. Creat în 2010, acest for conducător, creat de WWF și IDH, este o organizație independentă cu rol în elaborarea protocolului de administrare a organismelor acvatice marine de cultură. În acest context, a certificat din ce în ce mai multe ferme acvatice la nivel internațional, la final, guvernele având responsabilitatea în asigurarea faptului că activitățile din domeniu sunt echitabile din perspectivă socială (Cisneros-Montemayor et al., 2019). În viziunea acestei organizații abordarea din perspectiva stakeholderilor, pe bază de colaborare, este esențială în transformarea industriei acvaculturii. În ciuda faptului că, pentru îndeplinirea misiunii sale, este necesar parteneriatul cu comunitățile locale, diverse agenții guvernamentale, ONG-uri, oameni de știință, experți din mediul academic și entități din industrie, activitatea acestui consiliu este complet independentă, dar transparentă pentru toate problemele abordate.

De asemenea, școlile sunt considerate stakeholderi importanți, implicați în diseminarea cunoștințelor, îmbunătățirea nivelului de cunoaștere al publicului larg. Astfel, Christmann (2019) subliniază, în contextul cunoașterii serviciului ecosistemic constând în polenizare, faptul că cea mai eficientă și puțin costisitoare cale de distribuire a cunoștințelor referitoare la importanța polenizării ar putea fi reprezentată de furnizarea de cunoștințe de bază despre polenizatori în toate unitățile de învățământ preuniversitar. Școlile pot avea o reputație mai mare decât oricare alți stakeholderi care organizează evenimente. Mai mult chiar, deoarece omenirea depinde de serviciile polenizatorilor, cunoștințele despre polenizatori pot să fie considerate la fel de importante cum sunt alfabetizarea, matematica și religia/etica și astfel, aceste cunoștințe ar trebui să fie prezente în programele de studiu destinate acestor nivele.

Totodată, trebuie evidențiate avantajele de care beneficiază stakeholderii locali ca urmare a utilizării resurselor genetice pe care le dețin. Exemple recente evidențiază modalități creative care includ energie mai ieftină pentru localnici în schimbul unor resurse biologice pe care le furnizează, dar și crearea de fonduri pentru investiții cum ar fi de exemplu instalarea internetului de mare viteză folosind profituri generate de utilizarea respectivelor resurse (Klain et al., 2017).

Evaluarea distribuirii beneficiilor sau a costurilor între părțile interesate este relativ simplă, dar este mult mai dificil să se aprecieze procedurile de distribuire echitabilă și rezultatele înregistrate la nivel social, de mediu și economic (Halpern et al., 2013). Acest lucru este valabil mai ales atunci când este necesară abordarea inegalităților istorice între părțile interesate care utilizează resurse oceanice (Cisneros-Montemayor et al., 2019).

Christmann (2019) evidențiază faptul că asocierea politicilor intersectoriale este posibilă și pentru țările cu venituri mici. Dacă mai mulți stakeholderi, de pe diferite continente, ar realiza un Acord multilateral de mediu (MEA) ar putea prevedea protecția polenizatorilor în cadrul a trei sau patru state semnatare ale CBD. Un MEA induce reglementări naționale și poate îmbunătăți în mod semnificativ protecția, cum ar fi spre exemplu Convenția privind comerțul internațional cu specii

de faună și floră sălbatică (CITES), Convenția Ramsar privind zonele umede de importanță internațională și Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice. Protocolul de la Nagoya (2010) demonstrează faptul că MEA-urile pot fi realizate.

Detalii privind rolul autorităților/instituțiilor implicate direct/indirect în accesarea și/sau utilizarea/resurselor genetice (entități furnizori-utilizatori ai resurselor genetice și/sau cunoștințelor tradiționale asociate), în funcție de tipul acestor resurse, urmează să fie dezvoltate pe larg în documentul de raportare a activității 4.2. a proiectului de față, activitatea respectivă vizând identificarea autorităților competente în aplicarea Protocolului de la Nagoya. Totodată, raportul activității 4.2 va conține informații privind corelarea stakeholderilor identificați cu aspecte privind tipurile de resurse genetice.

Utilizatorii resurselor genetice pot fi clasificați, în funcție de utilitatea finală a produselor obținute, ca aparținând celor din sfera:

- comercială
- necomercială

În acest context, aceștia aparțin unui grup divers care include: grădini botanice, bănci de gene, institute de cercetare fundamentală și aplicată, unități din industria farmaceutică, cea a produselor cosmetice, industria alimentară și agricultură, unități din domeniul forestier. Aceștia accesează resursele genetice pentru o gamă largă de scopuri, de la cercetarea de bază până la dezvoltarea de noi produse.

V. Accesul la resurse genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și cunoștințe genetice

V.1. Acces la resurse genetice

Protocolul prevede faptul că accesul la resursele genetice va fi supus consimțământului prealabil în cunoștință de cauză (PIC) și termenilor conveniți de comun acord (MAT) (figura 11).

Pentru obținerea PIC aplicația trebuie să conțină un minim de informații:

- Informații despre solicitant => Cine (numele instituției, adresa, date de contact ale instituției, persoana de contact)
- Informații despre furnizor => Cine (numele instituției, adresa, date de contact ale instituției, persoana de contact)
- Cadrul de timp => Când
- Zona în care este accesat materialul => Unde
- Tipul de probe inclusiv denumirea în limba latină => Ce
- Numărul de probe
- Scurtă descriere
- Tipul de utilizare (comercială sau în scop de cercetare)

- Scurtă descriere a utilizării
- Informații referitoare la consimțământul prealabil în cunoștință de cauză sau precontract, dacă există;
- Codul identificatorului unic global atunci când proba genetică este obținută dintr-o bază de date înregistrată.

Certificatul PIC ar trebui să confirme aspecte referitoare la următoarele: părți implicate, limite de timp, zonă geografică și tip de resurse biologice pentru care este valabil. Sunt recomandate informații suplimentare privind legislația relevantă. Certificatul PIC trebuie raportat către platforma ABS-CH (<https://absch.cbd.int/>).

Atât obligațiile de acces cât și împărțirea beneficiilor vor fi stabilite și negociate între țara furnizoare a resursei genetice și utilizatorul resursei genetice. Obligațiile de acces și de împărțire a beneficiilor sunt reglementate la nivel național, în conformitate cu legile naționale ale țării care furnizează resursa genetică. Fiecare țară poate decide dacă și cum își reglementează resursele genetice.

Pe baza celor două documente (PIC și MAT) Autoritatea Națională Competentă emite un *Certificat de conformitate recunoscut la nivel internațional*. Un al treilea document, *declarația de diligență*, are rolul de demonstra că utilizatorii au accesat resursele genetice și/sau cunoștințele tradiționale asociate în conformitate cu legislația națională existentă privind accesul și împărțirea echitabilă a beneficiilor, din țara care furnizează resursele, în același timp, declarația specifică dacă s-a încheiat un acord (MAT) pentru a se asigura distribuirea corectă și echitabilă a potențialelor beneficii în funcție de legislația aplicabilă sau cerințele legale.

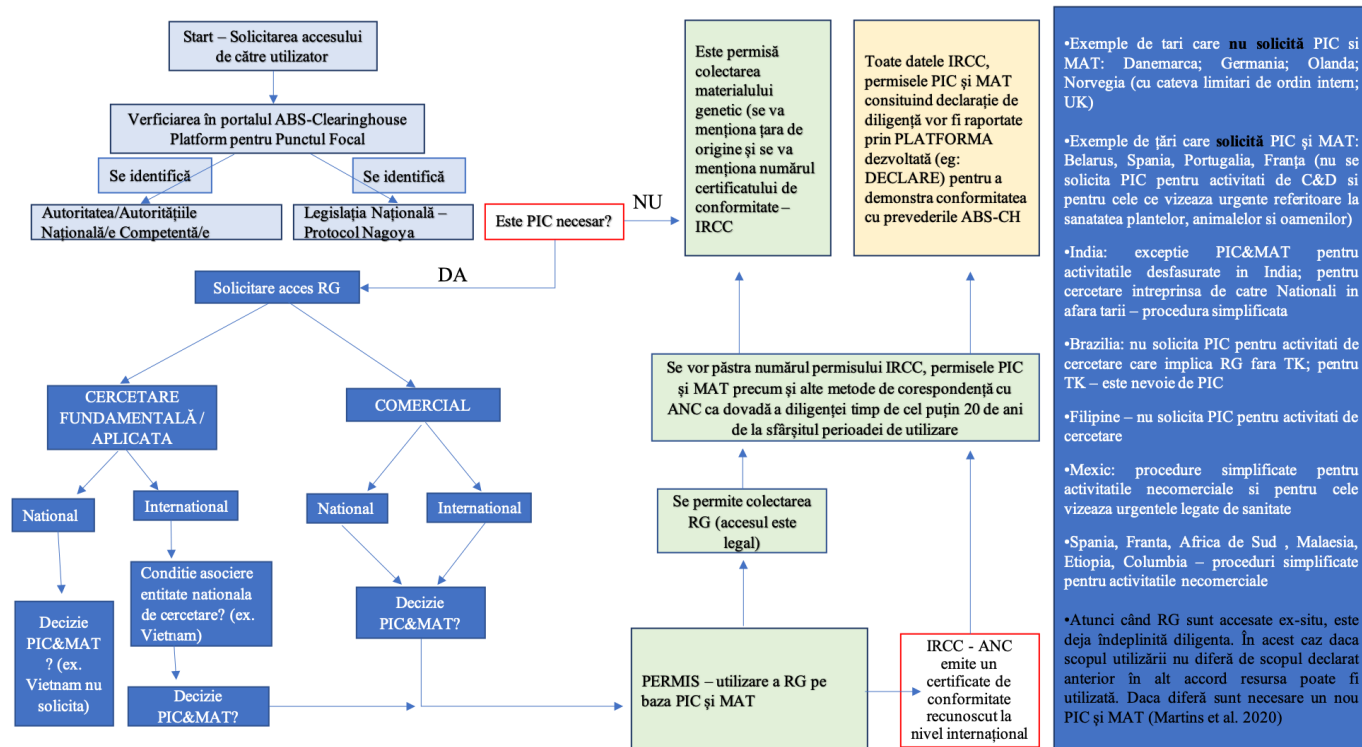

Figura nr. 11. Workflow pentru obținerea acordului de utilizare a resurselor genetice (modificat după Verkley & de Vos 2015)

Utilizatorul elaborează *declarația de diligență* în două ocazii:

1. După ce prima tranșă de finanțare a cercetării a fost primită sau cel târziu la sfârșitul proiectului sau când raportul final este prezentat. Acest lucru se aplică chiar dacă nu se mai dezvoltă un produs final.
2. În etapa finală de dezvoltare a unui produs.

Condițiile pentru declarație sunt stabilite în Regulamentul UE de punere în aplicare al protocolului nr.1866/2015. Pe lângă această declarație de diligență, informațiile trebuie păstrate timp de 20 de ani după utilizare, aceste informații fiind necesar să fie transmise și utilizatorilor ulteriori. Această transmitere este recomandată deoarece, în cazul în care apare un nou utilizator al cărui scop de utilizare a resursei genetice nu diferă de cel declarat anterior, obținerea unui nou PIC și MAT nu mai sunt necesare și diligența este îndeplinită.

Declarația de diligență se poate completa direct în portalul DECLARE al UE, dar acest lucru nu reprezintă o obligativitate, astfel încât statele membre își pot crea propriul sistem de raportare (ex.: Spania - <https://sede.mapa.gob.es/redirectse.html>, și Franța - <https://esr-projets.adc.education.fr/apaeu/>).

Accesul la resurse genetice, ar trebui să se bazeze pe securitate juridică, claritate și transparență. Protocolul asigură stabilirea unor relații între țările furnizoare precum și țările utilizatorilor astfel încât să pună în aplicare un mecanism de acces la resursele genetice bazat pe echitate.

Caseta 5. Liste de resurse genetice

- a) Banca de Resurse Genetice Vegetale Suceava (<https://www.svgenebank.ro/index.htm>)
- b) Banca de Resurse Genetice Vegetale pentru Legumicultură, Floricultură, Plante Aromatice și Medicinale Buzău
- c) Grădinile botanice; tipologii de resurse genetice;
- d) Proiectul web Tree of Life este –spațiu virtual de colaborare al biologilor și al celor pasionați de natură din întreaga lume:<http://tolweb.org/tree/>
- e) lista de resurse genetice existentă în Sistemul de informații privind biodiversitatea din Europa (BISE): <https://biodiversity.europa.eu/topics/genetic-resources>
- f) Inventarul național al resurselor vegetale pentru alimentație și agricultură din Austria: <https://www.genbank.at/en/national-inventory.html>
- g) Sistemul integrat de informații taxonomice (ITIS) - <https://www.itis.gov>

Țările trebuie să se asigure că obligația lor de a acorda acces la resursele genetice este corelată corespunzător cu obligația din partea țărilor dezvoltate de a asigura respectarea și de a contribui la noile tehnologii dezvoltate, precum și la finanțarea necesară. Protocolul ia în considerare dimensiunea socială în timp ce se ocupă de cerințele de acces. De asemenea, îndeamnă statele să

creeze condiții de acces, care să promoveze și să încurajeze cercetarea și care să contribuie la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, în special în țările în curs de dezvoltare. Se acordă atenție importanței resurselor genetice pentru alimente și agricultură și rolul lor special pentru securitatea alimentelor.

Caseta 6 Cine este proprietar al resurselor genetice?

În funcție de măsurile privind accesul, instituite de fiecare țară furnizoare, Regulamentul UE privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor, prevăzute în Protocolul Nagoya, se poate aplica resurselor genetice care se află în proprietate privată din țara respectivă, de exemplu în colecții private. *Cu alte cuvinte, faptul că resursele genetice se află în proprietate privată sau publică nu este relevant, în sine, pentru stabilirea aplicabilității regulamentului UE.*

Protocolul acordă o atenție specială stării comunităților tradiționale și indigene. În acest sens, se specifică faptul că, în ceea ce privește accesul la resursele genetice, statul ar trebui, prin măsuri legale și administrative, să se asigure că este obținută aprobarea comunităților locale.

V.2. Acces la cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice

CBD și Protocolul Nagoya nu definesc termenul ”cunoștințe tradiționale asociate resurselor genetice”, părților semnatare ale protocolului revenindu-le sarcina de a defini acest termen atunci când aplică aceste acte legislative. La nivel internațional, sunt negocieri în curs de derulare pentru definirea unui termen mai larg cu privire la „cunoaștere tradițională”, fără referire la resursele genetice, de către Organizația de proprietate intelectuală (OMPI). În contextul Protocolului Nagoya, termenul este utilizat în relație cu cunoștințele, inovațiile și practicile comunităților autohtone și locale care rezultă din interacțiunea strânsă a unor astfel de comunități cu mediul lor natural și, în mod special, referitor la cunoștințe care pot furniza informații de bază pentru descoperirile științifice cu privire la aspecte genetice sau biochimice și care sunt proprietăți ale resurselor genetice. În contextul ABS, tradițional, cunoștințele pot fi identificate cel mai ușor dacă sunt descrise sau menționate într-un contract specific de împărțire a beneficiilor.

Lewinski, 2008, evidențiază faptul că tradiționalitatea cunoașterii nu se datorează temei, obiectului sau conținutului, vechimii sau a calităților estetice. Caracterul tradițional este determinat de modul în care este păstrată și transmisă cunoașterea între generații, în cadrul unei comunități: “caracteristica de tradiționalitate este dată mai degrabă de modul în care s-a dezvoltat decât de vechimea acesteia”. Astfel, cunoștințele tradiționale (TK) sunt caracterizate în principal de localizare. Structurile sociale care creează, utilizează sau conservă și transmit TK de-a lungul generațiilor, precum și legile și protocelele care guvernează acest proces își au originea în localizarea tradițională a comunității respective.

Conceptul referitor la TK nu poate fi abordat ca fiind simpla sursă de informației, ci interpretarea sa este însoțită de componenta socială, precum și de cea normativă. Problema centrală este dată de faptul că dacă TK, ca și informație, poate fi ușor comunicată în afara contextului inițial, normele, practicile sociale și valorile ce îi definesc aspectul tradițional nu sunt ușor transmise.

Calitățile inerente care diferențiază TK de alte tipuri de cunoaștere ce sunt transmise în afara comunității se referă la faptul că înstrăinarea componentelor TK determină pierderea contextului legal, cultural și intelectual. Astfel, conflictul dintre TK și Drepturile de Proprietate Intelectuală se reduce la o singură întrebare: ce fel de răspundere legală ar trebui să aibă comunitatea locală atunci când elemente ale TK sunt transferate și utilizate de terți din afara comunității?

TK este o formă de creativitate și inovare, dinamică prin natura sa, ce răspunde în mod continuu nevoilor comunității și care se bazează pe viața intelectuală din cadrul unei comunități. Dezvoltarea TK este un proces colectiv de inovare și de transmitere din generație în generație. Astfel, recunoașterea și promovarea TK nu poate fi privită în termeni simpli precum acces, păstrare și diseminare a unor date brute; trebuie considerată o perspectivă mai largă, în termeni de sistem de cunoștințe comunitare.

Caracterizarea TK poate fi realizată în funcție de conținutul unor cunoștințe rezultat al activității intelectuale într-un context tradițional și include know-how, aptitudini, inovații, practici și învățare, toate acestea formând sistemul de cunoaștere comunitar; cunoașterea ce încorporează stiluri de viață tradiționale a locuitorilor comunităților locale.

Pentru a putea identifica principalele surse de TK este important să se facă distincția dintre:

- TK concepută ca simplă informație provenită dintr-o sursă tradițională – cum ar fi conținutul unor baze de date sau alte colecții de informații etnobotanice obținute din comunități tradiționale;
- TK abordat holist ca element integral sau ca un stil de viață tradițional, valori și viziuni tradiționale;
- Acele aspecte ale TK care sunt susceptibile de fi utilizate de terți – de exemplu în scop comercial sau industrial, ce pot deveni scopul protecției legale.

Înțelegerea acestor caracteristici distinctive determină modul în care TK este abordată din punct de vedere legal în privința Drepturilor de autor, din acest punct de vedere intervenind standarde de documentare. În afara informațiilor bibliografice convenționale (ce fac subiectul celorlalte tipuri de cunoaștere), standardele ar trebui să mai conțină și: numele și adresa custodelui de TK; condițiile de acces pentru diferiții utilizatori, categorii și scopul utilizării TK, incluzând restricțiile și tabuurile sociale/culturale; aprobarea și aranjamentele cu deținătorii de TK.

V.3. Împărțirea beneficiilor

Unul dintre principiile fundamentale ale dezvoltării durabile este principiul corectitudinii, echității și justiției. Protocolul permite implementarea de proceduri pentru obținerea unui mecanism echitabil de distribuire a beneficiilor rezultate atât din utilizarea resurselor genetice, cât și din

aplicațiile și comercializarea ulterioară a acestora. Se stipulează de asemenea faptul că distribuirea beneficiilor include beneficii monetare și nemonetare. Această prevedere, dacă este pusă în aplicare în mod corespunzător, poate oferi comunităților locale asistența necesară spre exemplu sub forma înființării de spitale, școli etc., care să conducă la dezvoltare durabilă. Principiul corectitudinii și justiției cere ca cei care conservă resursele biologice să beneficieze de utilizarea acestuia. Partajare corectă și echitabilă a beneficiilor trebuie să fie determinată însă de criterii cum ar fi:

- Dezechilibrul Sud-Nord în alocarea și exploatarea resurselor;
- Protejarea identității culturale pentru comunitățile tradiționale;
- Un interes comun pentru securitatea alimentară;
- Necesitatea conservării biodiversității.

Protocolul prevede ca beneficiile obținute din utilizarea resurselor genetice sau a cunoștințelor tradiționale deținute de comunități să fie utilizate în mod corect și echitabil cu astfel de comunități.

Comunitățile indigene trebuie consultate atunci când se elaborează protocoale comunitare, cerințe minime pentru MAT dar și atunci când se dezvoltă clauze contractuale. În acest sens este necesară consolidarea capacităților de implementare a protocolului. Nu este vorba doar de accesul comunităților locale la implementarea protocolului, ci și de asigurarea egalității de șanse pentru femei astfel încât acestea să poată participa eficient la punerea în aplicare a protocolului. Acest mod de abordare, care protejează și implementează interesele comunităților indigene, contribuie la dezvoltarea sustenabilă a societății.

După cum a subliniat Braulio Ferreira de Souza Dias (2016), secretarul executiv al Convenției privind diversitatea biologică: „Protocolul de la Nagoya este esențial pentru biodiversitate și pentru dezvoltarea durabilă. Intrarea sa în vigoare va crea stimulente pentru păstrarea diversității genetice, a biodiversității în general și a cunoștințelor tradiționale asociate. Acesta va oferi condițiile pentru cercetarea și dezvoltarea continuă a utilizării resurselor genetice. Dar, cel mai important aspect este acela că Protocolul va oferi oportunitatea de a contribui la dezvoltarea unei economii durabile în care valoarea resurselor naturale va fi recunoscută cu adevărat”.

Protocolul de la Nagoya relevă legături profunde între biodiversitate și dezvoltare durabilă și presupune o serie de aspecte procedurale privind accesul liber la resursele genetice și participarea comunităților locale care fac trimitere la dezvoltarea durabilă, dreptul la dezvoltare fiind recunoscut ca un țel primordial al protocolului.

VI. Platforme informatice pentru implementarea protocolului de la Nagoya

VI.1. Analiza platformelor privind accesul la informațiile necesare pentru implementarea protocolului

Implementarea eficientă a prevederilor Protocolului de la Nagoya, de către statele care se constituie părți ale acestuia, depinde de dezvoltarea și utilizarea unor instrumente și mecanisme specifice. Pentru statele membre ale Uniunii Europene, Parlamentul European și Consiliul UE au adoptat la 16 aprilie 2014 Regulamentul UE nr. 511/2014 privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor prevăzute în Protocolul de la Nagoya. La 13 octombrie 2015, Comisia Europeană a adoptat Regulamentul UE 2015/1866 prin care sunt stabilite normele de aplicare a UE 511/2014, în ceea ce privește registrul colecțiilor, monitorizarea respectării normelor de către utilizatori și cele mai bune practici. În conformitate cu Art.14 alin. (1) din protocol și respectiv Art.6 alin. (1) din Regulamentul UE nr. 511/2014, în fiecare stat membru se înființează *Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor* și se desemnează una sau mai multe autorități competente ca fiind responsabilă pentru aplicarea Regulamentului UE nr. 511/2014.

Conform Art.14 din protocol, *Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor* (ABS-CH) este structura care asigură accesul la informațiile necesare pentru implementarea protocolului. Informațiile puse la dispoziție de ABS-CH trebuie să includă:

- normele legislative, administrative și strategice prin care este reglementat la nivel național, accesul la resursele genetice și la cunoștințele tradiționale asociate, precum și privind împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora;
- informații privind:
 - punctul focal național de contact;
 - autoritățile naționale competente;
 - eliberarea permiselor (sau echivalent) în momentul accesării, preliminar acordării *Consimțământului prealabil în cunoștință de cauză* (PIC) - așa cum prevede Art. 6 alin. (1) din protocol.

De asemenea, informațiile furnizate de ABSCH pot să includă:

- ❖ date privind autoritățile competente ale comunităților indigene și locale;
- ❖ modele de clauze contractuale;
- ❖ instrumente de monitorizare a resurselor genetice;
- ❖ coduri de conduită și bune practici.

Aceste informații, sunt cel mai adesea puse la dispoziția utilizatorilor, prin intermediul unor platforme informatice dedicate, dezvoltate pe site-urile autorităților naționale competente.

Multe dintre țările semnatare ale protocolului au dezvoltat astfel de platforme (tabel 5) care s-au dovedit a fi un instrument nu numai de informare dar și de punere în aplicare a prevederilor protocolului.

Tabelul nr. 5. Platforme informatice dezvoltate la nivelul țărilor membre UE - la 31.01.2020

Nr. crt.	Țara membră UE	Adresa link	Observații
1.	Austria	https://www.biodiv-abs.at/ms/biodiv-abs/abs_home/abs_uebersicht/abs_nagoya/	
2.	Belgia	http://www.biodiv.be/convention/nagoya-protocol-access-and-benefit-sharing	
3.	Bulgaria	-	Nu are un site dedicat
4.	Croația	-	Nu are un site dedicat
5.	Cipru	-	Nu este parte în protocol
6.	Cehia	https://www.mzp.cz/cz/nagojsky_protokol	
7.	Danemarca	https://eng.mst.dk/nature-water/nature/biodiversity-the-building-block-of-life/the-nagoya-protocol-on-access-and-benefit-sharing/	
8.	Estonia		Nu are un site dedicat
9.	Finlanda	https://www.biodiversity.fi/geneticresources/home	
10.	Franța	https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid127438/les-plates-formes-d-enregistrement-pour-l-utilisation-de-ressources-genetiques-et-de-connaissances-traditionnelles-associees.html https://www.ecologique-solidaire.gouv.fr/acces-et-partage-des-avantages-decoulant-lutilisation-des-ressources-genetiques-et-des-connaissances	
11.	Germania	https://www.bfn.de/en/activities/nagoya-protocol-utilisation-of-genetic-resources.html	

Nr. crt.	Țara membră UE	Adresa link	Observații
12.	Grecia		Va deveni parte a protocolului la 14.05.2020
13.	Ungaria	http://www.biodiv.hu/nagoya-protocol/nagojai-jegyzokonyv-hazankban	
14.	Irlanda		Nu este parte în protocol
15.	Italia	https://www.minambiente.it/pagina/protocollo-di-nagoya-abs	Nu este parte în protocol
16.	Letonia		Nu este parte în protocol
17.	Lituania		Nu este parte în protocol
18.	Luxemburg	-	Nu are un site dedicat
19.	Malta	https://agriculture.gov.mt/en/phd/Pages/awp.aspx	
20.	Olanda	https://www.absfocalpoint.nl/en/absfocalpoint.htm	
21.	Polonia		Nu este parte în protocol
22.	Portugalia	http://www2.icnf.pt/portal/pn/biodiversidade/ei/cbd/prot-nagoia	
23.	România	-	Platformă în curs de dezvoltare
24.	Slovacia		Nu are un site dedicat
25.	Slovenia		Nu este parte în protocol

Nr. crt.	Țara membră UE	Adresa link	Observații
26.	Spania	https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/recursos-geneticos/Normativa_internacional_RG.aspx	
27.	Suedia	http://www.swedishepa.se/Guidance/Guidance/Species-Protection/Genetic-resources/	

O platformă informatică bine structurată creează premisele unei aplicări eficiente a prevederilor Protocolului de la Nagoya facilitând totodată, exercitarea de către utilizatori a diligenței necesare privind accesul la resursele genetice și la cunoștințele tradiționale asociate, precum și împărțirea beneficiilor care decurg din utilizarea acestora, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Structura platformelor informatice diferă de la o țară la alta; unele sunt mai complexe și oferă potențialilor utilizatori informațiile necesare pentru acces, altele sunt mai sumare furnizând doar informații de bază (tabel 6).

Tabelul nr. 6. Structura platformelor informatice dezvoltate de țările membre UE

Nr. crt.	Țara	Structură platformă								
		informații generale protocol	legislație națională	permise de acces emise	date contact NFP CNA	date comunități indigene	model contract național	CP pt. monitorizare	cod conduită și bune practici	altele
1	Austria	X	X	0	X	nu există conform definiției CBD	-	X	-	X
2	Belgia	X	X	0	X	-	-	X	X	X
3	Cehia	X	X	0	X	-	-	X	X	X
4	Danemarca	X	X	0	X	-	-	X	X	X
5	Finlanda	X	X	0	X	X	-	X	X	X
6	Franța	X	X	1	X	X	X	X	X	X
7	Germania	X	X	0	X	-	-	X	X	X
8	Ungaria	X	X	0	X	-	-	X	X	X
9	Italia	X	-	0	-	-	-	-	-	-
10	Malta	X	X	1	X	-	-	X	X	X
11	Olanda	X	X	0	X	-	-	X	X	X
12	Portugalia	X	X	0	X	-	-	X	X	X
13	Spania	X	X	4	X	nu există conform definiției CBD	-	X	X	X
14	Suedia	X	X	0	X	X	-	X	X	X

CBD - Convenția pentru Diversitate Biologică, CNA - Autorități naționale competente, CP- Puncte de control, NFP - Puncte naționale de contact

În ceea ce privește statele care sunt părți în protocol dar care nu sunt membre UE, doar aproximativ 20% dintre acestea au dezvoltat platforme informatice (a se vedea Anexa 5).

Organizarea platformelor informatice la nivelul statelor ne-membre UE, precum și conținutul informativ al acestora sunt cel puțin la fel de heterogene ca cele de la nivelul statelor din UE (tabel 7).

Tabelul nr. 7. Structura platformelor informatice dezvoltate de țările ne-membre UE, părți în Protocolul de la Nagoya

Nr.crt.	Țara	Structură platformă								
		informații generale protocol	legislație națională	permise de acces emise	date contact NFP CNA	date comunități indigene	model contract național	CP pt. monitorizare	cod conduită și bune practici	altele
1.	Belarus	X	X	0	X	-	-	1	X	X
2.	Burkina Faso	X	X	0	X	X	-	-	-	X
3.	Burundi	X	X	0	X	X	-	-	-	X
4.	Camerun	X	X	0	X	X	-	-	-	X
5.	Republica Dominicană	X	X	2	X	X	-	2	X	X
6.	Elveția	X	X	0	X	-	-	2	-	X
7.	Guatemala	X	X	2	X	X	-	-	-	X
8.	Guyana	-	-	5	X	X	-	-	-	-
9.	Honduras	-	X	0	X	X	-	-	-	-
10.	Japonia	X	X	0	X	X	-	1	X	X
11.	Madagascar	X	X	0	X	X	-	-	-	X
12.	Niger	X	X	0	X	X	-	-	X	X
13.	Peru	-	X	16	X	X	-	2	-	-
14.	Qatar	-	X	0	X	-	-	1	-	-
15.	Coreea de Sud	X	X	9	X	-	-	6	X	X
16.	Africa de Sud	X	X	30	X	X	1	1	X	X
17.	Tadjikistan	X	X	0	X	X	-	-	-	X
18.	Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord	X	X	0	X	-	-	1	X	X
19.	Uruguay	-	X	3	X	X	-	1	-	X
20.	Venezuela	-	-	0	X	X	-	-	-	X
21.	Vietnam	X	X	32	X	X	-	-	X	X

Pentru a facilita implementarea Protocolului de la Nagoya în conformitate cu normele stabilite prin Regulamentul UE 2015/1866 a fost dezvoltată aplicația web - DECLARE - disponibilă la adresa <https://webgate.ec.europa.eu/declare/>. Acest instrument permite utilizatorilor de resurse genetice să declare că își exercită diligența necesară - pentru a se asigura că resursele genetice și cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice pe care le utilizează, au fost accesate în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare aplicabile și că beneficiile sunt împărțite în mod corect și echitabil în condiții convenite de comun acord, de asemenea, în conformitate cu legislația sau cu cerințele de reglementare aplicabile - așa cum este prevăzut la Art.4 (1) din Regulamentul UE nr. 511/2014. Aceste declarații sunt solicitate de către Statele membre și Comisie, tuturor utilizatorilor de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice - așa cum prevede Art.7 alin. (1) al regulamentului mai-sus menționat - și sunt transmise Autorităților Naționale Competente (CNA). Conform punctului (25) din preambulul aceluiași regulament, utilizatorii ar trebui să depună declarațiile atunci când:

- primesc fonduri pentru cercetare;
- sunt în etapa finală a utilizării, și anume în etapa de dezvoltare finală a unui produs înainte de solicitarea autorizației de introducere pe piață pentru un produs dezvoltat prin utilizarea resurselor genetice sau a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice;

- sunt în etapa finală a dezvoltării unui produs, înainte de prima introducere a sa pe piața Uniunii, în cazul în care nu este necesară o autorizație de introducere pe piață.

La rândul lor, instituțiile CNA utilizează DECLARE pentru a transmite informații neconfidențiale conținute în declarații (partea A a declarației), Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor (ABSCH). Sistemul DECLARE este administrat de către Comisia Europeană și oferă patru niveluri de acces:

- pentru utilizatorii de resurse genetice/cunoștințe tradiționale;
- pentru Autoritatea Națională Competentă din statul membru din care utilizatorul face parte; acest nivel de acces permite verificarea declarațiilor și transmiterea de informații din acestea la ABS-CH;
- pentru autoritățile naționale din alte state membre - permite accesul doar la informații neconfidențiale;
- pentru administratorii platformei - gestionează conturile din platformă dar nu au acces la datele confidențiale.

Utilizarea instrumentului DECLARE nu este obligatorie însă utilizatorii de resurse genetice sau/și cunoștințe tradiționale asociate, sunt încurajați să o utilizeze în loc să transmită declarațiile de diligență imprimate prin poștă.

O altă categorie de platforme informatice privind protocolul de la Nagoya sunt cele dezvoltate în cadrul site-urilor unor organizații internaționale a căror sferă de interes intră într-un fel sau altul, sub incidența protocolului. În cadrul acestor platforme, sunt puse la dispoziție o serie de materiale foarte utile în înțelegerea și implementarea prevederilor protocolului, cum ar fi ghiduri explicative, ghiduri de implementare, ghiduri de bune practici, etc. Cea mai cuprinzătoare astfel de platformă este cea dezvoltată în cadrul Convenției privind Diversitatea Biologică, dedicată Protocolului de la Nagoya (<https://www.cbd.int/abs/>).

De asemenea, lucrările unor manifestări internaționale, pe teme care au legătură cu accesul la resursele genetice sau care sunt dedicate implementării Protocolului de la Nagoya, sunt disponibile *on line* și reprezintă materiale utile în înțelegerea problematicii complexe implicate de implementarea protocolului.

O categorie specială de informații privind protocolul de la Nagoya, este cea provenită din articole științifice publicate în reviste cu diverse grade de vizibilitate și a tezelor de masterat sau doctorat disponibile în bibliotecile electronice ale multor universități. Pentru a identifica aceste materiale - ghiduri, rapoarte, articole științifice, teze de doctorat sau masterat - au fost efectuate căutări în cele mai extinse baze de date, cum sunt Web of Science/Knowledge (<https://apps.webofknowledge.com>), și respectiv Google Scholar (<https://scholar.google.com/>). După eliminarea suprapunerilor de titluri au fost identificate la data de 21.05.2020, un total de 479 de lucrări care sunt prezentate în Anexa 3 a acestui raport.

Evoluția numărului de publicații înregistrate în *Web of Science Core Collection* care se referă la Protocolul de la Nagoya (analiza realizată până la 21.05.2020) arată o creștere progresivă a interesului și implicit a numărului de publicații pe măsură ce țările care sunt parte a protocolului au adoptat măsuri pentru implementarea acestuia.

Dintre cele mai recente lucrări, subliniem două, relevante și pentru România:

- Pateiro, L.M., 2020. Advances and uncertainties in compliance measures for users from the Nagoya Protocol in the European Union. Review of European Comparative & International Environmental Law. First published: 03 February 2020, <https://doi.org/10.1111/reel.12320>
- Martins, J., Cruz, D., Vasconcelos, V., 2020. The Nagoya Protocol and Its Implications on the EU Atlantic Arc Countries Legislation. Journal of Marine Science and Engineering 8(2), 92. <https://doi.org/10.3390/jmse8020092>

Concluzii referitoare la analiza platformelor informatice

- Dintre cele 27 state membre ale Uniunii Europene doar 19 s-au constituit în părți ale protocolului de la Nagoya;
- dintre statele UE care sunt părți ale protocolului, un număr de 14 au creat site-uri de informare la nivelul autorităților naționale competente;
- Dintre cele 103 state ne-membre UE care sunt părți în Protocolul de la Nagoya doar 21 au disponibile informații *on-line* privind accesul la resurse genetice și la cunoștințele tradiționale asociate acestora;
- platformele naționale dezvoltate au caracter foarte heterogen, majoritatea oferind doar informații primare privind Protocolul de la Nagoya;
- o categorie importantă de informații privind Protocolul de la Nagoya este cea reprezentată de publicațiile științifice; acestea se constituie în instrumente utile în înțelegerea problematicii complexe implicate de aplicarea unitară și corectă a prevederilor protocolului;

VI.2. Platforma "Access and Benefit-sharing Clearing-House" (ABS-CH)

Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor (ABS-CH) a fost creat, conform Art. 14 alin. (1) al Protocolului de la Nagoya ca parte a mecanismului de tip centru de informare menționat la articolul 18 alin. (3) din convenția CBD. Acest centru asigură un mijloc pentru schimbul de informații legate de acces și de împărțirea beneficiilor. În special, acesta asigură accesul la informații puse la dispoziție de fiecare parte, utile pentru implementarea prezentului protocol. Platforma ABS-CH este administrată de secretariatul *Convenției privind diversitatea biologică (CBD)* și este disponibilă la adresa <https://absch.cbd.int/>. Acest website reprezintă un instrument cheie în implementarea Protocolului de la Nagoya, asigurând securitate juridică, claritate și transparență, tuturor procedurilor de acces. În plus, prin intermediul platformei se întreprind activități de monitorizare a utilizării resurselor genetice, în conformitate cu Art.17 din protocol. De asemenea, asigurarea unei funcționalități optime a platformei reprezintă un pas major și în atingerea obiectivului 16 (lit. e) stabilit de conferința părților (COP) din 18-29 octombrie, care a avut loc la Nagoya, prefectura Aichi, Japonia. În cadrul acestei conferințe a fost revizuit Planul Strategic pentru Biodiversitate și au fost stabilite un număr de 20 de obiective care ar trebui îndeplinite în perioada 2011-2020. Conform Obiectivului 16, până în anul 2015, Protocolul de la Nagoya trebuie să fie operațional, inclusiv prin adoptarea de norme legislative la nivelul statelor care sunt părți în protocol.

Platforma ABS-CH este utilă atât utilizatorilor de resurse genetice și/sau de cunoștințe tradiționale asociate acestora prin furnizarea de informații relevante referitoare la acces, cât și furnizorilor - de resurse genetice și/sau cunoștințelor asociate - prin informații utile privind împărțirea echitabilă a beneficiilor care decurg din utilizarea acestora.

Obiectivele principale urmărite prin dezvoltarea platformei ABS-CH sunt:

- sprijinirea utilizatorilor privind modalitatea de accesare a resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate;
- sprijinirea furnizorilor privind accesul la informații referitoare la utilizarea resurselor lor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate, după ce ies de sub jurisdicția statului furnizor.

Îndeplinind aceste obiective, platforma răspunde celor mai importante cerințe atât ale utilizatorilor cât și ale furnizorilor, facilitând în final atingerea obiectivelor centrale ale protocolului de la Nagoya (figura 13).

Platforma a fost proiectată astfel încât să permită accesarea de informații relevante privind accesul și împărțirea beneficiilor în mod standardizat și organizate într-o bază de date globală. Acest instrument se adresează în principal, următoarelor categorii de utilizatori:

1. statelor părți în protocol;
2. statelor care nu sunt părți în protocol;
3. populațiilor indigene;
4. comunităților locale;
5. organizațiilor internaționale;
6. organizațiilor non-guvernamentale;
7. instituțiilor cu activități de cercetare;
8. mediului de afaceri;
9. instituțiilor private cu diverse domenii de activitate;
10. organizațiilor implicate în implementarea protocolului.

Facilitățile oferite de acest instrument constau în faptul că:

- sprijină comunicarea între utilizatori și furnizori, prin punerea la dispoziție a datelor de contact;
- utilizatorii platformei sunt informați astfel încât să acționeze în acord cu măsurile și cerințele ABS;
- ajută la monitorizarea utilizării resurselor genetice prin generarea de *Certificate de conformitate recunoscute pe plan internațional (IRCC)* și prin trimiterea de email-uri sub formă de *checkpoint communiqué* (CPC), furnizorilor de resurse genetice;
- oferă o informare corectă și actualizată, optimizând astfel accesul la resurse genetice;
- aigură înlesnirea implementării protocolului și creșterea nivelului de cunoaștere privind implementarea acestuia la nivelul statelor ce sunt părți în protocol;
- contribuie la creșterea eficienței implementării proiectelor dedicate protocolului.

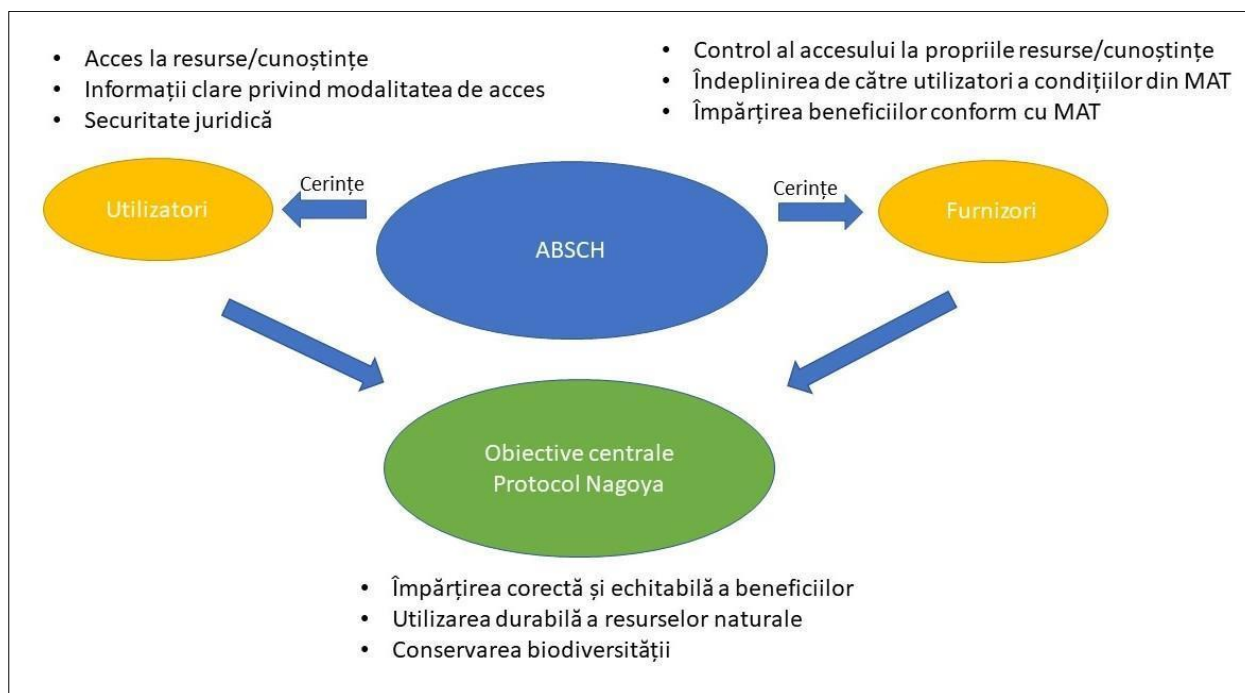

Figura nr. 13 Rolul principal al Platformei ABS-CH

Informațiile disponibile pe platforma ABS-CH sunt împărțite în trei categorii:

- înregistrări naționale;
- date de referință;
- informații publicate de Secretariatul CBD:

Înregistrările naționale includ toate informațiile relevante privind implementarea la nivel național a statelor semnatare ale convenției precum și a celor care sunt obligatorii conform protocolului, după cum urmează:

- date privind *Punctele de contact naționale și Autoritățile naționale competente* (ABS și CNA);
- date privind măsurile legislative, administrative sau strategice luate la nivel național privind implementarea protocolului;
- informații privind adresele URL ale bazelor de date naționale sau a website-urilor relevante pentru ABS;
- informații privind *Certificatele de conformitate recunoscute pe plan internațional (IRCC)*;
- date privind *Punctele de control (PC)*;
- date privind *Checkpoint Communiqués*⁵ (CPC);
- date privind rapoartele naționale.

Analiza înregistrărilor naționale până la data de 25.05.2020 a fost sintetizată în tabelul 8.

⁵ Checkpoint Communiqués se traduce "Comunicare puncte de control"

Tabelul nr. 8. Înregistrări naționale pe platforma ABS-CH

Nr.crt.	Tip de înregistrare/acronim	Număr total
1.	Puncte Focale Naționale - NFP	175
2.	Autorități Naționale Competente - CNA	116
3.	Măsuri legislative - MSR	249
4.	Proceduri ABS - PRO	17
5.	Modele naționale de contract - NMCC	3
6.	Certificate de conformitate recunoscute internațional -IRCC	1326
7.	Baze de date naționale - NDB	50
8.	Puncte de Control - CP	69
9.	<i>Checkpoint Communiqués</i> - CPC	26
10.	Rapoarte Naționale - NR	98

Datele de referință includ informații relevante privind ABS care sunt furnizate de diverși utilizatori ai platformei și se referă la:

- biblioteci virtuale care includ informații privind studii de caz, diverse publicații privind ABS, materiale publicitare, materiale video, materiale de conștientizare a publicului etc.;
- modele de clauze contractuale;
- ghiduri, coduri de conduită, materiale de bune practici etc.;
- protocoale comunitare și proceduri tradiționale;
- inițiative de întărire a capacității - proiecte, programe, activități informaționale.

Informațiile publicate de Secretariatul CBD - includ date privind:

- ședințele Secretariatului CBD;
- noutăți relevante pentru ABS;
- notificări relevante pentru implementarea protocolului;
- comunicate de presă;
- declarații.

Până la data de 25.05.2020 pe platforma ABS-CH erau disponibile un număr de 2213 înregistrări ale statelor părți în protocol, 80 de înregistrări de date de referință și respectiv 689 de înregistrări de date de către Secretariatul CBD.

Conform Art.14 alin. (2) al Protocolului de la Nagoya, statele părți în protocol au obligația de a se înregistra și de a încărca date în platforma ABS-CH. De asemenea, statele care sunt semnatare ale Convenției (CBD) dar nu sunt încă părți în protocol sunt încurajate să urmeze aceiași pași ca și statele părți. Informațiile care trebuie încărcate pe platformă se referă la:

- ✓ date de contact (persoană sau organizație);
- ✓ Autoritatea Națională Competentă;
- ✓ Website-ul sau baza de date națională;
- ✓ Măsurile legislative, administrative sau politice;
- ✓ Procedurile ABS;
- ✓ Modele naționale de contract;
- ✓ Certificate de conformitate recunoscute internațional;
- ✓ Puncte de control;
- ✓ Checkpoint Communiqué;
- ✓ Rapoarte naționale;
- ✓ Puncte naționale de contact;
- ✓ Desemnarea de utilizatori autorizați la nivel național.

În vederea implementării obligațiilor care decurg din constituirea ca parte în Protocolul Nagoya, conform Art. 29 al protocolului, fiecare parte monitorizează implementarea obligațiilor care îi revin și raportează rezultatele în cadrul Conferinței Părților (COP). În sprijinul implementării acestui articol statele completează și încarcă pe platforma ABS-CH un raport după un format unitar, prestabilit. Rapoartele sunt organizate pe țări și sunt disponibile pe platformă fără a fi nevoie de o înregistrare prealabilă. Mai mult, platforma oferă și un instrument de analiză a rapoartelor naționale care este disponibil la adresa <https://absch.cbd.int/reports>.

Aceste rapoarte sunt foarte utile în evaluarea gradului de implementare a protocolului dar și pentru înțelegerea dificultăților întâmpinate și a adoptării ulterioare, în cadrul COP, a deciziilor care să susțină și să faciliteze procesul de implementare. Aceste rapoarte intermediare au fost trimise până la 1 noiembrie 2017, în formatul stabilit prin Decizia NP-1/3 a COP-MOP. În Anexa II a acestei decizii este prezentat formatul de raportare. Conform acestuia, informațiile din raport sunt organizate pe categorii principale de date care sunt furnizate sub formă de răspunsuri la întrebări care reflectă practic gradul de implementare a articolelor din protocol.

Structura formatului de raportare este sintetizată în tabelul 9.

Tabelul nr. 9. Structura formatului de raportare conform Deciziei NP-1/3 a COP-MOP

Nr.crt	Categorie de informații	Număr de interogări	Articole din protocol la care răspunde/observații
1.	Numele statului	1	-
2.	Informații generale	1	număr de înregistrare din ABSCH sau persoană de contact
3.	Structuri instituționale pentru implementarea protocolului	8	Art.13, Art.14.2, Art.17
4.	Măsuri legislative, administrative sau strategice	9	Art.6
5.	Împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor	4	Art.5
6.	Respectarea legislației sau a cerințelor de reglementare internă privind ABS și monitorizarea utilizării resurselor genetice	7	Art.15, Art.16, Art.17
7.	Respectarea termenilor conveniți de comun acord	4	Art.18
8.	Considerații speciale	2	Art.8

Nr.crt	Categorie de informații	Număr de interogări	Articole din protocol la care răspunde/observații
9.	Dispoziții referitoare la comunități indigene și locale	8	Art.6, Art.7, Art.12
10.	Contribuții la conservarea și utilizarea durabilă	3	Art.9
11.	Cooperare transfrontalieră	3	Art.11
12.	Modele de clauze contractuale, coduri de conduită, orientări și bune practici și/sau standarde	3	Art.19, Art.20
13.	Acțiuni de sensibilizare și de construire a capacităților	5	Art.21, Art.22
14.	Transfer de tehnologie, colaborare și cooperare	1	Art.23
15.	Informații suplimentare, opționale	6	dificultăți și provocări, alocații bugetare pentru implementare, echipe special desemnate pentru implementare, orice informații relevante, note de informare
16.	Comentarii privind formatul de raportare	1	-

După completare, documentul se validează prin introducerea unor date de identificare (numele țării și numele autorității responsabile cu introducerea datelor pe platformă), se datează, se asumă prin semnare și apoi se trimite prin email la secretariatul CBD (secretariat@cbd.int).

Concluzii referitoare la platforma ABS-CH

- este un instrument cheie în implementarea Protocolului de la Nagoya;
- oferă un cadru de implementare unitar, transparent și legal;
- informațiile care pot fi accesate de pe platformă, privesc atât utilizatorii de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate, cât și furnizorii, dar sunt utile și pot fi accesate de orice factor interesat de utilizarea resurselor genetice și/sau de împărțirea echitabilă a beneficiilor;
- orice factor interesat, inclusiv populații indigene sau comunități locale, poate trimite date relevante (corecte, complete, actualizate și neconfidențiale) pentru a fi făcute publice pe platformă;
- este depozitarul cel mai extins al informațiilor privind accesul la resursele genetice și la cunoștințele tradiționale asociate, precum și privind împărțirea corectă a beneficiilor care decurg din utilizarea acestora.

Concluzii

În contextul necesității unei reale dezvoltări durabile a societății umane, la nivel internațional s-au elaborat și a început aplicarea unui număr tot mai mare de acte legislative care urmăresc armonizarea dezvoltării echilibrate a sistemelor socio-ecologice. O astfel de reglementare legislativă o reprezintă **Protocolul de la Nagoya** care promovează implementarea transparentă și eficientă a conceptului de acces la resurse genetice și distribuire a beneficiilor rezultate în urma utilizării acestor resurse la nivel național, regional și local.

Analiza de față se constituie într-un material ce asigură pregătirea cadrului de fundamentare pentru elaborarea ghidului de implementare a Protocolului de la Nagoya și a actului legislativ corespunzător.

La nivelul Uniunii Europene, aspectele privind accesul la resurse genetice și distribuirea echitabilă a beneficiilor rezultate în urma utilizării acestor resurse, prevăzute în Protocolul de la Nagoya, sunt reglementate prin:

✓ **Regulamentul UE nr. 511/2014** al Parlamentului European și al Consiliului referitoare la măsurile de conformitate destinate utilizatorilor prevăzute în Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în Uniune;

✓ **Regulamentul de punere în aplicare UE nr. 1866/2015** al Comisiei vizând stabilirea normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 511/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește registrul colecțiilor, monitorizarea respectării normelor de către utilizatori și cele mai bune practici.

La nivel național, aspectele legislative de ratificare și transpunere națională a Protocolului Nagoya sunt obiectul **Legii nr. 36/2019** pentru ratificarea Protocolului Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora. În legislația națională, Protocolul de la Nagoya este preluat ca atare, dar există și regulamentele stabilite la nivel european pe care România, în calitate de stat membru, are obligația să le respecte.

În pofida faptului că cele mai multe prevederi sunt transpuse în legislația națională sau în regulamentele UE, se impune completarea legislației naționale cu reglementări privind:

- drepturi de proprietate intelectuală (patente) a produselor ce presupun utilizarea resurselor genetice și/sau cunoștințelor tradiționale asociate acestora;
- brevete de invenții privind practici de utilizare a resurselor genetice;
- accesul la resurse genetice, respectiv acordarea certificatelor PIC, MAT (de exemplu, accesul poate fi gratuit pentru activități non-comerciale, de cercetare/dezvoltare, inclusiv activități în scop medical, precum și pentru activități comerciale de producție alimentară și agricolă, respectiv contra unei taxe de acces pentru activități comerciale, altele decât cele ce implică produse alimentare și agricole sau activități în scop medical);
- accesul la resurse, în cazul plantelor medicinale și aromatice, fructelor de pădure și ciupercilor utilizate în scop non-comercial;
- modalități/mecanisme de intervenție în justiție a deținătorilor de resurse genetice.

Principalele concluzii ale *Analizei legislației referitoare la accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora* se referă la:

- existența unui cadru legislativ european și internațional cuprinzător privind accesul la resurse genetice și distribuirea echitabilă a beneficiilor;
- transpunerea legislativă pe plan național a legislației ABS existente și necesitatea adaptării acesteia la legislația actuală din România în vederea implementării protocolului Nagoya în România;
- necesitatea recunoașterii tuturor deținătorilor de cunoaștere tradițională până la utilizarea sustenabilă și recunoașterea spectrului larg de beneficii care trebuie considerate, relevante de analiza literaturii de specialitate din punct de vedere al utilizării resurselor genetice și împărțirii echitabile a beneficiilor;
- evidențierea principalelor domenii în care se utilizează resurse genetice și care pot intra sub jurisdicția unor reglementări specifice;
- enunțarea autorităților naționale competente responsabile cu aplicarea unor măsuri legislative, administrative și politice privind accesul și distribuirea beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice și/sau a cunoștințelor tradiționale asociate.

În documentul de raportare a activității 4.2. din acest proiect sunt incluse informații detaliate privind rolul autorităților/instituțiilor implicate direct sau indirect în accesarea și utilizarea resurselor genetice (entități furnizori/ utilizatori ai resurselor genetice și/sau cunoștințelor tradiționale asociate). Totodată, raportul activității 4.2 va conține informații privind corelarea stakeholderilor identificați cu diferite tipuri de resurse genetice.

Bibliografie

- Apaza-Ticona L.N.A., Nestor L., Pérez V.T. și Benito P.B. 2020. Local/Traditional Uses, Secondary Metabolites and Biological Activities of Mashua (*Tropaeolum Tuberosum* Ruiz & Pavón). *Journal of Ethnopharmacology* 247: 112-152. <https://doi.org/10.1016/j.jep.2019.112152>.
- Bavikatte K. & Robinson D.F. 2011. Towards a people's history of the law: biocultural jurisprudence and the Nagoya Protocol on access and benefit sharing, *Law Environment and Development Journal*, Vol 7/1: 37-51
- Bhatja, P. și Chugh, A. 2015. Role of marine bioprospecting contracts in developing access and benefit sharing mechanism for marine traditional knowledge holders in the pharmaceutical industry. *Global Ecology and Conservation* 3: 176–187
- Bloch, J.F., Tardieu-Guigues, E. 2014. Marine biotechnologies and synthetic biology, new issues for a fair and equitable profit-sharing commercial use. *Marine Genomics* 17: 79–83
- Cabrera Medaglia J. 2006. The International Regime on Access to Genetic Resources and Benefit-Sharing: Progress, Elements and Recommendations, IUCN, Regional Office for South America, Quito, Ecuador
- Cámara-Leret, R., Paniagua-Zambrana N., Svenning J.C., Balslev H., Macía M.J. 2014. Geospatial Patterns in Traditional Knowledge Serve in Assessing Intellectual Property Rights and Benefit-Sharing in Northwest South America. *Journal of Ethnopharmacology* 158 (PART A): 58–65. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jep.2014.10.009>
- Christmann, S. 2019. Under which conditions would a wide support be likely for a Multilateral Environmental Agreement for pollinator protection? *Environmental Science and Policy* 91:1-5
- Cid Aguayo, B.E., Barriga Parra, J.M. 2017. Governances and invisibilities: interests and rationalities in the socio-environmental regulation of salmon farming in Chile. *Ambiente Sociedade* 20: 105–120
- Cisneros-Montemayor, A.M., Moreno-Baez, M., Voyer, M., Allison, E.H., Cheung, W.W.L., Hessing-Lewis, M., Oyinlola, M.A., Singh, G.G., Swartz, W., Ota, Y. 2019. Social equity and benefits as the nexus of a transformative Blue Economy: A sectoral review of implications. *Marine Policy* 109: 103702
- Comisia Europeană. 2016. Comunicare a Comisiei Europene- Document de orientare cu privire la domeniul de aplicare și la obligațiile principale prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 511/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor prevăzute în Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în Uniune, Jurnalul oficial al Uniunii Europene, C 313/01 din data de 27.8.2016

- Consiliul UE. 2017. Resurse fitogenetice pentru alimentație și agricultură: concluziile Consiliului. Comunicat de presă publicat la data 9.10.2017, accesibil la <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2017/10/09/conclusions-plant-genetic-resources/>
- Convenția privind Diversitatea Biologică (CBD). 1992. Conferința Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare de la Rio de Janeiro, traducere accesată pe site-ul: <http://biodiversitate.mmediu.ro/convention/F1125911898>
- Convention on Biological Diversity (CBD), About the Nagoya Protocol. 2010 <https://www.cbd.int/abs/about/default.shtml>
- Convention on Biological Diversity (CBD), The Nagoya Protocol on Access and Benefit-sharing. 2011 <https://www.cbd.int/abs/>
- Corson C., Campbell L.M., Wilshusen P. și Gray N.J. 2019. Assembling Global Conservation Governance. *Geoforum* 103 (May): 56-65. <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2019.03.012>
- Davis, K., Smit M.F., Kidd M., Sarrock S., Allenstein P. 2015. An Access and Benefit-Sharing Awareness Survey for Botanic Gardens: Are They Prepared for the Nagoya Protocol? *South African Journal of Botany* 98: 148–56. <http://dx.doi.org/10.1016/j.sajb.2015.01.015>.
- Dawson N. și Martin A. 2015. Assessing the Contribution of Ecosystem Services to Human Wellbeing: A Disaggregated Study in Western Rwanda. *Ecological Economics* 117: 62–72. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921800915002499> (July 2, 2015).
- Dedeurwaerdere, T., Iglesias, M., Weiland, S. and Halewood, M. 2009. *The use and exchange of microbial genetic resources for food and agriculture*. Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture, Background study paper No 43, FAO
- Deplazes-Zemp, A. 2018. Genetic resources - an analysis of a multifaceted concept, *Biological Conservation* 222: 86–94. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2018.03.031>.
- Deplazes-Zemp, A., Abiven, S., Schaber, P., Schaepman, M.E, Schaepman-Strub, G., Schmid, B., Shimizu, K.K., Altermatt, F. 2018. The Nagoya Protocol could backfire on the Global South. *Nature Ecology and Evolution*, 2:917-919. DOI: <https://doi.org/10.1038/s41559-018-0561-z>
- Efferth, T. 2019. Biopiracy of Medicinal Plants: Finding Fair Solutions for the Use of Natural Resources. *Phytomedicine* 53: 294–95.
- Elkington, B.G., Sydara K., Newsome A., Hwang CH., Lankin D.C., Simmler C., Napolitano, J.G., Ree R., Graham J.G., Gyllehaal, C., Bouamanivong, S., Souliya O., Pauli G.F., Franzblau, S.G., Soejarto D.D. 2014. New Finding of an Anti-TB Compound in the Genus *Marsypopetalum* (Annonaceae) from a Traditional Herbal Remedy of Laos. *Journal of Ethnopharmacology* 151(2): 903–11. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jep.2013.11.057>.

- European Commission. 2015. Commission Implementing Regulation (EU) 2015/1866 of 13 October 2015 laying down detailed rules for the implementation of Regulation (EU) No 511/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to the register of collections, monitoring user compliance and best practices, Official Journal of European Union, L275/4, 20.10.2015
- EU ABS Regulation-Regulation (EU) No 511/2014 of the European parliament and of the council of 16 April 2014 on compliance measures for users from the Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization in the Union
- FAO. 2009. *The Use and Exchange of Animal Genetic Resources for Food and Agriculture*. Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture, Background study paper No 43
- Flach, J., dos S. Ribeiro, C., van der Waal, M.B., van der Waal, R.X., Claassen, E., van de Burgwal, L.H.M. 2019. The Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and Benefit Sharing: Best practices for users of Lactic Acid Bacteria, PharmaNutrition, Volume 9.
- Glenk, K., Schaafsma M., Moxey A., Martin-Ortega J., Hanley N. 2014. A Framework for Valuing Spatially Targeted Peatland Restoration. *Ecosystem Services* 9: 20–33.
- Glowka L. 1998. A Guide to Designing Legal Frameworks to Determine Access to Genetic Resources, Environmental Policy and Law Paper No. 34, IUCN - Environmental Law Centre
- Greiber T., Peña Moreno S., Åhrén M., Nieto Carrasco J., Chege Kamau E., Cabrera Medaglia J., Oliva M.J., Perron-Welch F, in cooperation with Ali N., Williams C. 2012. An Explanatory Guide to the Nagoya Protocol on Access and Benefit-sharing IUCN, Gland, Switzerland. xviii + 372 pp.
- Greiber, T. 2019. Phytomedicine Implementation of the Nagoya Protocol in the European Union and in Germany. *Phytomedicine* 53: 313–18. <https://doi.org/10.1016/j.phymed.2018.10.020>.
- Halpern, B.S., Klein, C.J., Brown, C.J., Beger, M., Grantham, H.S., Mangubhai, S., Ruckelshaus, M., Tulloch, V.J., Watts, M., White, C., Possingham, H.P. 2013. Achieving the triple bottom line in the face of inherent trade-offs among social equity, economic return, and conservation, *Proceedings of the National Academy of Sciences* 110: 6229–6234
- Heinrich, M. 2013. Ethnopharmacology and drug development, in: Reedijk, J. (Ed.), *Elsevier Reference Module in Chemistry, Molecular Sciences and Chemical Engineering*. Waltham, MA: Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-409547-2>.
- Heinrich, M. și Hesketh A. 2019. Phytomedicine 25 Years after the 'Rio Convention'—Lessons Learned in the Context of Sustainable Development and Protecting Indigenous and Local Knowledge. *Phytomedicine* 53: 332–43. <https://doi.org/10.1016/j.phymed.2018.04.061>.
- Hiemstra, S.J., Visser, B. și Oldenbroek, K. 2010. *Exploring the Need for Specific Measures for Access and Benefit-Sharing (ABS) of Animal Genetic Resources for Food and Agriculture*

(AnGRFA). Report of the International Technical Expert Workshop Exploring the Need for Specific Measures on Access and Benefit Sharing in Animal Genetic Resources for Food and Agriculture. 8-10 December 2010. Wageningen, the Netherlands.

- Islam, M.S. 2008. From sea to shrimp processing factories in Bangladesh: gender and employment at the bottom of a global commodity chain. *Journal of South Asian Development* 3: 211–236
- IUCN. 2019. Genetic frontiers for conservation An assessment of synthetic biology and biodiversity conservation Synthesis and key messages, Gland, Switzerland: IUCN. viii + 16pp. DOI:<https://doi.org/10.2305/IUCN.CH.2019.04.en>, disponible en: https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/2019-012-En-Syn_0.pdf
- Klain, S.C., Satterfield, T., MacDonald, S., Battista, N., Chan, K.M.A. 2017. Will communities “open-up” to offshore wind? Lessons learned from New England islands in the United States. *Energy Research & Social Science* 34: 13–26
- Koskela J., Vinceti, B., Dvorak, W., Bush, D., Dawson, I.K., Loo, J., Dahl Kjaer, E., Navarro C., Padolina, C., Bordacs, S., Jamnadas, R., Graudal, L., Ramamonjisoa, L. 2014. Utilization and transfer of forest genetic resources: A global review. *Forest Ecology and Management* 333: 22–34
- Laird S. 2013. Bioscience at a Crossroads: Access and Benefit Sharing in a Time of Scientific, Technological and Industry Change: The Pharmaceutical Industry, Secretariat of the Convention on Biological Diversity.
- Laird, S. Wynberg, R. 2012. Diversity and Change in the Commercial Use of Genetic Resources: Implications for Access and Benefit Sharing Policy, *International Journal of Ecological Economics & Statistics*, 26(3)
- Laird, S. Wynberg, R. 2008. Access and Benefit-Sharing in Practice: Trends in Partnerships Across Sectors, *CBD Technical Series* No. 38
- Lewinsky van S. 2008. *Indigenous Heritage and Intellectual Property: Genetic Resources*, Kluwer Law International B.V.
- Matz-Lück, Nele, and Johannes Fuchs. 2014. The Impact of OSPAR on Protected Area Management beyond National Jurisdiction: Effective Regional Cooperation or a Network of Paper Parks? *Marine Policy* 49: 155–66. <http://dx.doi.org/10.1016/j.marpol.2013.12.001>.
- Martins, J., Cruz, D., Vasconcelos, V. 2020. The Nagoya Protocol and Its Implications on the EU Atlantic Arc Countries Legislation. *Journal of Marine Science and Engineering* 8(2), 92. <https://doi.org/10.3390/jmse8020092>
- Nijar, G.-S., Louafi, S., Welch, E.-W. 2017. The implementation of the Nagoya ABS Protocol for the research sector: Experience and challenges. *Int. Environ. Agreem. Politics Law Econ.*, 17: 607–621

- Parlamentul European. 2014. Regulamentul nr. 511 din 2014 al Parlamentului și al Consiliului European privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor, prevăzute în Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în UE, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 150/59 din 20.5.2014
- Pateiro, L.M. 2020. Advances and uncertainties in compliance measures for users from the Nagoya Protocol in the European Union. Review of European Comparative & International Environmental Law. First published: 03 February 2020, <https://doi.org/10.1111/reel.12320>
- Schloen, M., Louafi, S. și Dedeurwaerdere, T. 2011. *Access and benefit-sharing for Genetic Resources for Food and Agriculture – Current Use and Exchange Practices, Commonalities, Differences and user Community Needs*. Report from a multi-stakeholder expert dialogue. Background study paper No 59
- Schroeder, D., Chennells, R., Louw, C., Snyders, L. și Hodges, T. 2020. The Rooibos Benefit Sharing Agreement–Breaking New Ground with Respect, Honesty, Fairness, and Care. *Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics*, 29(2), 285-301
- Secretariat of the Convention on Biological Diversity. 2011. Convention on Biological Diversity, Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity, Montreal
- Smith, B.M., Chakrabarti P., Chatterjee A., Chatterjee S., Dey U.K., Dicks V.L., Giri B., Laha S., Majhi K.R., Baset P. 2017. Collating and Validating Indigenous and Local Knowledge to Apply Multiple Knowledge Systems to an Environmental Challenge: A Case-Study of Pollinators in India. *Biological Conservation* 211: 20–28. <http://dx.doi.org/10.1016/j.biocon.2017.04.032>.
- Sperling, L., McGuire, S. 2010. Understanding and strengthening informal seed markets. *Experimental Agriculture* 46: 119–136
- UNDP. 2016. Bioprospecting – Facilitate and regulate bioprospecting, disponibil la <https://www.sdfinance.undp.org/content/sdfinance/en/home/solutions/bioprospecting.html> accesat la data de 15.03.2020
- Verkley G., de Vos P. 2015. Implementing the Nagoya Protocol in collections: the MIRRI approach, Presentation at the Q Collect Workshop for Collections and users of biological material, Rome, September 8-9, 2015
- Welch, E.W., Fusi, F., Louafi, S., Siciliano, M. 2017. Genetic resource policies in international collaborative research for food and agriculture: A study of USAID-funded innovation labs. *Global Food Security* 15: 33-42
- Winter, G. 2013. Common pools of genetic resources and related traditional and modern knowledge: an overview. In: Kaman, E.C., Winter, G. (Eds.), *Common Pools of Genetic*

Resources: Equity and Innovation in International Biodiversity Law. Routledge, Abingdon, UK, p. 3–25.

- Wynberg R. și Laird S. 2013. *Bioscience at a Crossroads: Access and Benefit Sharing in a Time of Scientific, Technological and Industry Change: The Cosmetics Sector*, Secretariat of the Convention on Biological Diversity.
- Wynberg, R. 2017. Making sense of access and benefit sharing in the rooibos industry: Towards a holistic, just and sustainable framing, *South African Journal of Botany*, 110: 39-51
- Wyse, J.P. et al. 2001. *An International Review of the Ex-Situ Plant Collections of the Botanic Gardens of the World: Reviewing the Plant Genetic Resource Collections of Botanic Gardens Worldwide, as a Contribution to Decision V/26 on Access to Genetic Resources of the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity*. Richmond, UK: Botanic Gardens Conservation International.
- Zimmerer, K.S., de Haan, S., Jones, A.D., Creed-Kanashiro, H., Tello, M., Carrasco, M., Meza, K., Plasencia Amaya, F., Cruz-Garcia, G.S., Tubbeh, R., Olivencia, Y.J. 2019. The biodiversity of food and agriculture (Agrobiodiversity) in the anthropocene: Research advances and conceptual framework. *Anthropocene* 25: 100-192

Bibliografie bazată pe surse on-line:

- ❖ https://www.biodiv-abs.at/ms/biodiv-abs/abs_home/abs_uebersicht/abs_nagoya/
- ❖ https://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/international/abs/legislation_en.htm
- ❖ <http://www.biodiv.be/convention/nagoya-protocol-access-and-benefit-sharing>
- ❖ https://www.mzp.cz/cz/nagojsky_protokol
- ❖ <https://eng.mst.dk/nature-water/nature/biodiversity-the-building-block-of-life/the-nagoya-protocol-on-access-and-benefit-sharing/>
- ❖ <https://www.biodiversity.fi/geneticresources/home>
- ❖ <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid127438/les-plates-formes-d-enregistrement-pour-l-utilisation-de-ressources-genetiques-et-de-connaissances-traditionnelles-associees.html>
- ❖ <https://www.ecologique-solidaire.gouv.fr/acces-et-partage-des-avantages-decoulant-l'utilisation-des-ressources-genetiques-et-des-connaissances>
- ❖ <https://www.bfn.de/en/activities/nagoya-protocol-utilisation-of-genetic-resources.html>
- ❖ <http://www.biodiv.hu/nagoya-protocol/nagojai-jegyzokonyv-hazankban>
- ❖ <https://www.minambiente.it/pagina/protocollo-di-nagoya-abs>
- ❖ <https://agriculture.gov.mt/en/phd/Pages/awp.aspx>
- ❖ <https://www.absfocalpoint.nl/en/absfocalpoint.htm>
- ❖ <http://www2.icnf.pt/portal/pn/biodiversidade/ei/cbd/prot-nagoia>
- ❖ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/recursos-geneticos/Normativa_internacional_RG.aspx

❖ <http://www.swedishepa.se/Guidance/Guidance/Species-Protection/Genetic-resources>

Elaborarea prezentului studiu a fost realizată în cadrul activității: A4.1. Elaborarea unui studiu privind analiza legislației referitoare la accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, precum și identificarea autorităților cu competențe în aplicarea prevederilor Protocolului Nagoya.

ANEXA 1. Lista țărilor care au ratificat Protocolul de la Nagoya

Termeni utilizați :

(rtf) - ratificare

(acs) - aderare

(apv) - aprobare

(acp) - acceptare

Toți termenii semnifică acordul unui stat de a fi legat de un tratat. Prin urmare, toate țările care au ratificat, au aderat, au aprobat sau au acceptat Protocolul de la Nagoya sunt părți la acesta.

Distincția primară este doar între ratificare și aderare. În această privință, numai statele care au semnat Protocolul, atunci când a fost deschis pentru semnare, pot proceda la ratificarea acestuia. Semnătura de sine nu stabilește consimțământul de a fi legat de Protocol, de aceea este nevoie de actul ulterior de ratificare.

Termenii „acceptare” și „aprobare” sunt de origine mai recentă și se aplică în aceleași condiții ca și cele care se aplică ratificării. Efectul juridic este același cu ratificarea. Utilizarea acestor termeni au legătură cu diversitatea sistemelor juridice din diferite țări. Anumite țări, în special unele state est-europene folosesc termenii de acceptare sau aprobare în scopul participării la tratate internaționale. Termenii sunt folosiți și în cazurile în care organizațiile (de exemplu, Uniunea Europeană), mai degrabă decât statele, devin parte la un tratat internațional.

Nr. crt.	Denumire	Data semnării protocolului de la Nagoya	Data ratificării		Data la care au devenit parte la protocolul de la Nagoya
1.	Afghanistan		2018-06-06	acs	2018-09-04
2.	Albania		2013-01-29	acs	2014-10-12
3.	Angola		2017-02-06	acs	2017-05-07
4.	Antigua and Barbuda	2011-07-28	2016-12-12	rtf	2017-03-12
5.	Argentina	2011-11-15	2016-12-09	rtf	2017-03-09
6.	Austria	2011-06-23	2018-07-20	rtf	2018-10-18
7.	Belarus		2014-06-26	acs	2014-10-12
8.	Belgium	2011-09-20	2016-08-09	rtf	2016-11-07
9.	Benin	2011-10-28	2014-01-22	rtf	2014-10-12
10.	Bhutan	2011-09-20	2013-09-30	rtf	2014-10-12

Nr. crt.	Denumire	Data semnării protocolului de la Nagoya	Data ratificării		Data la care au devenit parte la protocolul de la Nagoya
11.	Bolivia (Plurinational State of)		2016-10-06	acs	2017-01-04
12.	Botswana		2013-02-21	acs	2014-10-12
13.	Bulgaria	2011-06-23	2016-08-11	rtf	2016-11-09
14.	Burkina Faso	2011-09-20	2014-01-10	rtf	2014-10-12
15.	Burundi		2014-07-03	acs	2014-10-12
16.	Cambodia	2012-02-01	2015-01-19	rtf	2015-04-19
17.	Cameroon		2016-11-30	acs	2017-02-28
18.	Central African Republic	2011-04-06	2018-07-27	rtf	2018-10-25
19.	Chad	2012-01-31	2017-10-11	rtf	2018-01-09
20.	China		2016-06-08	acs	2016-09-06
21.	Comoros		2013-05-28	acs	2014-10-12
22.	Congo	2011-09-23	2015-05-14	rtf	2015-08-12
23.	Côte d'Ivoire	2012-01-25	2013-09-24	rtf	2014-10-12
24.	Croatia		2015-09-02	acs	2015-12-01
25.	Cuba		2015-09-17	acs	2015-12-16
26.	Czech Republic	2011-06-23	2016-05-06	rtf	2016-08-04
27.	Democratic People's Republic of Korea		2019-10-01	acs	2019-12-30
28.	Democratic Republic of the Congo	2011-09-21	2015-02-04	rtf	2015-05-05
29.	Denmark	2011-06-23	2014-05-01	apy	2014-10-12

Nr. crt.	Denumire	Data semnării protocolului de la Nagoya	Data ratificării		Data la care au devenit parte la protocolul de la Nagoya
30.	Djibouti	2011-10-19	2015-10-01	rtf	2015-12-30
31.	Dominican Republic	2011-09-20	2014-11-13	rtf	2015-02-11
32.	Ecuador	2011-04-01	2017-09-20	rtf	2017-12-19
33.	Egypt	2012-01-25	2013-10-28	rtf	2014-10-12
34.	Eritrea		2019-03-13	acs	2019-06-11
35.	Estonia		2018-12-19	acs	2019-03-19
36.	Eswatini		2016-09-21	acs	2016-12-20
37.	Ethiopia		2012-11-16	acs	2014-10-12
38.	European Union	2011-06-23	2014-05-16	apv	2014-10-12
39.	Fiji		2012-10-24	acs	2014-10-12
40.	Finland	2011-06-23	2016-06-03	acp	2016-09-01
41.	France	2011-09-20	2016-08-31	rtf	2016-11-29
42.	Gabon	2011-05-13	2011-11-11	acp	2014-10-12
43.	Gambia (the)		2014-07-03	acs	2014-10-12
44.	Germany	2011-06-23	2016-04-21	rtf	2016-07-20
45.	Ghana	2011-05-20	2019-08-08	rtf	2019-11-06
46.	Guatemala	2011-05-11	2014-06-18	rtf	2014-10-12
47.	Guinea	2011-12-09	2014-10-07	rtf	2015-01-05
48.	Guinea-Bissau	2012-02-01	2013-09-24	acp	2014-10-12
49.	Guyana		2014-04-22	acs	2014-10-12

Nr. crt.	Denumire	Data semnării protocolului de la Nagoya	Data ratificării		Data la care au devenit parte la protocolul de la Nagoya
50.	Honduras	2012-02-01	2013-08-12	rtf	2014-10-12
51.	Hungary	2011-06-23	2014-04-29	rtf	2014-10-12
52.	India	2011-05-11	2012-10-09	rtf	2014-10-12
53.	Indonesia	2011-05-11	2013-09-24	rtf	2014-10-12
54.	Japan	2011-05-11	2017-05-22	acp	2017-08-20
55.	Jordan	2012-01-10	2012-01-10	rtf	2014-10-12
56.	Kazakhstan		2015-06-17	acs	2015-09-15
57.	Kenya	2012-02-01	2014-04-07	rtf	2014-10-12
58.	Kuwait		2017-06-01	acs	2017-08-30
59.	Kyrgyzstan		2015-06-15	acs	2015-09-13
60.	Lao People's Democratic Republic		2012-09-26	acs	2014-10-12
61.	Lebanon	2012-02-01	2017-10-13	rtf	2018-01-11
62.	Lesotho		2014-11-12	acs	2015-02-10
63.	Liberia		2015-08-17	acs	2015-11-15
64.	Luxembourg	2011-06-23	2016-10-25	rtf	2017-01-23
65.	Madagascar	2011-09-22	2014-07-03	rtf	2014-10-12
66.	Malawi		2014-08-26	acs	2014-11-24
67.	Malaysia		2018-11-05	acs	2019-02-03
68.	Maldives		2019-07-01	acs	2019-09-29
69.	Mali	2011-04-19	2016-08-31	rtf	2016-11-29
70.	Malta		2016-12-01	acs	2017-03-01

Nr. crt.	Denumire	Data semnării protocolului de la Nagoya	Data ratificării		Data la care au devenit parte la protocolul de la Nagoya
71.	Marshall Islands		2014-10-10	acs	2015-01-08
72.	Mauritania	2011-05-18	2015-08-18	rtf	2015-11-16
73.	Mauritius		2012-12-17	acs	2014-10-12
74.	Mexico	2011-02-24	2012-05-16	rtf	2014-10-12
75.	Micronesia (Federated States of)	2012-01-11	2013-01-30	rtf	2014-10-12
76.	Mongolia	2012-01-26	2013-05-21	rtf	2014-10-12
77.	Mozambique	2011-09-26	2014-07-07	rtf	2014-10-12
78.	Myanmar		2014-01-08	acs	2014-10-12
79.	Namibia		2014-05-15	acs	2014-10-12
80.	Nepal		2018-12-28	acs	2019-03-28
81.	Netherlands	2011-06-23	2016-08-19	acp	2016-11-17
82.	Niger	2011-09-26	2014-07-02	rtf	2014-10-12
83.	Norway	2011-05-11	2013-10-01	rtf	2014-10-12
84.	Pakistan		2015-11-23	acs	2016-02-21
85.	Palau	2011-09-20	2018-06-13	rtf	2018-09-11
86.	Panama	2011-05-03	2012-12-12	rtf	2014-10-12
87.	Peru	2011-05-04	2014-07-08	rtf	2014-10-12
88.	Philippines		2015-09-29	acs	2015-12-28
89.	Portugal	2011-09-20	2017-04-11	apv	2017-07-10
90.	Qatar		2017-01-25	acs	2017-04-25

Nr. crt.	Denumire	Data semnării protocolului de la Nagoya	Data ratificării		Data la care au devenit parte la protocolul de la Nagoya
91.	Republic of Korea	2011-09-20	2017-05-19	rtf	2017-08-17
92.	Republic of Moldova	2012-01-25	2016-08-24	rtf	2016-11-21
93.	Romania	2011-09-20	2019-05-22	rtf	2019-08-20
94.	Rwanda	2011-02-28	2012-03-20	rtf	2014-10-12
95.	Saint Kitts and Nevis		2018-09-05	acs	2018-12-04
96.	Samoa		2014-05-20	acs	2014-10-12
97.	Sao Tome and Principe		2017-01-10	acs	2017-04-10
98.	Senegal	2012-01-26	2016-03-03	rtf	2016-06-01
99.	Serbia	2011-09-20	2018-10-30	rtf	2019-01-28
100.	Seychelles	2011-04-15	2012-04-20	rtf	2014-10-12
101.	Sierra Leone		2016-11-01	acs	2017-01-30
102.	Slovakia		2015-12-29	acs	2016-03-28
103.	Solomon Islands		2019-10-24	acs	2020-01-22
104.	South Africa	2011-05-11	2013-01-10	rtf	2014-10-12
105.	Spain	2011-07-21	2014-06-03	rtf	2014-10-12
106.	Sudan	2011-04-21	2014-07-07	rtf	2014-10-12
107.	Sweden	2011-06-23	2016-09-08	rtf	2016-12-07
108.	Switzerland	2011-05-11	2014-07-11	rtf	2014-10-12
109.	Syrian Arab Republic		2013-04-05	acs	2014-10-12

Nr. crt.	Denumire	Data semnării protocolului de la Nagoya	Data ratificării		Data la care au devenit parte la protocolul de la Nagoya
110.	Tajikistan	2011-09-20	2013-09-04	acs	2014-10-12
111.	Togo	2011-09-27	2016-02-10	rtf	2016-05-10
112.	Tonga		2019-10-03	acs	2020-01-01
113.	Tuvalu		2018-08-28	acs	2018-11-26
114.	Uganda		2014-06-25	acs	2014-10-12
115.	United Arab Emirates		2014-09-12	acs	2014-12-11
116.	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	2011-06-23	2016-02-22	rtf	2016-05-22
117.	United Republic of Tanzania		2018-01-19	acs	2018-04-19
118.	Uruguay	2011-07-19	2014-07-14	rtf	2014-10-12
119.	Vanuatu	2011-11-18	2014-07-01	rtf	2014-10-12
120.	Venezuela (Bolivarian Republic of)		2018-10-10	acs	2019-01-08
121.	Vietnam		2014-04-23	acs	2014-10-12
122.	Zambia		2016-05-20	acs	2016-08-18
123.	Zimbabwe		2017-09-01	acs	2017-11-30
124.	Greece	2011-09-20	2020-02-14	rtf	2020-05-14

ANEXA 2. Draft Chestionar de discutat in grupurile de lucru

Chestionar

pentru identificarea unor opinii referitoare la Protocolul Nagoya privind accesul la resursele genetice și/sau cunoștințele tradiționale referitoare la aceste resurse și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor împreună cu Universitatea din București, Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Institutul de Biologie al Academiei Române implementează în perioada 2019-2022 proiectul cu titlul “Consolidarea capacității instituționale a Ministerului Mediului și a unităților din subordine pentru îmbunătățirea politicilor din domeniul biodiversității”.

Vă rugăm să răspundeți întrebărilor din acest chestionar având în vedere experiența dumneavoastră, precum și interesul și/sau responsabilitatea și implicarea, curentă sau potențială a instituției dumneavoastră în activități ce implică direct sau indirect accesul la resursele genetice și/sau cunoștințele tradiționale referitoare la aceste resurse și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora.

Aceste chestionare se adresează celor implicați direct sau indirect în elaborarea, coordonarea și implementarea strategiilor, politicilor și planurilor de management în principalele sectoare economice care depind sau care influențează semnificativ resursele genetice. Răspunsurile dumneavoastră sunt utile pentru a evalua valorile care fundamentează argumentarea poziției dumneavoastră, și totodată, pentru identificarea nevoilor de informare, clarificare și operaționalizare a acestor concepte și obiective politice.

Vă asigurăm de faptul că răspunsurile dumneavoastră vor fi folosite exclusiv în contextul obiectivului de dezvoltare a metodelor necesare optimizării procesului decizional la nivelul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, al Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și al autorităților publice locale subordonate, în vederea îmbunătățirii politicilor publice în domeniul biodiversității, prin implementarea în legislația națională a Protocolului de la Nagoya, în contextul ratificării de către România a Protocolului de la Nagoya prin Legea nr. 36/2019.

1. Cunoașteți ce sunt resursele genetice?

- ☐ Da
- ☐ Da, dar parțial/vag
- ☐ Nu
- ☐ Nu știu/Nu mă interesează

2. Vă rugăm să oferiți exemple de resurse genetice.

.....
.....

3. Considerați că aveți posibilitatea să accesați informații credibile în vederea documentării pentru a afla ce reprezintă resursele genetice?

- ☐ Da
☐ Nu
☐ Nu știu

4. Pe o scală de la foarte familiarizat până la deloc, cât de familiarizat sunteți cu următoarele tratate, probleme și rețele internaționale? (selecționați cel mai bun răspuns unic pentru fiecare tratat / concept

	Foarte familiarizat	Familiarizat	Mediu	Puțin familiarizat	N-am auzit/deloc familiarizat
Convenția privind diversitatea biologică (CBD)					
Accesul la resursele genetice și distribuirea beneficiilor (ABS)					
Protocolul Nagoya privind ABS					
Principii privind ABS (și / sau ghiduri)					

5. Cum ați aflat despre CBD (ABS)? (vă rugăm să descrieți pe scurt)

Ex: de la punctul focal național CBD sau ABS/rețeaua națională de grădini botanice/colegi/ altele
.....
.....

6. Accesul și distribuirea beneficiilor sunt abordate în cadrul politicilor instituției dvs.?

- ☐ Da
☐ Politica noastră este în curs de revizuire pentru a include ABS
☐ Nu
☐ Nu știu
☐ Altele (vă rugăm să specificați)

7. Instituția dvs. furnizează resurse genetice unei terțe părți?

- ☐ Da
☐ Nu

8. Căror instituții furnizează resurse genetice instituția dumneavoastră? (Puteți opta pentru mai multe răspunsuri; vă rugăm să specificați pe scurt în ce constă această furnizare)

- ☐ grădini botanice
- ☐ universități / institute de cercetare
- ☐ pepiniere/bănci de gene
- ☐ crescătorii
- ☐ alte sectoare comerciale (ex.: produse farmaceutic /cosmetice)
- ☐ agenții guvernamentale
- ☐ vânzări către public
- ☐ altele
- ☐ nu este cazul

9. Instituția dvs. folosește următoarea documentație pentru a comunica termenii de utilizare a resurselor genetice?

- ☐ contracte de transfer de resurse genetice
- ☐ contracte de împrumut /
- ☐ altele (vă rugăm să specificați)

10. Permisele de colectare și / sau acordurile de distribuire a beneficiilor (sau link-uri la aceste documente) sunt atașate la registrele colecției pentru o accesare adecvată?

- ☐ da
- ☐ nu, ar orice restricții sau termeni speciali sunt notați
- ☐ nu
- ☐ nu știu

11. Instituția dvs. este implicată în conservarea/schimbul introducerea/cercetarea resurselor genetice în alte țări?

- ☐ da
- ☐ nu

12. În mod obișnuit, instituția dvs. ce fel de beneficii oferă furnizorilor de biodiversitate ? (Puteți opta pentru mai multe răspunsuri; vă rugăm să specificați pe scurt în ce constă această furnizare):

- ☐ expediții și proiecte comune cu o instituție parteneră din țara de origine
- ☐ transfer de cunoștințe taxonomice și expertiză
- ☐ transfer de cunoștințe horticoale și expertiză
- ☐ schimb de personal de specialitate/ materiale educaționale/asistență tehnică
- ☐ reintroducere a speciilor de plante amenințate / / e / nu știu / altul (vă rugăm să descrieți)
- ☐ restaurarea habitatului
 - ☐ publicații comune cu oameni de știință și instituții din țara de origine / publicarea rezultatelor cercetării în țara de origine
 - ☐ oferă acces la rezultatele cercetării în țara de origine / sprijin financiar direct pentru instituțiile/comunitățile din țara de origin
- ☐ nu știu
- ☐ altele (vă rugăm să specificați)

Vârsta	Sex	Studii	Ocupație
--------	-----	--------	----------

- ☐ Feminin ☐ Liceal ☐ Postliceal
☐ Masculin ☐ Universitar ☐ Postuniversitar

.....
 Instituția pe care o reprezentați?

Vă rugăm să specificați care este statul/forma de organizare a instituției dumneavoastră?

- ☐ Autoritate (locală, județeană, națională) ☐ ONG ☐ SRL
☐ Companie multinațională/reprezentanță în România ☐ Altul

Vă mulțumim pentru participare!

ANEXA 3. Articole studiate pentru efectuarea analizei bibliometrice a principalelor surse de literatură științifică

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
1	Aarestrup, Frank M.; Koopmans, Marion G.	2016	Sharing Data for Global Infectious Disease Surveillance and Outbreak Detection	Trends in Microbiology
2	Adenle, Ademola A.; Stevens, Casey; Bridgewater, Peter	2015	Global conservation and management of biodiversity in developing countries: An opportunity for a new approach	Environmental Science and Policy
3	Aerts, Raf; Geeraert, Lore; Berecha, Gezahegn; Hundera, Kitessa; Muys, Bart; De Kort, Hanne; Honnay, Olivier	2017	Conserving wild Arabica coffee: Emerging threats and opportunities	Agriculture, Ecosystems and Environment
4	Allard, Pierre-marie; Wolfender, Jean-luc	2017	Deep metabolome annotation in natural products research : towards a virtuous cycle in metabolite identification	Current Opinion in Chemical Biology
5	Amengual, J.; Alvarez-Berastegui, D.	2018	A critical evaluation of the Aichi Biodiversity Target 11 and the Mediterranean MPA network, two years ahead of its deadline	Biological Conservation
6	Apaza Ticona, Luis Nestor; Tena Pérez, Victor; Bermejo Benito, Paulina	2020	Local/traditional uses, secondary metabolites and biological activities of Mashua (<i>Tropaeolum tuberosum</i> Ruiz & Pavón)	Journal of Ethnopharmacology
7	Aragón, Alexandra; Jacobs, Sander; Cliquet, An	2016	What 's law got to do with it ? Why environmental justice is essential to ecosystem service valuation	Ecosystem Services
8	Atanasov, Atanas G.; Waltenberger, Birgit; Pferschy-Wenzig, Eva Maria; Linder, Thomas; Wawrosch, Christoph; Uhrin, Pavel; Temml, Veronika; Wang, Limei; Schwaiger, Stefan; Heiss, Elke H.; Rollinger, Judith M.; Schuster, Daniela; Breuss, Johannes M.; Bochkov, Valery; Mihovilovic, Marko D.; Kopp, Brigitte; Bauer, Rudolf; Dirsch,	2015	Discovery and resupply of pharmacologically active plant-derived natural products: A review	Biotechnology Advances

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Verena M.; Stuppner, Hermann			
9	Banerjee, Mita	2019	Phytomedicine Biopiracy in India : Seed diversity and the scramble for knowledge	Phytomedicine
10	Barata, Ana Maria; Rocha, Filomena; Lopes, Violeta; Carvalho, Ana Maria	2016	Conservation and sustainable uses of medicinal and aromatic plants genetic resources on the worldwide for human welfare	Industrial Crops and Products
11	Bariotakis, Michael; Georgescu, Luciana; Laina, Danae; Oikonomou, Ioanna; Ntagounakis, George; Koufaki, Margarita Ioanna; Souma, Maria; Choreftakis, Michalis; Zormpa, Ourania Grigoriadou; Smykal, Petr; Sourvinos, George; Lionis, Christos; Castanas, Elias; Karousou, Regina; Pirintsos, Stergios A.	2019	From wild harvest towards precision agriculture: Use of Ecological Niche Modelling to direct potential cultivation of wild medicinal plants in Crete	Science of the Total Environment
12	Beck, Erwin	2019	Phytomedicine Access and benefit sharing -- The perspective of basic research	Phytomedicine
13	Bhatia, Pooja; Chugh, Archana	2015	Role of marine bioprospecting contracts in developing access and benefit sharing mechanism for marine traditional knowledge holders in the pharmaceutical industry	Global Ecology and Conservation
14	Bierbaum, Rosina; Leonard, Sunday A.; Rejeski, David; Whaley, Christopher; Barra, Ricardo O.; Libre, Christina	2020	Novel entities and technologies: Environmental benefits and risks	Environmental Science and Policy
15	Björnstad, Ösmund	2016	„Do Not Privatize the Giant's Shoulders,“: Rethinking Patents in Plant Breeding	Trends in Biotechnology
16	Blasiak, Robert; Jouffray, Jean Baptiste; Wabnitz, Colette C. C.; Åsterblom, Henrik	2019	Scientists Should Disclose Origin in Marine Gene Patents	Trends in Ecology and Evolution
17	Bloch, Jean François; Tardieu-Guigues, Elisabeth	2014	Marine biotechnologies and synthetic biology, new issues for a fair and equitable profit-sharing commercial use	Marine Genomics

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
18	Bonn, Aletta; Reed, Mark S.; Evans, Chris D.; Joosten, Hans; Bain, Clifton; Farmer, Jenny; Emmer, Igino; Couwenberg, John; Moxey, Andrew; Artz, Rebekka; Tanneberger, Franziska; Unger, Moritz Von; Smyth, Mary-ann; Birnie, Dick	2014	Investing in nature : Developing ecosystem service markets for peatland restoration	Ecosystem Services
19	Bourdy, Geneviève; Aubertin, Catherine; Jullian, Valérie; Deharo, Eric	2017	Quassia „Á biopiracy „À case and the Nagoya Protocol : A researcher ' s perspective	Journal of Ethnopharmacology
20	Broggiato, Arianna; Arnaud-Haond, Sophie; Chiarolla, Claudio; Greiber, Thomas	2014	Fair and equitable sharing of benefits from the utilization of marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction: Bridging the gaps between science and policy	Marine Policy
21	Bubela, Tania; Hagen, Gregory; Einsiedel, Edna	2012	Synthetic biology confronts publics and policy makers : challenges for communication , regulation and commercialization	Trends in Biotechnology
22	Cómaro-Leret, Rodrigo; Paniagua-Zambrana, Narel; Svenning, Jens Christian; Balslev, Henrik; Mac¶a, Manuel J.	2014	Geospatial patterns in traditional knowledge serve in assessing intellectual property rights and benefit-sharing in northwest South America	Journal of Ethnopharmacology
23	Camillo, Francesco; Rota, Alessandra; Biagini, Lorenzo; Tesi, Matteo; Fanelli, Diana; Panzani, Duccio	2018	The Current Situation and Trend of Donkey Industry in Europe	Journal of Equine Veterinary Science
24	Campanaro, Ausilia; Tommasi, Nicola; Guzzetti, Lorenzo; Galimberti, Andrea; Bruni, Ilaria; Labra, Massimo	2019	DNA barcoding to promote social awareness and identity of neglected, underutilized plant species having valuable nutritional properties	Food Research International
25	Cavallo, Marianna; Elliott, Michael; Quintino, Victor; Touza, Julia	2018	Can national management measures achieve good status across international boundaries? - A case study of the Bay of Biscay and Iberian coast sub-region	Ocean and Coastal Management

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
26	Chiappetta, Adriana; Muto, Antonella; Muzzalupo, Rita; Muzzalupo, Innocenzo	2017	New rapid procedure for genetic characterization of Italian wild olive (<i>Olea europaea</i>) and traceability of virgin olive oils by means of SSR markers	Scientia Horticulturae
27	Christmann, Stefanie; Aw-Hassan, Aden	2011	Should agricultural research in Central Asia and Caucasus (CAC) re-prioritize its agenda with view to climate change?	Agriculture, Ecosystems and Environment
28	Christmann, Stefanie	2019	Under which conditions would a wide support be likely for a Multilateral Environmental Agreement for pollinator protection?	Environmental Science and Policy
29	Cisneros-montemayor, M.; Moreno-b, Marcia; Allison, Edward H.; Cheung, William W. L.; Hessing-lewis, Margot; Oyinlola, Muhammed A.; Singh, Gerald G.; Swartz, Wilf; Ota, Yoshitaka	2019	Social equity and benefits as the nexus of a transformative Blue Economy : A sectoral review of implications	
30	Collins, Jane Eva; Harden-Davies, Harriet; Jaspars, Marcel; Thiele, Torsten; Vanagt, Thomas; Huys, Isabelle	2019	Inclusive innovation: Enhancing global participation in and benefit sharing linked to the utilization of marine genetic resources from areas beyond national jurisdiction	Marine Policy
31	Cordell, Geoffrey A.	2014	Phytochemistry Letters Phytochemistry and traditional medicine -- The revolution continues --ß	Phytochemistry Letters
32	Corson, Catherine; Campbell, Lisa M.; Wilshusen, Peter; Gray, Noella J.	2019	Assembling global conservation governance	Geoforum
33	Cox, Deborah; Reilly, Brian; Warnock, Neil D.; Dyer, Steven; Sturrock, Matthew; Cortada, Laura; Coyne, Danny; Maule, Aaron G.; Dalzell, Johnathan J.	2019	Transcriptional signatures of invasiveness in <i>Meloidogyne incognita</i> populations from sub-Saharan Africa	International Journal for Parasitology
34	Das, Kunal; Choudhary, Ruplal; Thompson-Witrick, Katherine A.	2019	Effects of new technology on the current manufacturing process of yogurt-to increase the overall marketability of yogurt	Lwt

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
35	Davis, Kate; Smit, Martin F.; Kidd, Martin; Sharrock, Suzanne; Allenstein, Pamela	2015	An access and benefit-sharing awareness survey for botanic gardens: Are they prepared for the Nagoya Protocol?	South African Journal of Botany
36	Dawson, Neil; Martin, Adrian	2015	Assessing the contribution of ecosystem services to human wellbeing: A disaggregated study in western Rwanda	Ecological Economics
37	Declerck, Stéphane; Willems, Anne; van der Heijden, Marcel G. A.; Varese, Giovanna Cristina; Turkovskaya, Olga; Evtushenko, Lyudmila; Ivshina, Irena; Desmeth, Philippe	2015	PERN: An EU-Russia initiative for rhizosphere microbial resources	Trends in Biotechnology
38	Dedeurwaerdere, Tom; Melindi-Ghidi, Paolo; Broggiato, Arianna	2016	Global scientific research commons under the Nagoya Protocol: Towards a collaborative economy model for the sharing of basic research assets	Environmental Science and Policy
39	Delgado, Tzitzì Sharhún; McCall, Michael Keith; López-Binquet, Citlalli	2016	Recognized but not supported: Assessing the incorporation of non-timber forest products into Mexican forest policy	Forest Policy and Economics
40	De Mol, Maarten L.; Snoeck, Nico; De Maeseneire, Sofie L.; Soetaert, Wim K.	2018	Hidden antibiotics: Where to uncover?	Biotechnology Advances
41	Deplazes-Zemp, Anna	2018	Genetic resources, an analysis of a multifaceted concept	Biological Conservation
42	De Santo, Elizabeth M.	2018	Implementation challenges of area-based management tools (ABMTs) for biodiversity beyond national jurisdiction (BBNJ)	Marine Policy
43	Dhami, Namraj	2013	Trends in Pharmacognosy: A modern science of natural medicines	Journal of Herbal Medicine
44	Dietrich, Christopher H.; Dmitriev, Dmitry A.	2016	Insect phylogenetics in the digital age	Current Opinion in Insect Science
45	Ditomaso, Joseph M.; Steenwyk, Robert A. Van; Nowierski, Robert M.; Meyerson, Laura A.; Doering, Otto C.; Lane, Eric; Cowan, Phil E.; Zimmerman, Kenneth;	2017	Addressing the needs for improving classical biological control programs in the USA	Biological Control

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Pitcairn, Michael J.; Christopher, P.			
46	Dvôrr, Dieter	2019	Biopiracy and the right to self-determination of indigenous peoples	Phytomedicine
47	Druel, Elisabeth; Gjerde, Kristina M.	2014	Sustaining marine life beyond boundaries: Options for an implementing agreement for marine biodiversity beyond national jurisdiction under the United Nations Convention on the Law of the Sea	Marine Policy
48	Dubost, Jean-marc; Lamxay, Vichith; Krief, Sabrina; Falshaw, Michael; Manithip, Chanthanom; Deharo, Eric	2019	From plant selection by elephants to human and veterinary pharmacopeia of mahouts in Laos	Journal of Ethnopharmacology
49	Efferth, Thomas; Banerjee, Mita; Paul, Norbert W.; Abdelfatah, Sara; Arend, Joachim; Elhassan, Gihan; Hamdoun, Sami; Hamm, Rebecca; Hong, Chunlan; Kadioglu, Onat; Navü, Janine; Ochwangi, Dominic; Ooko, Edna; Ozenver, Nadire; Saeed, Mohamed E. M.; Schneider, Mathias; Seo, Ean Jeong; Wu, Ching Fen; Yan, Ge; Zeino, Maen; Zhao, Qiaoli; Abu-Darwish, Mohammad S.; Andersch, Kai; Alexie, Gladys; Bessarab, Dawn; Bhakta-Guha, Dipita; Bolzani, Vanderlan; Dapat, Else; Donenko, Fedor V.; Efferth, Monika; Greten, Henry J.; Gunatilaka, Leslie; Hussein, Ahmed A.; Karadeniz, Asuman; Khalid, Hassan E.;	2016	Biopiracy of natural products and good bioprospecting practice	Phytomedicine

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Kuete, Victor; Lee, Ik Soo; Liu, Liang; Midiwo, Jacob; Mora, Rodrigo; Nakagawa, Hiroshi; Ngassapa, Olipa; Noysang, Chanai; Omosa, Leonida K.; Roland, Fred Hwiemtun; Shahat, Abdelaaty A.; Saab, Antoine; Saeed, Elfatih M.; Shan, Letian; Titinchi, Salam J. J.			
50	Efferth, Thomas	2019	Biopiracy of medicinal plants: Finding fair solutions for the use of natural resources	Phytomedicine
51	Efferth, Thomas; Banerjee, Mita; Abu-Darwish, Mohammad Sanad; Abdelfatah, Sara; Bückers, Madeleine; Bhakt-Guha, Dipita; Bolzani, Vanderlan; Daak, Salah; Demirezer, İlhan Lutfiye; Dawood, Mona; Efferth, Monika; El-Seedi, Hesham R.; Fischer, Nicolas; Greten, Henry J.; Hamdoun, Sami; Hong, Chunlan; Horneber, Markus; Kadioglu, Onat; Khalid, Hassan E.; Khalid, Sami A.; Kuete, Victor; Mahmoud, Nuha; Marin, José; Mbaveng, Armelle; Midiwo, Jacob; Nakagawa, Hiroshi; Nanyu, Janine; Ngassapa, Olipa; Ochwang'i, Dominic; Omosa, Leonida K.; Ooko, Edna A.; Özgenç, Nadire; Poornima, Paramasivan; Romero,	2019	Biopiracy versus One-World Medicine-From colonial relicts to global collaborative concepts	Phytomedicine

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Marta Rodriguez; Saeed, Mohamed E. M.; Salgueiro, Ligia; Seo, Ean Jeong; Yan, Ge; Yasin, Zahir; Saeed, Elfatih M.; Paul, Norbert W.			
52	Elkington, Bethany G.; Sydara, Kongmany; Newsome, Andrew; Hwang, Chang Hwa; Lankin, David C.; Simmler, Charlotte; Napolitano, Jos [√] © G.; Ree, Richard; Graham, James G.; Gyllenhaal, Charlotte; Bouamanivong, Somsanith; Souliya, Onewilay; Pauli, Guido F.; Franzblau, Scott G.; Soejarto, Djaja Djendoel	2014	New finding of an anti-TB compound in the genus Marsypopetalum (Annonaceae) from a traditional herbal remedy of Laos	Journal of Ethnopharmacology
53	Elliott, Elizabeth; Chassagne, Fran [√] Bois; Aubouy, Agn [√] @s; Deharo, Eric; Souvanasy, Outhay; Sythamala, Phaiboun; Sydara, Kongmany; Lamxay, Vichith; Manithip, Chantanom; Torres, Juan Antonio; Bourdy, Genevi [√] @ve	2020	Forest Fevers: traditional treatment of malaria in the southern lowlands of Laos	Journal of Ethnopharmacology
54	Flach, Joost; dos S. Ribeiro, Carolina; van der Waal, Mark B.; van der Waal, Raymond X.; Claassen, Eric; van de Burgwal, Linda H. M.	2019	The Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and Benefit Sharing: Best practices for users of Lactic Acid Bacteria	PharmaNutrition
55	Forleo, Maria Bonaventura; Palmieri, Nadia	2018	A framework for assessing the relational accessibility of protected areas	Journal of Cleaner Production
56	Friedman, K.; Garcia, S. M.; Rice, J.	2018	Mainstreaming biodiversity in fisheries	Marine Policy
57	Friso, Fabio; Mendive, Fernando; Soffiato, Marco; Bombardelli, Valerio; Hesketh, Alan; Heinrich,	2020	Implementation of Nagoya Protocol on Access and benefit-sharing in Peru: Implications for researchers	

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Michael; Menghini, Luigi; Politi, Matteo			
58	Gascon, Claude; Brooks, Thomas M.; Contreras-macbeath, Topiltzin; Heard, Nicolas; Konstant, William; Lamoreux, John; Launay, Frederic; Maunder, Michael; Mittermeier, Russell A.; Molur, Sanjay; Khalifa, Razan; Mubarak, Al; Parr, Michael J.; Rhodin, Anders G. J.; Rylands, Anthony B.; Soorae, Pritpal	2015		
59	Gaskin, John F.; Bon, Marie Claude; Cock, Matthew J. W.; Cristofaro, Massimo; De Biase, Alessio; De Clerck-Floate, Rose; Ellison, Carol A.; Hinz, Harriet L.; Hufbauer, Ruth A.; Julien, Mic H.; Sforza, Ren√©	2011	Applying molecular-based approaches to classical biological control of weeds	Biological Control
60	Geck, Matthias S.; Reyes, Alberto J.; Casu, Laura; Leonti, Marco	2016	Acculturation and ethnomedicine : A regional comparison of medicinal plant knowledge among the Zoque of southern Mexico	Journal of Ethnopharmacology
61	Gericke, N.	2011	Muthi to medicine	South African Journal of Botany
62	Glenk, Klaus; Schaafsma, Marije; Moxey, Andrew; Martin-Ortega, Julia; Hanley, Nick	2014	A framework for valuing spatially targeted peatland restoration	Ecosystem Services
63	Gonz√lez, Vanessa L.; Devine, Amanda M.; Trizna, Mike; Mulcahy, Daniel G.; Barker, Katharine B.; Coddington, Jonathan A.	2018	Open access genomic resources for terrestrial arthropods	Current Opinion in Insect Science
64	Greiber, Thomas	2019	Phytomedicine Implementation of the Nagoya Protocol in the European Union and in Germany	Phytomedicine
65	Grohmann, Gary; Francis, Donald P.;	2016	Challenges and successes for the grantees and the Technical	Vaccine

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Sokhey, Jaspal; Robertson, James		Advisory Group of WHO „A s influenza vaccine technology transfer initiative	
66	Grzybowski, Mirosław; Glińska-Lewczuk, Katarzyna	2020	The principal threats to the peatlands habitats, in the continental bioregion of Central Europe - A case study of peatland conservation in Poland	Journal for Nature Conservation
67	Harden-davies, Harriet	2016	Marine science and technology transfer_ Can the Intergovernmental Oceanographic Commission advance governance of biodiversity beyond national jurisdiction?	Marine Policy
68	Harden-Davies, Harriet	2017	Deep-sea genetic resources: New frontiers for science and stewardship in areas beyond national jurisdiction	Deep-Sea Research Part II: Topical Studies in Oceanography
69	Heinrich, Michael	2014	Ethnopharmacology : quo vadis ? Challenges for the future	Revista Brasileira de Farmacognosia
70	Heinrich, Michael; Lardos, Andreas; Leonti, Marco; Weckerle, Caroline; Willcox, Merlin; Applequist, Wendy; Ladio, Ana; Lin Long, Chun; Mukherjee, Pulok; Stafford, Gary	2018	Best practice in research: Consensus Statement on Ethnopharmacological Field Studies - ConSEFS	Journal of Ethnopharmacology
71	Heinrich, Michael; Hesketh, Alan	2019	Phytomedicine 25 years after the `Rio Convention ' -- Lessons learned in the context of sustainable development and protecting indigenous and local knowledge	Phytomedicine
72	Heywood, Vernon H.	2017	Plant Diversity Plant conservation in the Anthropocene e Challenges and future prospects	Plant Diversity
73	Hill, Rosemary; Halamish, Eyal; Gordon, Iain J.; Clark, Megan	2013	The maturation of biodiversity as a global social-ecological issue and implications for future biodiversity science and policy	Futures
74	Hill, R.; Dyer, G. A.; Lozada-Ellison, L. M.; Gimona, A.; Martin-Ortega, J.; Munoz-Rojas, J.; Gordon, I. J.	2015	A social-ecological systems analysis of impediments to delivery of the Aichi 2020 Targets and potentially more effective pathways to the conservation of biodiversity	Global Environmental Change
75	Hill, Rosemary; Adem, Wálfredem; Alangui, Wilfred V.; Molnár, Zsolt; Aumeeruddy-Thomas, Yildiz; Bridgewater,	2020	Working with indigenous, local and scientific knowledge in assessments of nature and nature's linkages with people	Current Opinion in Environmental Sustainability

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Peter; Teng√∂, Maria; Thaman, Randy; Adou Yao, Constant Y.; Berkes, Fikret; Carino, Joji; Carneiro da Cunha, Manuela; Diaw, Mariteuw C.; D√≠az, Sandra; Figueroa, Viviana E.; Fisher, Judy; Hardison, Preston; Ichikawa, Kaoru; Kariuki, Peris; Karki, Madhav; Lyver, Phil O. B.; Malmer, Pernilla; Masardule, Onel; Oteng Yeboah, Alfred A.; Pacheco, Diego; Pataridze, Tamar; Perez, Edgar; Rou√©, Mich√®le Marie; Roba, Hassan; Rubis, Jennifer; Saito, Osamu; Xue, Dayuan			
76	Hirons, M.; Mehrabi, Z.; Gonfa, T. A.; Morel, A.; Gole, T. W.; McDermott, C.; Boyd, E.; Robinson, E.; Sheleme, D.; Malhi, Y.; Mason, J.; Norris, K.	2018	Pursuing climate resilient coffee in Ethiopia - A critical review	Geoforum
77	Hitziger, Martin; Heinrich, Michael; Edwards, Peter; P√∂ll, Elfriede; Lopez, Marissa; Kr√°tli, Pius	2016	Maya phytomedicine in Guatemala - Can cooperative research change ethnopharmacological paradigms?	Journal of Ethnopharmacology
78	Houdet, Jo√°l; Trommetter, Michel; Weber, Jacques	2012	Understanding changes in business strategies regarding biodiversity and ecosystem services	Ecological Economics
79	Houghton, Katherine	2014	Identifying new pathways for ocean governance: The role of legal principles in areas beyond national jurisdiction	Marine Policy
80	Kala, Chandra Prakash	2015	Medicinal and aromatic plants: Boon for enterprise development	Journal of Applied Research on Medicinal and Aromatic Plants
81	Kerdudo, Audrey; Burger, Pauline; Merck, Florence; Dingas, Alexandre;	2016	D√©veloppement d'un ingr√©dient naturel: v√°tude de cas d'un conservateur naturel	Comptes Rendus Chimie

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Rolland, Yohan; Michel, Thomas; Fernandez, Xavier			
82	Kim, Sung Gwi	2012	Ocean & Coastal Management The impact of institutional arrangement on ocean governance : International trends and the case of Korea	Ocean and Coastal Management
83	Kim, Hyun; Song, Mi-jang	2013	Ethnozoological study of medicinal animals on Jeju Island , Korea	Journal of Ethnopharmacology
84	Kim, Hyun; Song, Mi Jang	2014	Analysis of traditional knowledge about medicinal plants utilized in communities of Jirisan National Park (Korea)	Journal of Ethnopharmacology
85	Kobmoo, Noppol; Mongkolsamrit, Suchada; Arnarnart, Nuntanat; Luangsard, Janet Jennifer; Giraud, Tatiana	2019	Population genomics revealed cryptic species within host-specific zombie-ant fungi (<i>Ophiocordyceps unilateralis</i>)	Molecular Phylogenetics and Evolution
86	Koellner, Thomas; Bonn, Aletta; Arnhold, Sebastian; Bagstad, Kenneth J.; Fridman, Dor; Guerra, Carlos A.; Kastner, Thomas; Kissinger, Meidad; Kleemann, Janina; Kuhlicke, Christian; Liu, Jianguo; Lopez-Hoffman, Laura; Marques, Alexandra; Marten-Lopez, Berta; Schulp, Catharina J. E.; Wolff, Sarah; Schröter, Matthias	2019	Guidance for assessing interregional ecosystem service flows	Ecological Indicators
87	Koskela, Jarkko; Vinceti, Barbara; Dvorak, William; Bush, David; Dawson, Ian K.; Loo, Judy; Kjaer, Erik Dahl; Navarro, Carlos; Padolina, Cenon; Bordács, Sándor; Jamnadass, Ramni; Graudal, Lars; Ramamonjisoa, Lolona	2014	Utilization and transfer of forest genetic resources: A global review	Forest Ecology and Management

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
88	Krigas, Nikos; Lazari, Diamanto; Maloupa, Eleni; Stikoudi, Maria	2015	Introducing Dittany of Crete (<i>Origanum dictamnus</i> L.) to gastronomy: A new culinary concept for a traditionally used medicinal plant	International Journal of Gastronomy and Food Science
89	Lago, M.; Boteler, B.; Rouillard, J.; Abhold, K.; Jvshnig, S. C.; Iglesias-campos, A.; Delacv°mara, G.; Piet, G. J.; Hein, T.; Nogueira, A. J. A.; Lillebv[], A. I.; Strosser, P.; Robinson, L. A.; Wever, A. De; Higgins, T. O.; Schl°ter, M.; T°dr°k, L.; Reichert, P.; Ham, C. Van; Villa, F.; Mcdonald, Hugh	2019	Introducing the H2020 AQUACROSS project : Knowledge , Assessment , and Management for AQUAtic Biodiversity and Ecosystem Services aCROSS EU policies	Science of the Total Environment
90	Lai, Hung En; Canavan, Caoimhe; Cameron, Loren; Moore, Simon; Danchenko, Monika; Kuiken, Todd; Sekeyov°, Zuzana; Freemont, Paul S.	2019	Synthetic Biology and the United Nations	Trends in Biotechnology
91	Lara-issasi, Gonzalo R.; Ocampo, Nitzine E.; Hoz-rodr°guez, Lia; Correa-prado, Rodrigo; Cedillo-cruz, Alberto; Arzate, Higinio; Aguilar, Maria I.	2018	Aqueous extract of <i>Sedum oxypetalum</i> induces mineralization and osteogenic differentiation by human Periodontal Ligament-Derived cells	Journal of Ethnopharmacology
92	Lawson, Charles; Rourke, Michelle	2020	Digital sequence information as a marine genetic resource under the proposed UNCLOS legally binding instrument	
93	Leary, David	2019	Agreeing to disagree on what we have or have not agreed on: The current state of play of the BBNJ negotiations on the status of marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction	Marine Policy
94	Lebreton, Benoit; Rivaud, Audrey; Picot, Laurent; Pr°vost, Beno°t; Barill°, Laurent; Sauzeau,	2019	From ecological relevance of the ecosystem services concept to its socio-political use. The case study of intertidal bare mudflats in the Marennes-Ol°ron Bay, France	Ocean and Coastal Management

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Thierry; Beseres Pollack, Jennifer; Lavaud, Johann			
95	Lee, Bo Kyeong; Sohn, So Young	2016	Patent portfolio-based indicators to evaluate the commercial benefits of national plant genetic resources	Ecological Indicators
96	Leitão, Suzana Guimarães; Oliveira, Danilo Ribeiro De	2014	The modern pharmacognosy and the ethnopharmacological approach on natural products research	Revista Brasileira de Farmacognosia
97	Loo, Judy; Souvannavong, Oudara; Dawson, Ian K.	2014	Seeing the trees as well as the forest: The importance of managing forest genetic resources	Forest Ecology and Management
98	Loureiro, Catarina; Medema, Marnix H.; van der Oost, John; Sipkema, Detmer	2018	Exploration and exploitation of the environment for novel specialized metabolites	Current Opinion in Biotechnology
99	Lueders, Imke; Allen, W. R. Twink	2020	Managed wildlife breeding-an undervalued conservation tool?	Theriogenology
100	Mackey, Tim K.; Contreras, John T.; Liang, Bryan A.	2014	Science of the Total Environment The Minamata Convention on Mercury : Attempting to address the global controversy of dental amalgam use and mercury waste disposal	Science of the Total Environment, The
101	Maghnia, Fatima Zahra; Abbas, Younes; Mahdoui, Frédéric; Prin, Yves; El Ghachtouli, Naïma; Duponnois, Robin; Sanguin, Hervé	2019	The rhizosphere microbiome: A key component of sustainable cork oak forests in trouble	Forest Ecology and Management
102	Manya, Mboni Henry; Keymeulen, Flore; Ngezahayo, Juvénile; Bakari, Amuri Salvius; Kalonda, Mutombo Emery; Kahumba, Byanga Joh; Duez, Pierre; Stéveny, Caroline; Lumbu, Simbi Jean Baptiste	2020	Antimalarial herbal remedies of Bukavu and Uvira areas in DR Congo: An ethnobotanical survey	Journal of Ethnopharmacology
103	Marciniak, Konrad Jan	2017	New implementing agreement under UNCLOS: A threat or an opportunity for fisheries governance?	Marine Policy
104	Martin, Adrian; Coolsaet, Brendan; Corbera, Esteve; Dawson, Neil M.; Fraser, James A.	2016	Justice and conservation: The need to incorporate recognition	Biological Conservation

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Lehman, Ina; Rodriguez, Ioki			
105	Matz-Löck, Nele; Fuchs, Johannes	2014	The impact of OSPAR on protected area management beyond national jurisdiction: Effective regional cooperation or a network of paper parks?	Marine Policy
106	Mazzarino, Jane Morcia; Turatti, Luciana; Petter, Sabrina Thais	2020	Environmental governance: Media approach on the united nations programme for the environment	Environmental Development
107	McCluskey Kevin, K.; Wiest, Aric	2011	The Fungal Genetics Stock Center in the context of a world wide community of ex situ fungal germplasm repositories	Fungal Biology Reviews
108	Mehbub, Mohammad F.; Perkins, Michael V.; Zhang, Wei; Franco, Christopher M. M.	2016	New marine natural products from sponges (Porifera) of the order Dictyoceratida (2001 to 2012); a promising source for drug discovery, exploration and future prospects	Biotechnology Advances
109	Montanari, Bernadette; Bergh, Sylvia I.	2019	Why women's traditional knowledge matters in the production processes of natural product development: The case of the Green Morocco Plan	Women's Studies International Forum
110	Myburgh, A. F.	2011	Legal developments in the protection of plant-related traditional knowledge : An intellectual property lawyer 's perspective of the international and South African legal framework	South African Journal of Botany
111	Navarro, Laetitia M.; Fernandez, Nestor; Guerra, Carlos; Guralnick, Rob; Kissling, W. Daniel; Londoño, Maria Cecilia; Muller-Karger, Frank; Turak, Eren; Balvanera, Patricia; Costello, Mark J.; Delavaud, Aurelie; El Serafy, G. Y.; Ferrier, Simon; Geijzenborffer, Ilse; Geller, Gary N.; Jetz, Walter; Kim, Eun Shik; Kim, Hye Jin; Martin, Corinne S.; McGeoch, Melodie A.; Mwampamba,	2017	Monitoring biodiversity change through effective global coordination	Current Opinion in Environmental Sustainability

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Tuyeni H.; Nel, Jeanne L.; Nicholson, Emily; Pettorelli, Nathalie; Schaepman, Michael E.; Skidmore, Andrew; Sousa Pinto, Isabel; Vergara, Sheila; Vihervaara, Petteri; Xu, Haigen; Yahara, Tetsukazu; Gill, Mike; Pereira, Henrique M.			
112	Ncube, B.; Finnie, J. F.; Van Staden, J.	2012	Quality from the field: The impact of environmental factors as quality determinants in medicinal plants	South African Journal of Botany
113	Neimark, Benjamin D.	2012	Geoforum Industrializing nature , knowledge , and labour : The political economy of bioprospecting in Madagascar	Geoforum
114	∑østerberg, Jeppe Thulin; Xiang, Wen; Olsen, Lene Irene; Edenbrandt, Anna Kristina; Vedel, Suzanne Elizabeth; Christiansen, Andreas; Landes, Xavier; Andersen, Martin Marchman; Pagh, Peter; Sand∑øe, Peter; Nielsen, John; Christensen, S∑ren Br∑gger; Thorsen, Bo Jellesmark; Kappel, Klemens; Gamborg, Christian; Palmgren, Michael	2017	Accelerating the Domestication of New Crops : Feasibility and Approaches	Trends in Plant Science
115	Onofri, Laura	2014	Material transfer agreements: An economic and econometric analysis	Ecological Economics
116	Ortiz, Sergio; Lecsbornet, Marylin; Bonnal, Christine; Houze, Sandrine; Michel, Sylvie	2019	Bioguided identification of triterpenoids and neolignans as bioactive compounds from anti-infectious medicinal plants of the Taira Atacama ' s community (Calama , Chile)	Journal of Ethnopharmacology
117	Overmann, J∑rg	2015	Significance and future role of microbial resource centers	Systematic and Applied Microbiology
118	Overmann, J∑rg; Scholz, Amber Hartman	2017	Microbiological Research Under the Nagoya Protocol: Facts and Fiction	Trends in Microbiology

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
119	Palmgren, Michael G.; Edenbrandt, Anna Kristina; Vedel, Suzanne Elizabeth; Andersen, Martin Marchman; Landes, Xavier; Vøsterberg, Jeppe Thulin; Falhof, Janus; Olsen, Lene Irene; Christensen, Søren Brügger; Sandvæge, Peter; Gamborg, Christian; Kappel, Klemens; Thorsen, Bo Jellesmark; Pagh, Peter	2015	Are we ready for back-to-nature crop breeding?	Trends in Plant Science
120	Park, Song-yi; Bae, Ji-hoon; Oh, Myung-min	2019	Journal of Applied Research on Medicinal and Aromatic Plants Manipulating light quality to promote shoot growth and bioactive compound biosynthesis of <i>Crepidiastrum denticulatum</i> (Houtt .) Pak & Kawano cultivated in plant factories	
121	Parks, Louisa	2018	Challenging power from the bottom up? Community protocols, benefit-sharing, and the challenge of dominant discourses	Geoforum
122	Parra, John De; Quave, Cassandra L.	2017	Special Issue : Science & technology : Harnessing the Power of Ethnobotany with Biotechnology	Trends in Biotechnology
123	Peña Neira, Sergio	2017	Interpretation and application of international legal obligation in a national legal system: Taking seriously benefit sharing from the utilization of genetic resources in India	Anuario Mexicano de Derecho Internacional
124	Peña Neira, Sergio	2017	Sharing the benefits of marine genetic resources in the High Seas for conservation?	Ocean and Coastal Management
125	Plockers, Christine; Rascher, Uwe; Scharr, Hanno; Gillhaussen, Philipp Von; Beierkuhnlein, Carl; Temperton, Vicky M.	2013	Acta Oecologica Sowing different mixtures in dry acidic grassland produced priority effects of varying strength	Acta Oecologica
126	Popova, Elena; Kim, Haeng Hoon; Saxena, Praveen Kumar; Engelmann, Florent; Pritchard, Hugh W.	2016	Frozen beauty: The cryobiotechnology of orchid diversity	Biotechnology Advances

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
127	PréÉvÉlie, Remus	2018	Major perturbations in the Earth's forest ecosystems. Possible implications for global warming	Earth-Science Reviews
128	Puig-Marc√≥, Roser	2014	Access and benefit sharing of Antarctica's Biological Material	Marine Genomics
129	Reich, Marlis; Labes, Antje	2017	How to boost marine fungal research: A first step towards a multidisciplinary approach by combining molecular fungal ecology and natural products chemistry	Marine Genomics
130	Ritchie, Rachael J.; Guy, Ken; Philp, Jim C.	2013	Policy to support marine biotechnology-based solutions to global challenges	Trends in Biotechnology
131	Roa, Carolina; Hamilton, Ruairidh Sackville; Wenzl, Peter; Powell, Wayne	2016	Plant Genetic Resources : Needs , Rights , and Opportunities	Trends in Plant Science
132	Rosendal, G. Kristin; Olesen, Ingrid; Wall√[]e, Morten	2013	Evolving legal regimes , market structures and biology affecting access to and protection of aquaculture genetic resources	Aquaculture
133	Salpin, Charlotte; Onwuasoanya, Vita; Bourrel, Marie; Swaddling, Alison	2018	Marine scientific research in Pacific Small Island Developing States	Marine Policy
134	Sarkis, Joseph; Vazquez-brust, Diego; Bruijn, Theo De; Fischer, Kurt; Franco-garcia, Maria Laura; Kamolsiripichaiporn, Somporn; Wei, Harn; Lehmann, Martin; Kuppusamy, Ilangovan	2015	Helping to build a sustainable future through the greening of industry and its networks : knowledge sharing and action promotion	Journal of Cleaner Production
135	Sasaki, Nophea; Chheng, Kimsun; Ty, Sokhun	2012	Managing production forests for timber production and carbon emission reductions under the REDD+ scheme	Environmental Science and Policy
136	Scovazzi, Tullio	2016	The negotiations for a binding instrument on the conservation and sustainable use of marine biological diversity beyond national jurisdiction	Marine Policy
137	Sette, Lara Dur√¶es; Pagnocca, Fernando Carlos; Rodrigues, Andr√©	2013	Microbial culture collections as pillars for promoting fungal diversity , conservation and exploitation	Fungal Genetics and Biology
138	Silva, Manuela da; Oliveira, Danilo Ribeiro de	2018	The new Brazilian legislation on access to the biodiversity (Law 13,123/15 and Decree 8772/16)	Brazilian Journal of Microbiology

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
139	Sitepu, Irnayuli R.; Enriquez, Lauren L.; Nguyen, Valerie; Doyle, Carolyn; Simmons, Blake A.; Singer, Steven W.; Fry, Russell; Simmons, Christopher W.; Boundy-Mills, Kyria	2019	Ethanol production in switchgrass hydrolysate by ionic liquid-tolerant yeasts	Bioresource Technology Reports
140	Skirycz, Aleksandra; Kierszniowska, Sylwia; Mvoret, Michaél; Willmitzer, Lothar; Tzotzos, George	2016	Medicinal Bioprospecting of the Amazon Rainforest : A Modern Eldorado ?	Trends in Biotechnology
141	Skouloudis, Antonis; Malesios, Chrisovalantis; Dimitrakopoulos, Panayiotis G.	2019	Corporate biodiversity accounting and reporting in mega-diverse countries: An examination of indicators disclosed in sustainability reports	Ecological Indicators
142	Smith, Barbara M.; Basu, Priyadarshini Chakrabarti; Chatterjee, Arnob; Chatterjee, Soumik; Dey, Uday Kumar; Dicks, Lynn V.; Giri, Bhagirath; Laha, Supratim; Majhi, Rabindra Kumar; Basu, Parthiba	2017	Collating and validating indigenous and local knowledge to apply multiple knowledge systems to an environmental challenge: A case-study of pollinators in India	Biological Conservation
143	Soria-Lopez, Manuel; Fuentes-Péramo, Israel	2016	The identification of biopiracy in patents	World Patent Information
144	Stromberg, Per M.; Dedeurwaerdere, Tom; Pascual, Unai	2013	The heterogeneity of public ex situ collections of microorganisms: Empirical evidence about conservation practices, industry spillovers and public goods	Environmental Science and Policy
145	Subramanian, Sathish; Blanton, Laura V.; Frese, Steven A.; Charbonneau, Mark; Mills, David A.; Gordon, Jeffrey I.	2015	Perspective Cultivating Healthy Growth and Nutrition through the Gut Microbiota	Cell
146	Sulyandziga, Liubov	2019	Indigenous peoples and extractive industry encounters: Benefit-sharing agreements in Russian Arctic	Polar Science

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
147	Talaat, Wan Izatul Asma Wan	2013	Protection of the Associated Traditional Knowledge on Genetic Resources: Beyond the Nagoya Protocol	Procedia - Social and Behavioral Sciences
148	Tiller, R.; Webster, D. G.; Young, O.	2019	Protecting biodiversity in areas beyond national jurisdiction : An earth system governance perspective	
149	Toomey, Lola; Dellicour, Simon; Vanina, Tatyana; Pegg, Josephine; Kaczkowski, Zbigniew; Kou~ôil, Jan; Teletchea, Fabrice; Bl√°ha, Martin; Fontaine, Pascal; Lecocq, Thomas	2020	Getting off on the right foot: Integration of spatial distribution of genetic variability for aquaculture development and regulations, the European perch case	Aquaculture
150	Tysiachniouk, Maria; Henry, Laura A.; Lamers, Machiel; Tatenhove, Jan P. M. Van	2018	Energy Research & Social Science Oil and indigenous people in sub-Arctic Russia : Rethinking equity and governance in bene fi t sharing agreements	
151	Ul-Hasan, Sabah; Rodr√°guez-Rom√°n, Eduardo; Reitzel, Adam M.; Adams, Rachelle M. M.; Herzig, Volker; Nobile, Clarissa J.; Saviola, Anthony J.; Trim, Steven A.; Stiers, Erin E.; Moschos, Sterghios A.; Keiser, Carl N.; Petras, Daniel; Moran, Yehu; Colston, Timothy J.	2019	The emerging field of venom-microbiomics for exploring venom as a microenvironment, and the corresponding Initiative for Venom Associated Microbes and Parasites (iVAMP)	Toxicon: X
152	Van Wyk, B. E.	2015	A review of commercially important African medicinal plants	Journal of Ethnopharmacology
153	Velivelli, Siva L. S.; De Vos, Paul; Kromann, Peter; Declerck, Stephane; Prestwich, Barbara D.	2014	Biological control agents: From field to market, problems, and challenges	Trends in Biotechnology
154	Vermaak, I.; Kamatou, G. P. P.; Komane-Mofokeng, B.; Viljoen, A. M.; Beckett, K.	2011	African seed oils of commercial importance - Cosmetic applications	South African Journal of Botany
155	Vidas, Davor; Fauchald, Ole	2015	Anthropocene International law for the Anthropocene ? Shifting	Biochemical Pharmacology

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Kristian; Jensen, √øystein; Tvedt, Morten Wall√[]e		perspectives in regulation of the oceans , environment and genetic resources	
156	Wang, W.; Liu, Jinlong; Innes, John L.	2019	Conservation equity for local communities in the process of tourism development in protected areas: A study of Jiuzhaigou Biosphere Reserve, China	World Development
157	Weckerle, Caroline S.; Boer, Hugo J. De; Puri, Rajindra K.; Andel, Tinde Van; Bussmann, Rainer W.; Leonti, Marco	2018	Recommended standards for conducting and reporting ethnopharmacological fi eld studies	Journal of Ethnopharmacolo gy
158	Welch, Eric W.; Shin, Eunjung; Long, Jennifer	2013	Potential effects of the Nagoya Protocol on the exchange of non-plant genetic resources for scientific research: Actors, paths, and consequences	Ecological Economics
159	Welch, Eric W.; Fusi, Federica; Loua, Selim; Siciliano, Michael	2017	Genetic resource policies in international collaborative research for food and agriculture : A study of USAID-funded innovation labs	
160	Willcox, Merlin; Diallo, Drissa; Sanogo, Rokia; Giani, Sergio; Graz, Bertrand; Falquet, Jacques; Bodeker, Gerard	2015	Intellectual property rights, benefit-sharing and development of improved traditional medicines": A new approach"	Journal of Ethnopharmacolo gy
161	Wynberg, R.	2017	Making sense of access and benefit sharing in the rooibos industry: Towards a holistic, just and sustainable framing	South African Journal of Botany
162	Wynberg, Rachel; Laird, Sarah A.	2018	Fast Science and Sluggish Policy: The Herculean Task of Regulating Biodiscovery	Trends in Biotechnology
163	Yao, Ruyu; Heinrich, Michael; Weckerle, Caroline S.	2018	The genus Lycium as food and medicine: A botanical, ethnobotanical and historical review	Journal of Ethnopharmacolo gy
164	Yea, Sang Jun; Jang, Yunji; Seong, Bo Seok; Kim, Chul	2015	Comparative analysis of web search trends between experts and public for medicinal herbs in Korea	Journal of Ethnopharmacolo gy
165	Yea, Sang Jun; Kim, Bu Yeo; Kim, Chul; Yi, Mun Yong	2017	A framework for the targeted selection of herbs with similar efficacy by exploiting drug repositioning technique and curated biomedical knowledge	Journal of Ethnopharmacolo gy
166	Zimmerer, Karl S.; de Haan, Stef; Jones, Andrew D.; Creed-Kanashiro, Hilary;	2019	The biodiversity of food and agriculture (Agrobiodiversity) in the anthropocene: Research	Anthropocene

Nr. crt.	Autor	An	Titlu	Jurnal
	Tello, Milka; Carrasco, Miluska; Meza, Krysty; Plasencia Amaya, Franklin; Cruz-Garcia, Gisella S.; Tubbeh, Ramzi; Jimenez Olivencia, Yolanda		advances and conceptual framework	
167	Zinngrebe, Yves	2016	Learning from local knowledge in Peru-Ideas for more effective biodiversity conservation	Journal for Nature Conservation

ANEXA 4. Publicații analizate pentru abordarea aspectelor privind platformele informatice necesare implementării Protocolului de la Nagoya

Articole publicate pe tema Protocolului de la Nagoya, respectiv a accesului la resursele genetice și distribuirea beneficiilor existente în baza de date Web of Science/Knowledge (<https://apps.webofknowledge.com>), la data de 17.03.2020.

Nr. crt.	Titlu articol	Revista	An publicare
1.	Designing a global mechanism for intergovernmental biodiversity financing	CONSERVATION LETTERS	2020
2.	Genebank Operation in the Arena of Access and Benefit-Sharing Policies	FRONTIERS IN PLANT SCIENCE	2020
3.	Recognising Indigenous customary law of totemic plant species: Challenges and pathways	GEOGRAPHICAL JOURNAL	2020
4.	The Nagoya Protocol and Its Implications on the EU Atlantic Arc Countries Legislation	MARINE DRUGS	2020
5.	Advances and uncertainties in compliance measures for users from the Nagoya Protocol in the European Union	REVIEW OF EUROPEAN COMPARATIVE & INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL LAW	2020
6.	A balanced ABS system: Stakeholder perception on ABS goals	SUSTAINABLE DEVELOPMENT	2020
7.	An international approach to establishing a Competent Authority to manage and protect traditional knowledge	ALTERNATIVE LAW JOURNAL	2019
8.	Collecting wild Miscanthus germplasm in Asia for crop improvement and conservation in Europe whilst adhering to the guidelines of the United Nations' Convention on Biological Diversity	ANNALS OF BOTANY	2019
9.	Public Microbial Resource Centers: Key Hubs for Findable, Accessible, Interoperable, and Reusable (FAIR) Microorganisms and Genetic Materials	APPLIED AND ENVIRONMENTAL MICROBIOLOGY	2019

10.	Investor aspirations for Indigenous land and sea management in Australia	AUSTRALASIAN JOURNAL OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT	2019
11.	The Nagoya protocol and research on emerging infectious diseases	BULLETIN OF THE WORLD HEALTH ORGANIZATION	2019
12.	Regulating Wild Collected Orchids? The CBD, Nagoya Protocol and CITES Overlaps	ENVIRONMENTAL AND PLANNING LAW JOURNAL	2019
13.	Under which conditions would a wide support be likely for a Multilateral Environmental Agreement for pollinator protection?	ENVIRONMENTAL SCIENCE & POLICY	2019
14.	Balanced Options for Access and Benefit-Sharing: Stakeholder Insights on Provider Country Legislation	FRONTIERS IN PLANT SCIENCE	2019
15.	Open Source Seed, a Revolution in Breeding or Yet Another Attack on the Breeder's Exemption?	FRONTIERS IN PLANT SCIENCE	2019
16.	Explaining European Union effectiveness (goal achievement) in the Convention on Biological Diversity: the importance of diplomatic engagement	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	2019
17.	Intellectual Property Rights and Ethnobiology: An Update on Posey's Call to Action	JOURNAL OF ETHNOBIOLOGY	2019
18.	The benefit-sharing principle in international law	JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY LAW & PRACTICE	2019
19.	The future of information under the CBD, Nagoya Protocol, Plant Treaty, and PIP Framework	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2019
20.	Implementation of Access and Benefit Sharing in Indonesia: Review and Case Studies	MANAJEMEN HUTAN TROPIKA	2019

21.	Nagoya Protocol on Access and Benefit-Sharing	MICROBIOLOGY AUSTRALIA	2019
22.	Brazil, example of a non-Nagoya Protocol country	MICROBIOLOGY AUSTRALIA	2019
23.	DSMZ: the European Union's first Registered Collection under the Nagoya Protocol	MICROBIOLOGY AUSTRALIA	2019
24.	International postal, quarantine and safety regulations	MICROBIOLOGY AUSTRALIA	2019
25.	In Silico Molecular Studies of Antiophidic Properties of the Amazonian Tree <i>Cordia nodosa</i> Lam.	MOLECULES	2019
26.	Bioprospecting of plant natural products in Schleswig-Holstein (Germany) I: chemodiversity of the Cichorieae tribe (Asteraceae) in Schleswig-Holstein	PHYTOCHEMISTRY REVIEWS	2019
27.	Access and benefit sharing-The perspective of basic research	PHYTOMEDICINE	2019
28.	Biopiracy and the right to self-determination of indigenous peoples	PHYTOMEDICINE	2019
29.	Implementation of the Nagoya Protocol in the European Union and in Germany	PHYTOMEDICINE	2019
30.	Biopiracy versus One-World Medicine-From colonial relicts to global collaborative concepts	PHYTOMEDICINE	2019
31.	25 years after the 'Rio Convention'-Lessons learned in the context of sustainable development and protecting indigenous and local knowledge	PHYTOMEDICINE	2019
32.	Key legal challenges and opportunities in the implementation of the Nagoya Protocol: The case of China	REVIEW OF EUROPEAN COMPARATIVE & INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL LAW	2019
33.	A systematic quantitative literature review of aquaculture genetic resource access and benefit sharing	REVIEWS IN AQUACULTURE	2019
34.	The protection of traditional knowledge in the context of globalization law	REVISTA POS CIENCIAS SOCIAIS	2019

35.	Bioprospecting Wild Biodiversity in Romania: Case Study - <i>Gentiana lutea</i>	ROMANIAN BIOTECHNOLOGICAL LETTERS	2019
36.	Barriers and facilitators of access to biological material for international research: The role of institutions and networks	SCIENCE AND PUBLIC POLICY	2019
37.	Factors That Explain the Utilization of the Nagoya Protocol Framework for Access and Benefit Sharing	SUSTAINABILITY	2019
38.	Fungal biological resources to support international development: challenges and opportunities	WORLD JOURNAL OF MICROBIOLOGY & BIOTECHNOLOGY	2019
39.	Discovery pipelines for marine resources: an ocean of opportunity for biotechnology?	WORLD JOURNAL OF MICROBIOLOGY & BIOTECHNOLOGY	2019
40.	Silk Route to the Acceptance and Re-Implementation of Bacteriophage Therapy-Part II	ANTIBIOTICS-BASEL	2018
41.	Best practices for the use and exchange of invertebrate biological control genetic resources relevant for food and agriculture	BIOCONTROL	2018
42.	Biological control and the Nagoya Protocol on access and benefit sharing - a case of effective due diligence	BIOCONTROL SCIENCE AND TECHNOLOGY	2018
43.	The Nagoya Protocol and the updation of the principle of Access and Benefit Sharing with particular reference to user compliance pillar	BIOLAW JOURNAL-RIVISTA DI BIODIRITTO	2018
44.	A critical evaluation of the Aichi Biodiversity Target 11 and the Mediterranean MPA network, two years ahead of its deadline	BIOLOGICAL CONSERVATION	2018
45.	'Genetic resources', an analysis of a multifaceted concept	BIOLOGICAL CONSERVATION	2018

46.	Bridging molecular genetics and participatory research: how access and benefit-sharing stimulate interdisciplinary research for tropical biology and conservation	BIOTROPICA	2018
47.	Recognition of indigenous peoples in access and benefit sharing (ABS) legislation and policies of the parties to the Nagoya Protocol	BRICS LAW JOURNAL	2018
48.	The puzzle of traditional knowledge	DUKE LAW JOURNAL	2018
49.	Assessing the extent of access and benefit sharing in the wildlife trade: lessons from horticultural orchids in Southeast Asia	ENVIRONMENTAL CONSERVATION	2018
50.	Commutative Justice and Access and Benefit Sharing for Genetic Resources	ETHICS POLICY & ENVIRONMENT	2018
51.	The Protection of Indigenous Peoples' Seed Rights during Ethnobotanical Research	ETHNOBIOLOGY LETTERS	2018
52.	Plant breeding and diversity: A troubled relationship?	EUPHYTICA	2018
53.	Optimization of native biocontrol agents, with parasitoids of the invasive pest <i>Drosophila suzukii</i> as an example	EVOLUTIONARY APPLICATIONS	2018
54.	Challenging power from the bottom up? Community protocols, benefit-sharing, and the challenge of dominant discourses	GEOFORUM	2018
55.	A strategy for securing unique microbial resources - focusing on Dokdo islands-derived microbial resources	ISRAEL JOURNAL OF ECOLOGY & EVOLUTION	2018
56.	Research Compliance with the Nagoya Protocol	JAPANESE JOURNAL OF APPLIED ENTOMOLOGY AND ZOOLOGY	2018
57.	Regime complexes, critical actors and institutional layering	JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS AND DEVELOPMENT	2018

58.	Who Are "Indigenous and Local Communities" and What Is "Traditional Knowledge" for Virus Access and Benefit-sharing? A Textual Analysis of the Convention on Biological Diversity and Its Nagoya Protocol	JOURNAL OF LAW AND MEDICINE	2018
59.	Access to genetic resources and benefit sharing: Implications of Nagoya Protocol on providers and users	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2018
60.	When knowledge goes viral: Assessing the possibility of virus-related traditional knowledge for access and benefit-sharing	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2018
61.	The Nagoya Protocol could backfire on the Global South	NATURE ECOLOGY & EVOLUTION	2018
62.	Global biodiversity research tied up by juridical interpretations of access and benefit sharing	ORGANISMS DIVERSITY & EVOLUTION	2018
63.	Pathogens collections, biobanks and related-data in a One Health legal and ethical perspective	PARASITOLOGY	2018
64.	New regulations for accessing plant biodiversity samples, what is ABS?	PHYTOCHEMISTRY REVIEWS	2018
65.	Earth BioGenome Project: Sequencing life for the future of life	PROCEEDINGS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE UNITED STATES OF AMERICA	2018
66.	Preparing for the new age of the Nagoya Protocol in scientific ocean drilling	SCIENTIFIC DRILLING	2018
67.	Best practices in the European countries for complying the Nagoya Protocol	SCIENTIFIC PAPERS-SERIES MANAGEMENT ECONOMIC ENGINEERING IN AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT	2018

68.	Capacity building needs for complying with the regulation No. 511/2014 - peculiarities for agriculture	SCIENTIFIC PAPERS-SERIES MANAGEMENT ECONOMIC ENGINEERING IN AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT	2018
69.	Fast Science and Sluggish Policy: The Herculean Task of Regulating Biodiscovery	TRENDS IN BIOTECHNOLOGY	2018
70.	Possible consequences of the Nagoya Protocol for animal breeding and the worldwide exchange of animal genetic resources	ACTA AGRICULTURAE SCANDINAVICA SECTION A- ANIMAL SCIENCE	2017
71.	Selective breeding and the intensive management of wildlife: a legal challenge for Namibian conservation	AFRICAN JOURNAL OF WILDLIFE RESEARCH	2017
72.	Therapy through Social Medicine: Cultivating Connections and Inspiring Solutions for Healthy Living	AIMS MEDICAL SCIENCE	2017
73.	The SUD expert Plantes Development Durable (SEP2D) program supporting Global Strategy for Plant Conservation (GSPC) achievement and the AICHI targets	ANNALS OF THE MISSOURI BOTANICAL GARDEN	2017
74.	Nagoya Protocol: Challenges Arising from a Complex, Ambiguous and Controversial Text	ANUARIO MEXICANO DE DERECHO INTERNACIONAL	2017
75.	What to consider and why when developing access and benefit-sharing regimes?	AUGMDOMUS	2017
76.	Identifying and Preventing Biopiracy in Australia: patent landscapes and legal geographies for plants with Indigenous Australian uses	AUSTRALIAN GEOGRAPHER	2017
77.	Global health security at the time of Nagoya	BULLETIN DE L ACADEMIE NATIONALE DE MEDECINE	2017
78.	India lays the cornerstone of biodiversity access and benefit sharing system	CURRENT SCIENCE	2017

79.	Implications of Indigenous Land Tenure Changes for Accessing Indigenous Genetic Resources from Northern Australia	ENVIRONMENTAL AND PLANNING LAW JOURNAL	2017
80.	The implementation of the Nagoya ABS Protocol for the research sector: experience and challenges	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	2017
81.	Small and smart: the role of Switzerland in the Cartagena and Nagoya protocols negotiations	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	2017
82.	Property rights revisited - are narratives the way forward?	INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW IN THE BUILT ENVIRONMENT	2017
83.	Access without benefit-sharing: design, effectiveness and reform of the FAO seed treaty	INTERNATIONAL JOURNAL OF THE COMMONS	2017
84.	The Implementation of 'Access and Benefit-sharing' in Five EU Member States: The Achievements and Deficiencies of the Nagoya Protocol and the eu Regulation 511/2014	JOURNAL FOR EUROPEAN ENVIRONMENTAL & PLANNING LAW	2017
85.	Quassia "biopiracy" case and the Nagoya Protocol: A researcher's perspective	JOURNAL OF ETHNOPHARMACOLOGY	2017
86.	Practical Implementation Issues for the Convention on Biological Diversity and the Nagoya Protocol from a Korean Perspective	KOREAN JOURNAL OF INTERNATIONAL AND COMPARATIVE LAW	2017
87.	The US Culture Collection Network Responding to the Requirements of the Nagoya Protocol on Access and Benefit Sharing	MBIO	2017
88.	Future access and improvement of industrial lactic acid bacteria cultures	MICROBIAL CELL FACTORIES	2017

89.	Explanation of the Nagoya Protocol on Access and Benefit Sharing and its implication for microbiology	MICROBIOLOGY-SGM	2017
90.	The Nagoya Protocol on access and benefit sharing and its implications for algal culture collections and their users	PHYCOLOGIA	2017
91.	The electronic trade in endemic plants of Cyprus through the Internet	PLANT BIOSYSTEMS	2017
92.	Practical and Implementable Mechanisms for Compliance with the Nagoya Protocol: Access and Benefit Sharing	PROCEEDINGS OF THE 5TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON BIOLOGICAL CONTROL OF ARTHROPODS	2017
93.	The complex framework of access and benefit sharing under the international policy arena	QUALITY-ACCESS TO SUCCESS	2017
94.	Access and Benefit Sharing under the Convention on Biological Diversity and Its Protocol: What Can Some Numbers Tell Us about the Effectiveness of the Regulatory Regime?	RESOURCES-BASEL	2017
95.	Making sense of access and benefit sharing in the rooibos industry: Towards a holistic, just and sustainable framing	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF BOTANY	2017
96.	Microbiological Research Under the Nagoya Protocol: Facts and Fiction	TRENDS IN MICROBIOLOGY	2017
97.	Current development of the German Gene Bank for Ornamental Plants	ZWEITES SYMPOSIUM ZIERPFLANZENZUCHTUNG, 2017	2017
98.	The Nagoya Protocol consequences for plant breeding	ZWEITES SYMPOSIUM ZIERPFLANZENZUCHTUNG, 2017	2017
99.	Ornamental plant breeding in a changing competitive environment	ZWEITES SYMPOSIUM ZIERPFLANZENZUCHTUNG, 2017	2017

100.	GPL 1: Why and how did the Nagoya Protocol evolve?	6TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM BREEDING RESEARCH ON MEDICINAL AND AROMATIC PLANTS (BREEDMAP 6)	2016
101.	Five new species and a systematic synopsis of <i>Pycnandra</i> (Sapotaceae), the largest endemic genus in New Caledonia	AUSTRALIAN SYSTEMATIC BOTANY	2016
102.	Noah's arks in the XXI century. A typology of seed banks	BIODIVERSITY AND CONSERVATION	2016
103.	Asian Network of Research Resource Centers	BIOPRESERVATION AND BIOBANKING	2016
104.	Whither Innovation: The R&D Sector and the Nagoya Protocol at One Year After Entry into Force	BIOTECHNOLOGY LAW REPORT	2016
105.	Do Non-State Perspectives Matter for Treaty Ratification and Implementation? The case of the European Consultation on the Nagoya protocol	ENVIRONMENTAL POLICY AND GOVERNANCE	2016
106.	Global scientific research commons under the Nagoya Protocol: Towards a collaborative economy model for the sharing of basic research assets	ENVIRONMENTAL SCIENCE & POLICY	2016
107.	Nagoya Protocol: curveball for biodiversity research?	FRONTIERS IN ECOLOGY AND THE ENVIRONMENT	2016
108.	DNA barcoding in the media: does coverage of cool science reflect its social context?	GENOME	2016
109.	People, plants, place, and rules: the Nagoya Protocol in pacific island countries	GEOGRAPHICAL RESEARCH	2016
110.	Bringing the implementation of the Nagoya-Kuala Lumpur supplementary protocol on liability and redress in Indonesia	INDONESIA LAW REVIEW	2016

111.	Realizing access and benefit sharing from use of genetic resources between diverging international regimes: the scope for leadership	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	2016
112.	The Nagoya Protocol and Indigenous Peoples	INTERNATIONAL INDIGENOUS POLICY JOURNAL	2016
113.	A data mining approach to selecting herbs with similar efficacy: Targeted selection methods based on medical subject headings (MeSH)	JOURNAL OF ETHNOPHARMACOLOGY	2016
114.	Open Access DNA, RNA and Amino Acid Sequences: The Consequences and Solutions for the International Regulation of Access and Benefit Sharing	JOURNAL OF LAW AND MEDICINE	2016
115.	The marine biology of law and human health	JOURNAL OF THE MARINE BIOLOGICAL ASSOCIATION OF THE UNITED KINGDOM	2016
116.	Locating Responsible Research and Innovation Within Access and Benefit Sharing Spaces of the Convention on Biological Diversity: the Challenge of Emerging Technologies	NANOETHICS	2016
117.	Regulation of synthetic biology under the Nagoya Protocol	NATURE BIOTECHNOLOGY	2016
118.	Linking access and benefit-sharing for crop genetic resources to climate change adaptation	PLANT GENETIC RESOURCES-CHARACTERIZATION AND UTILIZATION	2016
119.	Implications of the Nagoya Protocol for genome resource banks composed of biomaterials from rare and endangered species	REPRODUCTION FERTILITY AND DEVELOPMENT	2016
120.	Innovations and diverse livelihood pathways: alternative livelihoods, livelihood diversification and societal transformation in pastoral communities	REVUE SCIENTIFIQUE ET TECHNIQUE-OFFICE INTERNATIONAL DES EPIZOOTIES	2016

121.	Publicly-funded biobanks and networks in East Asia	SPRINGERPLUS	2016
122.	The Index Seminum: Seeds of change for seed exchange	TAXON	2016
123.	Medicinal Bioprospecting of the Amazon Rainforest: A Modern Eldorado ?	TRENDS IN BIOTECHNOLOGY	2016
124.	Technology transfer of aquatic genetic resources under the Convention of Biological Diversity and the Nagoya Protocol: "Sponging" off patent law defences	UNIVERSITY OF NEW SOUTH WALES LAW JOURNAL	2016
125.	Yeast culture collections in the twenty-first century: new opportunities and challenges	YEAST	2016
126.	Sustainability or Colonialism? Legislative obstacles to research and development of natural products and patents on traditional knowledge in Brazil	ACTA BOTANICA BRASILICA	2015
127.	The Nagoya Protocol on Access and Benefit Sharing (vol 65, pg 543, 2015)	BIOSCIENCE	2015
128.	Changing values of farm animal genomic resources. from historical breeds to the Nagoya Protocol	FRONTIERS IN GENETICS	2015
129.	The sustainable use of global biodiversity: scope and relevance of the Nagoya Protocol and the Convention of Biological Diversity for Natural History Collections and researchers	GENOME	2015
130.	Global Governance of Genetic Resources: Access and Benefit Sharing after the Nagoya Protocol	GLOBAL ENVIRONMENTAL POLITICS	2015
131.	Fair and Equitable Negotiations? African Influence and the International Access and Benefit-Sharing Regime	GLOBAL ENVIRONMENTAL POLITICS	2015
132.	US Competitiveness in Synthetic Biology	HEALTH SECURITY	2015
133.	How will the Nagoya Protocol affect our daily work	IMA FUNGUS	2015

134.	The Effectiveness Dimension of the EU's Performance in International Institutions: Toward a More Comprehensive Assessment Framework	JCMS-JOURNAL OF COMMON MARKET STUDIES	2015
135.	Comparative analysis of web search trends between experts and public for medicinal herbs in Korea	JOURNAL OF ETHNOPHARMACOLOGY	2015
136.	Community stewardship: the foundation of biocultural rights	JOURNAL OF HUMAN RIGHTS AND THE ENVIRONMENT	2015
137.	The breeder's exemption under UPOV 1991, the Convention on Biological Diversity and its Nagoya Protocol	JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY LAW & PRACTICE	2015
138.	The New Age of the Nagoya Protocol	NATURE CONSERVATION-BULGARIA	2015
139.	Indian Plant Germplasm on the Global Platter: An Analysis	PLOS ONE	2015
140.	Formalization of the Natural Product Trade in Southern Africa: Unintended Consequences and Policy Blurring in Biotrade and Bioprospecting	SOCIETY & NATURAL RESOURCES	2015
141.	An access and benefit-sharing awareness survey for botanic gardens: Are they prepared for the Nagoya Protocol?	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF BOTANY	2015
142.	Significance and future role of microbial resource centers	SYSTEMATIC AND APPLIED MICROBIOLOGY	2015
143.	PERN: art EU-Russia initiative for rhizosphere microbial resources	TRENDS IN BIOTECHNOLOGY	2015
144.	Picking out herbs with analogous efficacy based on MeSH semantic similarity	2014 IEEE INTERNATIONAL CONFERENCE ON BIOINFORMATICS AND BIOMEDICINE (BIBM)	2014
145.	Emerging R and D Law: The Nagoya Protocol and Its Implications for Researchers	ACS CHEMICAL BIOLOGY	2014

146.	Biodiversity Europe will implement the Nagoya Protocol	BIOFUTUR	2014
147.	The Recent EC Draft Concerning the Nagoya Protocol: Challenges for the Industry with a Special Regard to the Pharmaceutical Sector	BIOTECHNOLOGY LAW REPORT	2014
148.	Toward an Empirical Analysis of Justice in Ecosystem Governance	CONSERVATION LETTERS	2014
149.	The Electronic Trade in Greek Endemic Plants: Biodiversity, Commercial and Legal Aspects	ECONOMIC BOTANY	2014
150.	Utilization and transfer of forest genetic resources: A global review	FOREST ECOLOGY AND MANAGEMENT	2014
151.	Negotiating the Nagoya Protocol: Indigenous Demands for Justice	GLOBAL ENVIRONMENTAL POLITICS	2014
152.	Global governance and national mechanisms in India for regulating access to genetic resources and benefit sharing	INDIAN JOURNAL OF GENETICS AND PLANT BREEDING	2014
153.	<i>Prunus africana</i> (Hook.f.) Kalkman: The Overexploitation of a Medicinal Plant Species and Its Legal Context	JOURNAL OF ALTERNATIVE AND COMPLEMENTARY MEDICINE	2014
154.	Impact of genetic drift on access and benefit sharing under the Nagoya Protocol: The case of the Meishan pig	JOURNAL OF ANIMAL SCIENCE	2014
155.	Geospatial patterns in traditional knowledge serve in assessing intellectual property rights and benefit-sharing in northwest South America	JOURNAL OF ETHNOPHARMACOLOGY	2014
156.	On the EU's performance and leadership in global environmental governance: the case of the Nagoya Protocol	JOURNAL OF EUROPEAN PUBLIC POLICY	2014
157.	Access to and use of marine genetic resources: understanding the legal framework	NATURAL PRODUCT REPORTS	2014
158.	Reap the benefits of the Nagoya Protocol	NATURE	2014
159.	Nagoya Protocol takes effect-without Japan	NATURE BIOTECHNOLOGY	2014

160.	Intellectual property rights and benefit sharing from marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction: current discussions and regulatory options	QUEEN MARY JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY	2014
161.	Chapter 1. The Nagoya Protocol on Access and Benefit-sharing: Innovations in International Environmental Law	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
162.	Chapter 2. The International Human Rights Law Implications of the Nagoya Protocol	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
163.	Chapter 3. An Analysis of the Relationship between the Nagoya Protocol and Instruments related to Genetic Resources for Food and Agriculture and Farmers' Rights	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
164.	Chapter 4. A Healthy Look at the Nagoya Protocol- Implications for Global Health Governance	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
165.	Chapter 6. The Nagoya Protocol and WTO Law	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
166.	Chapter 7. Implementing the Nagoya Protocol in Africa: Opportunities and Challenges for African Indigenous Peoples and Local Communities	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
167.	Chapter 8. An Asian Developing Country's View on the Implementation Challenges of the Nagoya Protocol	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013

168.	Chapter 9. Challenges in the Implementation of the Nagoya Protocol from the Perspective of a Member State of the European Union: The Case of Spain	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
169.	Implementation of the Nagoya Protocol in Juscanz Countries: The Unlikely Lot	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
170.	The Implementation of the Nagoya Protocol in Latin America and the Caribbean: Challenges and Opportunities	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
171.	The Implications of the Nagoya Protocol for the Ethical Sourcing of Biodiversity	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
172.	Governing Global Scientific Research Commons under the Nagoya Protocol	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
173.	The Role of Private International Law under the Nagoya Protocol	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
174.	An International Cooperation Perspective on the Implementation of the Nagoya Protocol	2010 NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING IN PERSPECTIVE: IMPLICATIONS FOR INTERNATIONAL LAW AND IMPLEMENTATION CHALLENGES	2013
175.	Potential effects of the Nagoya Protocol on the exchange of non-plant genetic resources for scientific research: Actors, paths, and consequences	ECOLOGICAL ECONOMICS	2013

176.	REDD plus and Human Rights: Addressing Synergies between International Regimes	ECOLOGY AND SOCIETY	2013
177.	Legal Geographies of Intellectual Property, 'Traditional' Knowledge and Biodiversity: Experiencing Conventions, Laws, Customary Law, and Karma in Thailand	GEOGRAPHICAL RESEARCH	2013
178.	Managing Institutional Complexity and Fragmentation: The Nagoya Protocol and the Global Governance of Genetic Resources	GLOBAL ENVIRONMENTAL POLITICS	2013
179.	Actinobacteriological research in India	INDIAN JOURNAL OF EXPERIMENTAL BIOLOGY	2013
180.	Domestic biodiplomacy: navigating between provider and user categories for genetic resources in Brazil and French Guiana	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	2013
181.	Ethnopharmacological survey of medicinal plants in Jeju Island, Korea	JOURNAL OF ETHNOBIOLOGY AND ETHNOMEDICINE	2013
182.	Exchange of Natural Enemies for Biological Control: Is it a Rocky Road?-The Road in the Euro-Mediterranean Region and the South American Common Market	NEOTROPICAL ENTOMOLOGY	2013
183.	Biological Diversity in the Patent System	PLOS ONE	2013
184.	Protection of the Associated Traditional Knowledge on Genetic Resources: Beyond the Nagoya Protocol	PSU-USM INTERNATIONAL CONFERENCE ON HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES	2013
185.	Bilateralism at the Service of Community Interests? Non-Judicial Enforcement of Global Public Goods in the Context of Global Environmental Law	EUROPEAN JOURNAL OF INTERNATIONAL LAW	2012
186.	Fighting biopiracy at the source: sensitising indigenous communities to westernized intellectual property rights and the threat of biopiracy	INTED2012: INTERNATIONAL TECHNOLOGY, EDUCATION AND DEVELOPMENT CONFERENCE	2012
187.	Potential implications of the Nagoya Protocol for the livestock sector	JOURNAL OF ANIMAL BREEDING AND GENETICS	2012
188.	Implications of Nagoya protocol implementation for the pharmaceutical and cosmetic industries	PLANTA MEDICA	2012
189.	The Nagoya Protocol and Natural Product-Based Research	ACS CHEMICAL BIOLOGY	2011
190.	Biopiracy and states' sovereignty over their biological resources	AFRICAN JOURNAL OF BIOTECHNOLOGY	2011

191.	What Are the Implications of the Nagoya Protocol for Research on Biodiversity?	BIOSCIENCE	2011
192.	Sharing the Benefits of Biodiversity: A New International Protocol and its Implications for Research and Development	PLANTA MEDICA	2011
193.	Legal developments in the protection of plant-related traditional knowledge: An intellectual property lawyer's perspective of the international and South African legal framework	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF BOTANY	2011
194.	Against the grain? A historical institutional analysis of access governance of plant genetic resources for food and agriculture in Ethiopia	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2020
195.	Implications of the UNCLOS Marine Scientific Research Regime for the Current Negotiations on Access and Benefit Sharing of Marine Genetic Resources in Areas Beyond National Jurisdiction	OCEAN DEVELOPMENT AND INTERNATIONAL LAW	2020
196.	Challenges of Justice in the Context of Plant Genetic Resources	FRONTIERS IN PLANT SCIENCE	2019
197.	A soft treaty, hard to reach: The second inter-governmental conference for biodiversity beyond national jurisdiction	MARINE POLICY	2019
198.	Access to Marine Genetic Resources (MGR): Raising Awareness of Best-Practice Through a New Agreement for Biodiversity Beyond National Jurisdiction (BBNJ)	FRONTIERS IN MARINE SCIENCE	2019
199.	A 'Homeland's' Harvest: Biotraffic and Biotrade in the Contemporary Ciskei Region of South Africa	JOURNAL OF SOUTHERN AFRICAN STUDIES	2019
200.	Maori knowledge under the microscope: Appropriation and patenting of matauranga Maori and related resources	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2019
201.	CGIAR Operations under the Plant Treaty Framework	CROP SCIENCE	2019
202.	Access by Design, Benefits if Convenient: A Closer Look at the Pandemic Influenza Preparedness Framework's Standard Material Transfer Agreements	MILBANK QUARTERLY	2019
203.	Examining plant variety protection in Nigeria: Realities, obligations and prospects	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2019
204.	Access and benefit sharing, farmers' rights and plant breeders' rights: reflections on the African Model Law	QUEEN MARY JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY	2019

205.	Are the old International Board for Plant Genetic Resources (IBPGR) base collections available through the Plant Treaty's multilateral system of access and benefit sharing? A review	GENETIC RESOURCES AND CROP EVOLUTION	2019
206.	Agreeing to disagree on what we have or have not agreed on: The current state of play of the BBNJ negotiations on the status of marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction	MARINE POLICY	2019
207.	Overview of Mitaraka survey: research frame, study site and field protocols	ZOOSYSTEMA	2018
208.	Current 'Light' and 'Heavy' Options for Benefit-sharing in the Context of the United Nations Convention on the Law of the Sea	INTERNATIONAL JOURNAL OF MARINE AND COASTAL LAW	2018
209.	Sharing aquatic genetic resources across jurisdictions: playing 'chicken' in the sea	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	2018
210.	Beyond access and benefit-sharing: Lessons from the law and governance of agricultural biodiversity	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2018
211.	Corporate control and global governance of marine genetic resources	SCIENCE ADVANCES	2018
212.	Plant genetic resources for food and agriculture: opportunities and challenges emerging from the science and information technology revolution	NEW PHYTOLOGIST	2018
213.	Registration of BBNJ Research Activities: A Move towards Transparency in Research Governance	JOURNAL OF EAST ASIA AND INTERNATIONAL LAW	2018
214.	The status of biological control and recommendations for improving uptake for the future	BIOCONTROL	2018
215.	Never Mind the Science, Here's the Convention on Biological Diversity: Viral Sovereignty in the Smallpox Destruction Debate	JOURNAL OF LAW AND MEDICINE	2018
216.	Current challenges to the implementation of classical biological control	BIOCONTROL	2018
217.	Beyond access and benefit-sharing Lessons from the emergence and application of the principle of fair and equitable benefit-sharing in agrobiodiversity governance	COMMONS, PLANT BREEDING AND AGRICULTURAL RESEARCH: CHALLENGES FOR FOOD SECURITY AND AGROBIODIVERSITY	2018
218.	Towards an Understanding of Conservation-Based Costs, Benefits, and Attitudes of Local People	SCIENTIFICA	2018

	Living Adjacent to Save Valley Conservancy, Zimbabwe		
219.	An assessment of the regulatory framework of the Western Australian sandalwood industry	AUSTRALIAN FORESTRY	2018
220.	Local knowledge and biodiversity in the Marquesas islands: gift, power and loss	REVUE D ANTHROPOLOGIE DES CONNAISSANCES	2018
221.	Redefining environmental stewardship to deliver governance frameworks for marine biodiversity beyond national jurisdiction	ICES JOURNAL OF MARINE SCIENCE	2018
222.	Proteomic Contributions to Medicinal Plant Research: From Plant Metabolism to Pharmacological Action	PROTEOMES	2017
223.	Patent Disclosure Requirements Related to Genetic Resources: The Right Tool for the Job?	BIOTECHNOLOGY LAW REPORT	2017
224.	TK unlimited: The emerging but incoherent international law of traditional knowledge protection	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2017
225.	A patent defence approach to sharing aquaculture genetic resources across jurisdictional areas	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2017
226.	The "Royalties" of technological applications of national genetic patrimony and associated traditional knowledge: the Brazilian state in question	REVISTA GEINTEC-GESTAO INOVACAO E TECNOLOGIAS	2017
227.	Regimes in Conflict? Controversies over Access and Benefit Sharing and Sharing of Virus Samples	EUROPEAN JOURNAL OF RISK REGULATION	2017
228.	Implementing access and benefit sharing for seed banking	ANNALS OF THE MISSOURI BOTANICAL GARDEN	2017
229.	US ratification of Plant Treaty: benefit sharing ambiguity for plant genomics researchers does not change	GENETIC RESOURCES AND CROP EVOLUTION	2017
230.	Intellectual Property Rights and Innovation in Marine Biotechnology	ASIAN BIOTECHNOLOGY AND DEVELOPMENT REVIEW	2017
231.	Deep-sea genetic resources: New frontiers for science and stewardship in areas beyond national jurisdiction	DEEP-SEA RESEARCH PART II-TOPICAL STUDIES IN OCEANOGRAPHY	2017
232.	New traits in crops produced by genome editing techniques based on deletions	PLANT BIOTECHNOLOGY REPORTS	2017

233.	Conserving wild Arabica coffee: Emerging threats and opportunities	AGRICULTURE ECOSYSTEMS & ENVIRONMENT	2017
234.	Traditional Knowledge in the Time of Neo-Liberalism: Access and Benefit-Sharing Regimes in India and Bhutan	INTERNATIONAL INDIGENOUS POLICY JOURNAL	2017
235.	Access and Benefit Sharing: Best Practices for the Use and Exchange of Invertebrate Biological Control Agents	PROCEEDINGS OF THE 5TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON BIOLOGICAL CONTROL OF ARTHROPODS	2017
236.	Commercializing traditional knowledge: Regulating access and benefit-sharing in Namibia	PLANTA MEDICA	2016
237.	Patent portfolio-based indicators to evaluate the commercial benefits of national plant genetic resources	ECOLOGICAL INDICATORS	2016
238.	Community protocols as tools for resisting exclusion in global environmental governance	RAE-REVISTA DE ADMINISTRACAO DE EMPRESAS	2016
239.	Access and Benefit Sharing Legislation for Marine Bioprospecting: Lessons From Australia for the Role of Marbank in Norway	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2016
240.	Twenty-five years of international exchanges of plant genetic resources facilitated by the CGIAR genebanks: a case study on global interdependence	BIODIVERSITY AND CONSERVATION	2016
241.	Tef (<i>Eragrostis tef</i> (ZUCC.) TROTTER) - gluten-free Grain from Ethiopia	SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FUER GANZHEITSMEDIZIN	2016
242.	Intellectual property rights, benefit-sharing and development of "improved traditional medicines": A new approach	JOURNAL OF ETHNOPHARMACOLOGY	2015
243.	Community Rights to Intellectual Property in Asia-From Rhetoric to Consensus	JOURNAL OF WORLD INTELLECTUAL PROPERTY	2015
244.	Toward equality of biodiversity knowledge through technology transfer	CONSERVATION BIOLOGY	2015
245.	Indigenous traditional knowledge for sustainable development: the biodiversity convention and plant treaty regimes	JOURNAL OF FOREST RESEARCH	2015
246.	Ethical BioTrade, Biodiversity and Sustainable Development	ASIAN BIOTECHNOLOGY AND DEVELOPMENT REVIEW	2015
247.	The pharmaceutical industry and natural products: historical status and new trends	PHYTOCHEMISTRY REVIEWS	2015

248.	FAO treaty contributions: the creation of an international system on access and benefit sharing	JURIDICAS CUC	2015
249.	Inequity in hospitalization care: a study on utilization of healthcare services in West Bengal, India	INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH POLICY AND MANAGEMENT-IJHPM	2015
250.	Role of marine bioprospecting contracts in developing access and benefit sharing mechanism for marine traditional knowledge holders in the pharmaceutical	GLOBAL ECOLOGY AND CONSERVATION	2015
251.	Fair and equitable sharing of benefits from the utilization of marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction: Bridging the gaps between science and policy	MARINE POLICY	2014
252.	Access and benefit sharing of Antarctica's Biological Material	MARINE GENOMICS	2014
253.	Bioprospecting in the High Seas: Existing Rights and Obligations in View of a New Legal Regime for Marine Areas beyond National Jurisdiction	INTERNATIONAL JOURNAL OF MARINE AND COASTAL LAW	2014
254.	Impacts of access and benefit sharing on livelihoods and forest: Case of participatory forest management in Ethiopia	ECOLOGICAL ECONOMICS	2014
255.	Asian Germplasm in American Horticulture: New Thoughts on an Old Theme	HORTSCIENCE	2013
256.	The potential of participatory hybrid breeding	INTERNATIONAL JOURNAL OF AGRICULTURAL SUSTAINABILITY	2013
257.	Current Status of Genetics and Genomics of Reared Penaeid Shrimp: Information Relevant to Access and Benefit Sharing	MARINE BIOTECHNOLOGY	2013
258.	Global environmental justice and biodiversity conservation	GEOGRAPHICAL JOURNAL	2013
259.	ACCESS AND BENEFIT SHARING: Policy and Legal Implications for Papua New Guinea	PACIFIC AFFAIRS	2012
260.	Import and export of biological samples from tropical countries-considerations and guidelines for research teams	ORGANISMS DIVERSITY & EVOLUTION	2012
261.	The state of commercial augmentative biological control: plenty of natural enemies, but a frustrating lack of uptake	BIOCONTROL	2012
262.	Marine Genetic Resources in Areas beyond National Jurisdiction: Access and Benefit-Sharing	INTERNATIONAL JOURNAL OF MARINE AND COASTAL LAW	2012

263.	The trade in <i>Pelargonium sidoides</i> : Rural livelihood relief or bounty for the 'bio-buccaneers'?	DEVELOPMENT SOUTHERN AFRICA	2012
264.	Biofuels: ethics and policy-making	BIOFUELS BIOPRODUCTS & BIOREFINING-BIOFPR	2011
265.	Effective governance of access and benefit-sharing under the Convention on Biological Diversity	BIODIVERSITY AND CONSERVATION	2011
266.	Protecting Biological Diversity: The Effectiveness of Access and Benefit-sharing Regimes	GLOBAL ENVIRONMENTAL POLITICS	2011
267.	What more can plant scientists do to help save the green stuff?	BOTANICAL JOURNAL OF THE LINNEAN SOCIETY	2011
268.	Food security and access and benefit sharing laws relating to genetic resources: promoting synergies in national and international governance	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	2011
269.	Patents and Access and Benefit-Sharing Contracts: Conservation or Just More Red Tape?	BIOTECHNOLOGY LAW REPORT	2011
270.	Do we need a binding treaty for access and benefit-sharing in animal genetic resources?	JOURNAL OF ANIMAL BREEDING AND GENETICS	2011
271.	Ethical Considerations in Agro-biodiversity Research, Collecting, and Use	JOURNAL OF AGRICULTURAL & ENVIRONMENTAL ETHICS	2011
272.	What is Fair and Equitable Benefit-sharing?	JOURNAL OF AGRICULTURAL & ENVIRONMENTAL ETHICS	2011
273.	Fortress conservation at sea A commentary on the Chagos marine protected area	MARINE POLICY	2011
274.	Biodiversity access and benefit-sharing: weaving a rope of sand	CURRENT SCIENCE	2011
275.	Frog tales - on poison dart frogs, epibatidine, and the sharing of biodiversity	INNOVATION-THE EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE RESEARCH	2011
276.	Will the Convention on Biological Diversity put an end to biological control?	REVISTA BRASILEIRA DE ENTOMOLOGIA	2011
277.	Role of traditional knowledge in marine bioprospecting	BIODIVERSITY AND CONSERVATION	2010
278.	DNA barcoding: access to biodiversity and benefit-sharing policy issues in the Indian context	CURRENT SCIENCE	2010
279.	Challenges and prospects of implementing the access and benefit sharing regime of the Convention on Biological Diversity in Africa: the case of Ethiopia	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	2010

280.	Access and benefit sharing and the ethical sourcing of biodiversity	PLANTA MEDICA	2010
281.	Scientists - take action for access to biodiversity	CURRENT OPINION IN ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY	2010
282.	Does the convention on biological diversity impede biological control?	AGRARFORSCHUNG SCHWEIZ	2010
283.	Do new Access and Benefit Sharing procedures under the Convention on Biological Diversity threaten the future of biological control?	BIOCONTROL	2010
284.	Bridging the Time and Tide-Traditional Knowledge in the 21(st) Century	JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS	2010
285.	Biobank governance in the post-genomic age	PERSONALIZED MEDICINE	2010
286.	Intellectual property rights and access rules for germplasm: benefit or straitjacket?	EUPHYTICA	2009
287.	Use and exchange of aquatic genetic resources in aquaculture: information relevant to access and benefit sharing	REVIEWS IN AQUACULTURE	2009
288.	India's Biodiversity Act 2002 and its role in conservation	TROPICAL ECOLOGY	2009
289.	A Polarizing Dilemma: Assessing Potential Regulatory Gap-Filling Measures for Arctic and Antarctic Marine Genetic Resource Access and Benefit Sharing	CORNELL INTERNATIONAL LAW JOURNAL	2009
290.	Research opportunities in the field of animal genetic resources	LIVESTOCK SCIENCE	2009
291.	Access to Biodiversity: New Rules of the Game	XXIII INTERNATIONAL EUCARPIA SYMPOSIUM, SECTION ORNAMENTALS: COLOURFUL BREEDING AND GENETICS	2009
292.	Access and Benefit-Sharing under the CBD - What Consequences Might an International Regime Have for the Horticultural Sector?	XXIII INTERNATIONAL EUCARPIA SYMPOSIUM, SECTION ORNAMENTALS: COLOURFUL BREEDING AND GENETICS	2009
293.	Institutions and Capacity Building for the Evolution of Intellectual Property Rights Regime in India: V - Analysis of Review of TRIPS Agreement and R&D Prospect in Indian Agriculture under IPR Regime	JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS	2008
294.	South Africa's bioprospecting, access and benefit-sharing legislation: current realities, future complications, and a proposed alternative	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF SCIENCE	2008

295.	Recognition and development of traditional medicine in Tanzania	JOURNAL OF ETHNOPHARMACOLOGY	2008
296.	Institutions and capacity building for the evolution of Intellectual Property Rights regime in India: III - Conformity and enforcement issues	JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS	2008
297.	Greenland's new legislation on commercial and research-related use of biological resources: implications for the International Polar Year and later	POLAR RECORD	2008
298.	Bioprospecting the African Renaissance: The new value of muthi in South Africa	JOURNAL OF ETHNOBIOLOGY AND ETHNOMEDICINE	2008
299.	Farmers' Rights and protection of traditional agricultural knowledge	WORLD DEVELOPMENT	2007
300.	The International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture: Access, benefit sharing and conservation	PROCEEDINGS OF THE SECOND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PLANT GENETIC RESOURCES OF HORTICULTURAL CROPS, VOLS 1 AND 2	2007
301.	Horticultural genetic resources collections: Their characteristics, strengths and weaknesses	PROCEEDINGS OF THE SECOND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PLANT GENETIC RESOURCES OF HORTICULTURAL CROPS, VOLS 1 AND 2	2007
302.	The US national Plant Germplasm System in an era of shifting international norms for germplasm exchange	PROCEEDINGS OF THE SECOND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PLANT GENETIC RESOURCES OF HORTICULTURAL CROPS, VOLS 1 AND 2	2007
303.	Infirmities and inconsistencies of Indian legislations on access and benefit sharing	CURRENT SCIENCE	2006
304.	Wildlife biomaterial banking in Africa for now and the future	JOURNAL OF ENVIRONMENTAL MONITORING	2006
305.	Amidst peril and progress	MEDICINAL AND AROMATIC PLANTS: AGRICULTURAL, COMMERCIAL, ECOLOGICAL, LEGAL, PHARMACOLOGICAL AND SOCIAL ASPECTS	2006
306.	Introduction and overview to the special issue on biodiversity conservation, access and benefit-sharing and traditional knowledge	ECOLOGICAL ECONOMICS	2005

307.	The effectiveness of access and benefit sharing in Costa Rica: Implications for national and international regimes	ECOLOGICAL ECONOMICS	2005
308.	Implementing the access and benefit-sharing provisions of the CBD: A case for institutional learning	ECOLOGICAL ECONOMICS	2005
309.	Reconciliation of proprietary interests in genetic and knowledge resources: Hurry cautiously!	ECOLOGICAL ECONOMICS	2005
310.	The institutional economics of biodiversity, biological materials, and bioprospecting	ECOLOGICAL ECONOMICS	2005
311.	Biodiversity and international stakes: A question of access	ECOLOGICAL ECONOMICS	2005
312.	Ornamental plant genetic resources conservation and utilization in the Convention on Biological Diversity era	Proceedings of the Vth International Symposium on New Floricultural Crops	2005
313.	Accessing genetic resources: international law establishes multilateral system	GENETIC RESOURCES AND CROP EVOLUTION	2004
314.	Regime change - Plant genetic resources in international law	OUTLOOK ON AGRICULTURE	2004
315.	Vision and nature of an international regime on access and benefit-sharing (ABS)	International Expert Workshop on Access to Genetic Resources and Benefit Sharing, Record of Discussion	2004
316.	Discussion paper - International regime on access and benefit-sharing (ABS): Exploring new options for achieving CBD-related ABS objectives	International Expert Workshop on Access to Genetic Resources and Benefit Sharing, Record of Discussion	2004
317.	Discussion paper - Towards an international regime that stresses infrastructural capacity development in the source countries as a key factor for effective access and benefit sharing in bioprospecting	International Expert Workshop on Access to Genetic Resources and Benefit Sharing, Record of Discussion	2004
318.	Discussion paper - Access and benefit-sharing: the role of scientists	International Expert Workshop on Access to Genetic Resources and Benefit Sharing, Record of Discussion	2004
319.	Overview of the international treaty on plant genetic resources for food and agriculture with emphasis on its significance for horticultural crops	PLANT GENETIC RESOURCES: THE FABRIC OF HORTICULTURE'S FUTURE	2003
320.	Regulating access and benefit sharing	BIOTECHNOLOGY AND DEVELOPMENT MONITOR	2002
321.	The Latin American ICBG: The first five years	PHARMACEUTICAL BIOLOGY	1999

ANEXA 5. Platforme informatice dezvoltate la nivelul statelor ne-membre UE, părți în Protocolul de la Nagoya

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
1.	Afganistan	-	Nu are un site dedicat protocolului
2.	Albania	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare
3.	Angola	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
4.	Antigua și Barbuda	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare
5.	Argentina	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
6.	Belarus	http://www.abs.igc.by	
7.	Benin	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
8.	Bhutan	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
9.	Bolivia	-	Nu are un site dedicat protocolului
10.	Botswana	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
11.	Burkina Faso	http://bf.chm-cbd.net	
12.	Burundi	http://bi.chm-cbd.net/	

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
13.	Cambogia	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
14.	Camerun	http://portailchm.sie.cm/abs/	
15.	Republica Centrafricană	-	Nu are un site dedicat protocolului
16.	Ciad	-	Nu are un site dedicat protocolului
17.	China	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
18.	Comoros	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
19.	Congo	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
20.	Cuba	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
21.	Coasta de Fildeș	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
22.	Republica Populară Democrată Coreeană	-	Nu are un site dedicat protocolului
23.	Republica Democrată Congo	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
24.	Djibouti	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
25.	Republica Dominicană	http://www.ambiente.gob.do	
26.	Ecuador	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A adoptat măsuri legislative pentru implementare
27.	Egipt	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
28.	Elveția	https://www.bafu.admin.ch/bafu/en/home/topics/biotechnology/info-specialists/nagoya-protocol.html	
29.	Emiratele Arabe Unite	-	Nu are un site dedicat protocolului
30.	Eritrea	-	Nu are un site dedicat protocolului
31.	Eswatini	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
32.	Etiopia	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
33.	Fiji	-	Nu are un site dedicat protocolului
34.	Gabon	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
35.	Gambia	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
36.	Ghana	-	Nu are un site dedicat protocolului

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
37.	Guatemala	http://www.chmguatemala.gov.gt/index.php/usuariosostenibles/109-abs-acceso-a-recursos-geneticos-y-distribucion-equitativa-de-sus-beneficios	
38.	Guinea	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
39.	Guinea-Bissau	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
40.	Guyana	http://epabiodiv.gy/rap/index.aspx	
41.	Honduras	http://www.miambiente.gob.hn/ http://www.chmhonduras.org/	
42.	India	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
43.	Indonesia	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
44.	Japonia	http://www.env.go.jp/nature/biodic-abs/english.html	
45.	Iordania	-	Nu are un site dedicat protocolului
46.	Kazahstan	-	Nu are un site dedicat protocolului/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
47.	Kenya	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
48.	Kuweit	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
49.	Republica Kârgâză	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
50.	Republica Democrată Laos	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
51.	Liban	-	Nu are un site dedicat protocolului
52.	Lesotho	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
53.	Liberia	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
54.	Madagascar	http://mg.chm-cbd.net/	
55.	Malawi	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
56.	Malaezia	-	Nu are un site dedicat protocolului
57.	Maldiva	-	Nu are un site dedicat protocolului
58.	Mali	-	Nu are un site dedicat protocolului
59.	Insulele Marshall	-	Nu are un site dedicat protocolului
60.	Mauritania	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
61.	Mauritius	-	Nu are un site dedicat protocolului

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
62.	Mexic	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
63.	Micronesia	-	Nu are un site dedicat protocolului
64.	Mongolia	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
65.	Mozambic	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
66.	Myanmar	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
67.	Namibia	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
68.	Nepal	-	Nu are un site dedicat protocolului
69.	Niger	http://ne.chm-cbd.net https://www.cbd.int/countries/default.shtml?country=ne	
70.	Norvegia	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
71.	Pakistan	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
72.	Palau	-	Nu are un site dedicat protocolului

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
73.	Panama	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
74.	Peru	http://www.inia.gob.pe/requisitos-acceso-rrgg/ http://www.indecopi.gob.pe/0/modulos/JER/JER_Interna.aspx?ARE=0&PFL=10&JER=221 http://www.minam.gob.pe/diversidadbiologica/problematICA/recursos-geneticos-y-bioseguridad/recursos-geneticos/	
75.	Filipine	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
76.	Qatar	http://web1.mme.gov.qa/qatargb/hotline	
77.	Coreea de Sud	http://www.abs.go.kr	
78.	Republica Moldova	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
79.	Ruanda	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
80.	Saint Kitts și Nevis	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
81.	Samoa	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
82.	Sao Tome și Principe	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
83.	Senegal	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
84.	Serbia	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare
85.	Seychelles	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
86.	Sierra Leone	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
87.	Insulele Solomon	-	Nu are un site dedicat protocolului
88.	Africa de Sud	https://www.environment.gov.za	
89.	Sudan	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
90.	Republica Arabă Siriană	-	Nu are un site dedicat protocolului
91.	Tadjikistan	http://www.biodiv.tj	
92.	Togo	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
93.	Tonga	-	Nu are un site dedicat protocolului
94.	Tuvalu	-	Nu are un site dedicat protocolului
95.	Uganda	-	Nu are un site dedicat protocolului/A adoptat măsuri legislative pentru implementare/ A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului

Nr. crt.	Țara	Adresa link	Observații
96.	Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord	http://www.gov.uk/abs	
97.	Republica Unită Tanzania	-	Nu are un site dedicat protocolului
98.	Uruguay	http://www.mvotma.gub.uy/index.php/ambiente/conservacion-de-ecosistemas-y-biodiversidad/biodiversidad/recursos-geneticos	
99.	Vanuatu	-	Nu are site dedicat protocolului
100.	Venezuela	http://diversidadbiologica.mინamb.gob.ve/	
101.	Vietnam	https://vietnamabs.gov.vn/en/	
102.	Zambia	-	Nu are un site dedicat protocolului/A transmis un raport interimar privind implementarea protocolului
103.	Zimbabwe	-	Nu are site dedicat protocolului

Elaborarea prezentului studiu a fost realizată în cadrul activității: A4.1. Elaborarea unui studiu privind analiza legislației referitoare la accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, precum și identificarea autorităților cu competențe în aplicarea prevederilor Protocolului Nagoya.